

Annual Report 2012
ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՎԵՍՎՈՒԹՅՈՒՆ

Նախաբան **4**

Քաղաքացիական հասարակության ծրագիր **6**

Իրավաբանական և ֆրեական արդարադատության ծրագիր **10**

Կանանց ծրագիր **14**

Չանգվածային լրատվամիջոցների ծրագիր **17**

Կրթական ծրագրեր **19**

Բարձրագույն կրթության աջակցության ծրագիր **24**

Ուսումն արտերկրում ծրագիր **26**

Տեղեկատվական ծրագիր **28**

Արվեստ և մշակույթ ծրագիր **31**

Հանրային առողջապահության ծրագիր **36**

Արևելք-Արևելք ծրագիր **40**

ԲԱՑ
ՇԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ
ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ
ՇԻՄԱԴՐԱՄ
ՇԱՅԿԱԿԱՆ
ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ

ՆԱԽԱԲԱՆ

**Բաց
հասարակության
ինստիտուտի
օժանդակության
հիմնադրամի
հայաստանյան
մասնաճյուղ**

Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամի հայաստանյան մասնաճյուղը (ԲՀԻՕՀԳՄ) ստեղծվել է 1997թ.՝ հետադիմացի Զայաստանում բաց, ժողովրդավարական հասարակության կայացման առաջնահերթ նպատակով: ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղը Աֆրիկայում, Կենտրոնական Ասիայում, Կովկասում, Լատինական Ամերիկայում, Հարավային Ասիայում, ինչպես նաև Հարավում, Մոնղոլիայում, Թուրքիայում ստեղծված ավելի քան 50 ազգային հիմնադրամներից մեկն է: Այս հիմնադրամները և Բաց հասարակության ինստիտուտը, որը գտնվում է Նյու Յորքում, ստեղծվել է բարեգործ Ջորջ Սորոսի կողմից, իրականացնում են բաց հասարակության կայացմանը միջավայր նախաձեռնությունների շարք կառավարության ֆալսիֆիկացիայի ձևավորման, կրթության, մամուլի, հանրային առողջապահության և մարդու իրավունքների բնագավառներում ցուցաբերվող աջակցության, ինչպես նաև սոցիալական, իրավական, սնտեսական բարեփոխումների օժանդակության միջոցով: Հիմնադրամները և ցանցը աշխատում են միասին՝ կիսելով իրենց փորձը և իրականացնելով համատեղ ծրագրեր, միևնույն ժամանակ, յուրաքանչյուր հիմնադրամ աշխատում է ինքնուրույն՝ հաշվի առնելով սվյալ երկրում բարեփոխումներ իրականացնելու անհրաժեշտությունը և առկա իրավիճակը՝ տարբերվելով աշխատանքի ուղղվածությունը և գերակայությունները:

2003թ. նախագահական և խորհրդարանական ընտրություններն արդեն 2002թ-ից սկսած թողնում են իրենց ազդեցությունը Զայաստանի ֆալսիֆիկացիայի կյանքում: Դրանք փոփոխություններ մտցրին բարեփոխումների ժամանակացույցում և դրանց տրամաբանության մեջ, ինչպես նաև ղեկավարության՝ Եվրասիայի անդամակցությունից բխող դաշնակցությունների կատարման ընթացքի վրա: Պետության ժողովրդավարական զարգացման ճանապարհին սկզբնապես առել այնպիսի կարևոր իրադարձություններ, ինչպիսիք են մասնադաստի վերացումը, Սահմանադրական փոփոխությունների ընդունումը, որոնք կխթանեն օմբուդսմենի (մարդու իրավունքների դաշնակցություն) ինստիտուտի կայացումը, այլընտրանքային զինծառայության ընդունումը և խորհրդարանի դերի ամրապնդումը: Վերջին երկու տարիների ընթացքում գրանցված կայուն սնտեսական աճը, իհարկե, չի թեթևացրել բնակչության մեծամասնության վիճակը, և արտագաղթի չափերը, թեև ավելի ցածր, քան նախորդ տարիների ընթացքում, բայց դրանք դեռևս անհանգստացնող են և իրական վստահ են ներկայացնում երկրի սնտեսական, սոցիալական և մշակութային վերականգնման համար:

ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղն իր ծրագրերը մշակելիս աշխատել է դրանք համադասախանեցնել այն հնարավորություններին, որոնք ընձեռնում են ընտրությունները: Նախատեսվել են մոնիթորինգային լայնածավալ նախագծեր՝ մասնավորապես ընտրությունների լուսաբանման և կուսակցությունների ֆինանսավորման վերաբերյալ, որոնք կիրականացվեն Հիմնադրամի օժանդակությամբ:

Հիմնադրամի նախաձեռնությունները ասիճանաբար ձեռք են բերում հանրության և ղեկավար մարմինների վստահությունը: Մշակվել և խորհրդարանի, մարդու իրավունքների հանձնաժողովի և համադասախան նախարարությունների ուժադրության են հանձնվել մարդկանց թափափուկ և բռնությունների վերաբերյալ ավելի քան 20 օրենսդրական առաջարկներ: Բացի այդ, նախաձեռնվել է դասախոսությունների շարք, որի ընթացքում կներկայացվեն զեկույցներ կրոնական հանդուրժողականության, արտագաղթի, թափափուկ հարցերի վերաբերյալ:

Մշակվել և ԵՊՀ Իրավաբանության բաժնի ուսանողների կողմից իրականացվում է դասարանների մոնիթորինգ: Արդյունքները, որոնք անդադառնում են հակակոռուպցիոն, կրթական և ֆալսիֆիկացիայի մշակման խնդիրներին, կներկայացվեն Դասարանների նախագահների խորհրդին՝ դասական համակարգի և դասական դրակտիկայի հետագա բարելավման նպատակով:

Բաց հասարակության հիմնական առանձնահատկություններից մեկը անհատի իրավունքների պաշտպանվածությունն է: Խոցելի խմբերի համար անվճար իրավաբանական ծառայության կենտրոնը, որը օժանդակություն է ստացել ԲՀԻՕՀԳՄ կողմից, տարածվել է 4 երջաններում և մեկ տարվա ընթացքում ծառայություններ տրամադրել ավելի քան 2000 բնակչի՝ ավելի քան 60 գործ ներկայացնելով դատարանում:

Գրադարանների ծրագիրը, որը սկիզբ է առել 2000թ. և նդասակ է հետադարձում ստեղծել հայկական մասենագրության հավաքածու, արդեն լայնածավալ աշխատանքներ է կատարել այդ ուղղությամբ: Ոճը և ծրագրային փաթեթները ընտրվել և իրականացվում է Գրադարանների կոնսորցիումի կողմից: Հիմնադրամի նախաձեռնության մեջ ներգրավված են ոչ միայն հետազոտողներ, համալսարանական և գրադարանային համայնքները, այլև այլ դոնորներ, ինչպես օրինակ Իզմիրյան հիմնադրամը, որոնք իրենց նդասն են բերում այս աշխատանքներին: Շարունակվել են նաև հիմնադրամի բազմաթիվ կրթական նախաձեռնությունները՝ թե բարձրագույն և թե միջնակարգ կրթության մակարդակներում: Կրթության բովանդակության զարգացման նախագծի արդյունք է հանդիսացել WEB-CT ուսումնական միջավայրի թարգմանությունը և հարմարեցումը: Եվս երկու ոլորտներ դարձել են առավել մասշտաբային և հեռաուսուցման համար, ինչը նդասում է ՏՀՏ ներգրավմանը կրթության ոլորտում և օգնում ստանալու ժամանակակից գիտելիքներ և բարձրակարգ կրթություն: ԵՊՀ, Հայաստանի ղեկավարական ճարտարագիտական համալսարանի և Պետական լեզվագիտական համալսարանի հետ (ուր ստեղծվել է միջազգային լրագրության բաժին) համատեղ աշխատանքի միջոցով օժանդակություն է ցուցաբերվել բարձրագույն կրթության համակարգը միջազգային չափանիշներին համադասախանեցնելուն ուղղված աշխատանքներին:

Բաց հասարակությանը հարի գաղափարների և արժեքների իրականացման համար անհրաժեշտ է ֆաղափարական հասարակության, դոնորների և կառավարական մարմինների համատեղ ջանքերի համախմբում: 2002թ. ընդլայնվել են գործընկերային նախաձեռնության ծավալները: Հիմնադրամը շարունակել է համագործակցությունը ԵԱՀԿ հետ՝ ուղղիչ աշխատանքային հիմնարկների բարեփոխման և ընթացություններին ուղղված ծրագրերի իրականացման ուղղությամբ: Ինստիտուցիոնալ գործընկերների ծրագրերի արդյունքում ստեղծվել է ՋԼՄ, տեղեկատվության, մարդու իրավունքների և կանանց ոլորտներում ակտիվորեն աշխատող ուժերի ցանց: 2002թ. ընդլայնվել են ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի երջանակները՝ հիմնադրամի գործադիր խորհրդում նոր անդամների ընդգրկման շնորհիվ:

Քաղաքացիական հասարակության ծրագիր

Քաղաքացիական հասարակության ծրագիրը նդասակ է հետադարձում խթանել Հայաստանում ժողովրդավարական գործընթացները, մարդու իրավունքների դաճաճանության և ազատական գաղափարների խրախուսման միջոցով նդասել քաղաքացիական հասարակության կայացմանը: Խիստ կարևորելով մարդու իրավունքների վերաբերյալ հասարակության ղեղեկացվածության բարձրացման խնդիրը, ներառյալ փոխադասնությունների, կանանց, խոցելի խմբերի իրավունքները, ծրագիրը կազակցի հասարակությանը՝ որոակի դիրորոուում ձևավորելու խնդրում և այդդիսով կադաիավի հասարակության ազդեցությունը: Քաղաքացիական հասարակության ծրագիրը, ինչդես նաև ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաձյուղի մյուս ծրագրերը, նդասում է հասարակությունում հանդուրժողականության գաղափարի սարածմանը: Ծրագրի հիմնական ուղղություններն են՝ մարդու իրավունքների դաճաճանությունը, քաղաքացիական կրթությունը, հասարակական կազմակերդությունների զարգացումը:

Մարդու իրավունքներ

Որդես Եվրախորհրդի նորնսիր անդամ, Հայաստանը սսանձնել է որոակի դարավորություններ, որոնք կաճխուժացնեն ժողովրդավարական գործընթացները: Նդասակ ունենալով նդասել Հայաստանում ժողովրդավարական բարեփոխումներին, օրենքի գերակայության և մարդու իրավունքների դաճաճանության միջոցով սերմանել ազատական գաղափարներ, Մարդու իրավունքների ծրագրի նդասակները ուղղակիորեն կադված են Եվրախորհրդում Հայաստանի անդամակցությունից բխող անհրաժեճությունների հետ:

Հաճվի առնելով 2003թ. Հայաստանում կայանալիք ընսրությունների կարևորությունը, հիմնադրամը աջակցել է ընսրությունների լուսաբանմամբ զբաղվող 20 լրագրողների համար երկամսյա դասընթացների իրականացմանը, ինչդես նաև հիմնել է «Ընսրություններ 2003» Միջազգային մամուլի կենսրոն, որը նախագահական թեկնածուների, նրանց վսահված անձանց, քաղաքական կուսակցությունների առաջնորդների, Կենսրոնական Ընսրական հանձնաժողովի, ղեղական և միջազգային դիսրդների համար կազմակերդում է մամուլի ասուլիսներ:

Կանանց, գործազուրկների, երեխաների, փախսականների, հաճանդամների, ազգային փոխադասնությունների և չավորների սոցիալական և սնեսական իրավունքների դաճաճանության խնդիրը Հիմնադրամի գերակա ոլորսներից է: Քաղաքացիական հասարակության ծրագիրը հասուկ կարևորել է հաճանդամ և փողոցի երեխաների խիստ հրասաղ խնդիրը՝ նորարարական հոգեբանական, բժեկական, վերականգնողական մեթոդների կիրառման միջոցով հասարակությունում նրանց ներգրավմանն աջակցելու և ընսանեկան հարաբերությունները վերականգնելու նդասակով:

Տարածաճրանային և համընդհանուր անվսանգության խնդիրների ճուրջ համագործակցության հաստատումը ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաձյուղի գերակայություններից է, և Մարդու իրավունքների ծրագրի ճրանակներում, ՆԱՏՕ-ի հետ համագործակցությամբ, ծրագիրն օժանդակել է «Հարակալին Կովկսում խաղաղության, կայունության և վսահության մթնոլորտի ձևավորում. անվսանգության միջազգային կառույցների դերը» սարածաճրանային համդիդման կազմակերդմանը:

Քաղաքացիական կրթություն

Քաղաքացիական կրթությանը նդասելու համար Հիմնադրամը որդեգրել է 2 սարբեր մոսեցումներ. մարդու իրավունքների գաղափարների վերաբերյալ ղեղեկացվածության բարձրացում և ուսումնական ծրագրերի մճակում: Առաջինի նդասակն է բարոյական արժեքների ամրագումը և բնակչության ոգու, ժողովրդավարական սկզբունքների հանդեղ վսահության վերականգնումը՝ երիսսարդների ճրանում արդարադասության գաղափարները սարածելու միջոցով: Ուսումնական ծրագրերի մճակումը միսված է բավարարելու կրթական համակարգի բարեփոխումների կարիքներին, և այդ սեսակեից մենք օժանդակել ենք բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում լրագրողների համար «Մարդու իրավունքների» վերաբերյալ ուսումնական ծրագրերի մճակմանը: Միջնակարգ դդրոցներում հիմնադրամը աջակցել է մարդու իրավունքների և ժողովրդավարական գաղափարների վերաբերյալ ղեղեկացվածության բարձրացմանը՝ մարդու իրավունքների խնդիրների առնչությամբ Երևանի և ճրանների մի ճարք դդրոցներում ինսերակսիվ միջոցառումների կազմակերդման միջոցով:

Հասարակական կազմակերդությունների զարգացում

ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաձյուղը օժանդակում է այն հասարակական կազմակերդությունների հնարավորությունների ընդլայնմանը, որոնք աճխասում են փոխադասնությունների, հաճանդամների և խոցելի խմբերի իրավունքների դաճաճանության ոլորսում:

Հաճանդամների հարցերով զբաղվող հասարակական կազմակերդությունների միջև արդյունավեճ համագործակցություն հաստատելու և հասարակության այդ ճերերի ղեղեկացվածության բարձրացման նդասակով, հասարակական

կազմակերպությունների զարգացման ծրագրի շրջանակներում ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղը օժանդակել է լրագրողների համար 5 սեմինար-թարադուլների անցկացմանը՝ հաճանդամների խնդիրները լուսաբանելու, նրանց մասնակցությամբ հեռուստա- ռադիո հաղորդումներ դասրասելու և հեռաձևակելու, այդ խնդիրների շուրջ սոցիալական ցանցերում օգնություններ ստեղծելու, «Հաճանդամները և ՋԼՄ-ները» և «Ինչպես ՋԼՄ-ների միջոցով աշխատել հաճանդամների հարցերով զբաղվող կազմակերպությունների հետ» բրոշյուրների տպագրության, հաճանդամների, հասարակական կազմակերպությունների և ղեկավար իշխանությունների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ հեռուստաբանավեճերի կազմակերպման նպատակով:

Պրոյեկտի համար	Կազմակերպություն	Ֆազիա ժամկետ	Պրոյեկտի արժեք	Նպատակ
506012UA51	«Նոր Հայաստան» հումանիտար աջակցության կենտրոն	Երևան Հայաստան	\$16,774.00	Հետևյալ նպատակներով. զարգացնել փողոցի երեխաների աջակցության կենտրոնների ցանց, որոնք կգործեն սեղանակալ ֆաբրիկաներում և դրոշմներին կից՝ բարձրացնելու հասարակության սեղանակալությունը փողոցի երեխաների հարցի վերաբերյալ, աշխատելու փողոցի երեխաների հետ, կազմակերպելու սոցիալական վերականգնում, օգնությունները՝ վերականգնելու ընթացքի հետ իրենց հարաբերությունները, աղաչակրելու նրանց բարոյական, ֆիզիկական և մտավոր զարգացումը, օժանդակելու նրանց հասունացման և հասարակության մեջ իրենց սեղը գտնելու գործին: Նախագծի ընթացքում կազմակերպությունը ղեկավարելու է ղարբերաբար բժշկական, սոցիալական, հիգիենիկ, հոգեբանական օգնություն ցուցաբերելու փողոցի երեխաներին: Նախագծի շրջանակներում կմշակվեն «Փողոցի երեխաների որոնքիակցիկայի սկզբունքները», որոնք կներկայացվեն Ազգային ժողովին, կառավարությանը և սեղակալ կառավարման մարմիններին:
515392UA51	Հետախնդրող լրագրողների ընկերակցություն	Երևան Հայաստան	\$5,290.00	Հետևյալ նպատակներով. Երևանի ղեկավարման համալսարանի լրագրության բաժնում «Լրագրողների իրավունքները» դասընթացների մշակում և ներմուծում: Դրա ընթացքում ղրամաճորհ սասցող կազմակերպությունը ղեկավարելու է համագործակցի ԵՊՀ Իրավաբանության բաժնի հետ: Դասընթացի սնորհությունը ղեկավարելու է կազմի առնվազն 36 ժամ յուրաքանչյուր կիսամյակում: Դասընթացը ղեկավարելու է ընդգրկվի բաժնի ուսումնական ծրագրում: Այն ղեկավարելու է ներառի ինտերակցիվ մեթոդներ մարդու իրավունքների բնագավառում աշխատող հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների հետ: Նույն դասընթացը կդասավանդվի նաև Երևանի Քրե Քրոդյանի անվան իրավագիտական և սնեսագիտական համալսարանում և Գրիգոր Ջոհրադի անվան համալսարանում:
515152UA51	Երևանի Գեղարվեստի ղեկավարման ակադեմիա	Երևան Հայաստան	\$8,245.00	Հետևյալ նպատակներով. Դիվիզանի 6 միջնակարգ դրոշմներում և բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում կազմակերպված ինտերակցիվ միջոցառումների միջոցով մարդու իրավունքների հարցերի շուրջ հասարակության սեղակալություն բարձրացում: Նախագծի ընթացքում Ազգային ժողովի և սահմանադրական դասարանի ներկայացուցիչների հետ կկազմակերպվի 8 հանդիպում (16 ժամ) դրոշմական աշխատանքի և 11 հանդիպում (22 ժամ) ուսանողների համար: Նախագծում կընդգրկվեն Դիվիզանի և շրջակա գյուղերի 6 դրոշմների թվով 40 աշակերտներ և ուսանողներ: Կկազմակերպվեն օլիմպիադաներ մարդու իրավունքների վերաբերյալ: Դրանց կմասնակցեն նաև ուսուցիչներ, ծնողներ և դասախոսներ: Նախագծի շրջանակներում կազմակերպվի կիսամյակային մարդու իրավունքների բնագավառում աշխատող հասարակական կազմակերպությունների և հաղադրության կորդուսի կամավորների հետ: Ինտերակցիվ միջոցառումների միջոցով մարդու իրավունքների և ժողովրդավարության շուրջ հասարակության սեղակալություն բարձրացում. կկազմակերպվի 5 միջոցառում ուսանողների և 7 միջոցառում Երևանի դրոշմների բարձր դասարանների աշակերտների, ինչպես նաև Վանաձորի և Գյումրիի մանկավարժական ինստիտուտների ուսանողների համար: Սեմինարները կվարեն Սահմանադրական դասարանի, վերաբնիչ և վճարելի դասարանների, Ազգային ժողովի ներկայացուցիչները: Աշակերտների և ուսանողների մասնակցությամբ կկազմակերպվեն մրցույթներ:
515282UB51	Մարդու իրավունքների և ժողովրդավարության հայկական ընկերակցություն	Երևան Հայաստան	\$12,320.00	Հետևյալ նպատակներով. «Ազգաբնակչության գրանցում» ծրագրային փաթեթի իրականացում, որը ներառում է սեղակալություն բնակչության վերաբերյալ, նաև բարձրացում է Գյումրիի փետրվարի մասին սլայդները: Կազմակերպությունը կբացահայտի ծրագրային փաթեթի
517542UB51	Տեղեկատվական համակարգի զարգացման և վերադաստատման կենտրոն	Ջարենցավան Հայաստան	\$5,000.00	Հետևյալ նպատակներով. «Ազգաբնակչության գրանցում» ծրագրային փաթեթի իրականացում, որը ներառում է սեղակալություն բնակչության վերաբերյալ, նաև բարձրացում է Գյումրիի փետրվարի մասին սլայդները: Կազմակերպությունը կբացահայտի ծրագրային փաթեթի

դրամաճանրի համարը   կազմակերպություն   ֆադաբ ղեկավար   դրամաճանրի չափը   նդասակը

515332UA51	«Ընտանիք և նոր աշխարհ» հասարակական կազմակերպություն	Արվյան Չայասյան	\$11,604.00	<p>կիրառված ժամանակ ծագած սխալները: Նախագծի շրջանակներում վերադասարանում կանցնեն Գյունրիի ֆադաբադեարանի աշխատակիցները:</p> <p>Չեսկյալ նդասակներով. մարդու իրավունքների վերաբերյալ 9 սեմինարների կազմակերպում Կոստայի շրջանի 3 ֆադաբների և 7 գյուղերի 20 միջնակարգ դպրոցների և 2 ֆուլեջների ուսանողների համար: Այս սեմինարների հիման վրա կկազմակերպվեն ինտերակտիվ ուսումնական միջոցառումներ՝ խաղեր, մրցույթներ, նախագծում ընդգրկված 20 դպրոցների միջև: Նախագծի շրջանակներում կկազմվի դայանակական դասարավարություն մարդու իրավունքների բնագավառում աշխատող հասարակական կազմակերպությունների մասնակցությամբ:</p>
515222UA51	Ընդեն իրավական բռնության հիմնադրամ	Երևան Չայասյան	\$6,680.00	<p>Չեսկյալ նդասակներով. Երևանի թիվ 18, 139 և 145 միջնակարգ դպրոցներում ինտերակտիվ միջոցառումների անցկացման միջոցով մարդու իրավունքների և ժողովրդավարության գաղափարների վերաբերյալ տեղեկացվածության բարձրացում: Նախագծի իրականացման ընթացքում կկազմակերպվեն արվեստի մրցույթներ, մարդու իրավունքների խախտման դեմքերի վերլուծություններ, հանդիպումներ և ֆնմարկումներ աշակերտների և նրանց ծնողների, մարդու իրավունքների բնագավառում աշխատող հասարակական կազմակերպությունների, դասավորների, ուսիկանության, տեղական կառավարման մարմինների և միջազգային կազմակերպությունների ներկայացուցիչների հետ: Ուսանողների ջանքերով կիրառակվի թերթ: Երեք դպրոցներում կկազմակերպվեն մարդու իրավունքների թեմայով ներկայացումներ: Միջոցառումների մասին տեղեկություններ կտեղադրվեն www.schoolnet.am էջում:</p>
500642UA51	Ազգայնականական առցիացիա	Երևան Չայասյան	\$11,221.00	<p>Ստեղծել «Մարդու իրավունքների դասադանության տրիասարակական վիտուալ ակունք»՝ www.schoolnet.am -ի հիման վրա: Այն անընդհատ կթարմացվի և բովանդակությունը կհարստացվի՝ ծառայելու դպրոցների ցանցային համայնքին: Մարդու իրավունքների և իրավաբանական հարցերի շուրջ կկազմակերպվեն իրական ռեժիմով ֆնմարկումներ: Աշակերտների և ուսանողների համար կիրականացվի 2 ժողով մարդու իրավունքների հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ: Կկազմակերպվի նաև իրավաբանության դասընթաց:</p>
514282UB51	«Չոյսի կանուրջ» հասարակական կազմակերպություն	Երևան Չայասյան	\$3,980.00	<p>Չեսկյալ նդասակներով. բարձրացնել հասարակության տեղեկացվածությունը հաճանդանների հարցերի վերաբերյալ, մշակել և անցկացնել 5 սեմինար հաճանդանների խնդիրները լուսաբանող լրագրողների համար, հաճանդանների մասնակցությամբ հեռարձակել հեռուստա- ռադիո հաղորդումներ, տղազրել երկու գրույկ՝ «Հաճանդանները և ՋԼՄ-ները» և «Ինչդե աշխատել հաճանդանների հարցերով զբաղվող կազմակերպությունների հետ ՋԼՄ-ների միջոցով», կազմակերպել հեռուստաբանակված հաճանդանների և հասարակական կազմակերպությունների ու իշխանությունների մասնակցությամբ, ՋԼՄ-ներով դարբերաբար ներկայացնել սկյալ ոլորտում աշխատող կազմակերպությունների գործունեությունը:</p>
515232UA81	Խաղադարս նախաձեռնությունների կովկասյան կենտրոն	Երևան Չայասյան	\$7,860.00	<p>Չեսկյալ նդասակներով. Երևանի թիվ 18, 139 և 145 միջնակարգ դպրոցներում ինտերակտիվ միջոցառումների անցկացման միջոցով մարդու իրավունքների և ժողովրդավարության գաղափարների վերաբերյալ տեղեկացվածության բարձրացում: Նախագծի իրականացման ընթացքում կդասարասվի և կցուցադրվի 4 կարճամետրաժ կինոնկար՝ «16»՝ հեռուստաձրագում և կդասարասվեն և կտղազրվեն «16» թերթի 4 հասուկ հավելվածներ: Տղազրված նյութերը կտեղադրվեն նաև www.hra.am և www.schoolnet.am ինտերնետային էջերում: Վերուցյալ դպրոցների միջև կկազմակերպվեն օլիմպիադաներ մարդու իրավունքների հարցերի շուրջ: Կազմակերպությունը կհամագործակցի Երևանի ֆադաբադեարանի կրթության բաժնի և մարդու իրավունքների բնագավառում աշխատող հասարակական կազմակերպությունների հետ:</p>

Պրամաբանորհի համարը	կազմակերպություն	ֆադաբ տեսություն	Պրամաբանորհի չափը	Մոդասակը
518242UA51	Հայաստանի ժուռնալիստների միություն	Երևան Հայաստան	\$13,720.00	Ընտրությունների լրատվամասնի հարցերի շուրջ 20 լրագրողների համար երկամսյա վերադասարանական անցկացում, այդ լրագրողների համար մասնագիտական էթիկայի նորմերի մշակում: Այդ նորմերը կհնարավորվեն ընտրություններին նախորդող սեմինարի ընթացքում: Նախագծի ընթացքում կստեղծվի «Ընտրություններ 2003» միջազգային մանուալ կենսրոն, որը մանուալի ասուլիսներ կկազմակերպի նախագահական թեկնածուների, նրանց վստահված անձանց, ֆադաբական կուսակցությունների, Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի ներկայացուցիչների, սեղական և միջազգային դիտորդների համար: Այն նաև կիրառական է լրագրողների համար: Ինտերնետային էջի ստեղծում, որի միջոցով մարտիկ կկարողանան գտնել իրենց կրթած ազգականներին և ընկերներին: Մարդկանց կրթամարտի ամվճար ինտերնետային կայքէջի ստեղծումը հրատարակելու և ինտերնետային էջից օգտվելու համար: Այս նախագծի նպատակը կզուգահեռվի սեղական և սփյուռքի ՋԼՄ-ների միջոցով:
512192UA51	«Թիմ» հետազոտությունների կենտրոն	Երևան Հայաստան	\$20,697.00	«Հարավային Կովկասում խաղաղության, կայունության և վստահության մթնոլորտի ձևավորում. անվտանգության միջազգային կազմակերպությունների դերը» սարածաբանային գիտաժողովի կազմակերպում 2002թ. ապրիլի 25-26-ը Երևանում: Գիտաժողովը մոդասակ ունի հնարավոր հետևյալ հարցերը. ա) սարածաբանային և գլոբալ անվտանգության ներկայիս իրավիճակին համահունչ սարածաբանային անվտանգության շուրջ համագործակցության խնդիրը: բ) ՆԱՏՕ-ի և «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագրերի և սարածաբանային տեսությունների միջև հասնան կետերը: գ) երկկողմանի հարաբերությունների և անվտանգության խնդիրները՝ որոշեա սարածաբանային կայունության կարևորագույն առանցք: դ) փոխհարաբերությունների դրական դիմամիկան, անվտանգության հարցերի շուրջ համագործակցությունը և իրական բազմակողմանի կառույցի ստեղծումը: ե) Հարավային կովկասի երեք երկրներում ռազմական ներկայության հարցեր: Ամենաուճառփելի արդյունքը կլինի անվտանգության և կայունության հարցերի շուրջ նոր, համակարգված մոտեցման մշակումը, հարևան երկրների միջև անվտանգության շուրջ համագործակցության հաստատման խթանումը, հակամարտությունների կարգավորումը և Հարավային Կովկասի սարածաբանում նոր անվտանգության մթնոլորտի հաստատումը:
511732UA51	Քաղաքացիական հասարակության և սարածաբանային զարգացման ինստիտուտ	Երևան Հայաստան	\$5,320.00	

Ընդամենը

\$128,711.00

Պրամաբանորհի համարը	անհասնելի անուն, ազգանուն	ֆադաբ տեսություն	Պրամաբանորհի չափը	Մոդասակը
011352UA51	Նինա Բաղդասարյան	Երևան Հայաստան	\$1,400.00	Մասնակցություն Մարդկային գործնի իրականացման հանդիպմանը, Վարձավա. Լեհաստան
013712UB61	Կարո Անյան	Երևան Հայաստան	\$200.00	Մասնակցություն Ադալեկենտրոնացման սարածաբանային համաժողովին, Թբիլիսի, Վրաստան, 2002թ. մայիսի 13-16
013722UB61	Մուրադ Հարությունյան	Երևան Հայաստան	\$200.00	Մասնակցություն Ադալեկենտրոնացման սարածաբանային համաժողովին, Թբիլիսի, Վրաստան, 2002թ. մայիսի 13
013732UB61	Ռուբեն Սինոյան	Երևան Հայաստան	\$200.00	Մասնակցություն Ադալեկենտրոնացման սարածաբանային համաժողովին, Թբիլիսի, Վրաստան, 2002թ. մայիսի 13
013742UB61	Վահան Սովսիսյան	Երևան Հայաստան	\$50.00	Մասնակցություն Ադալեկենտրոնացման սարածաբանային համաժողովին, Թբիլիսի, Վրաստան, 2002թ. մայիսի 13
013752UB61	Արայիկ Հովհաննիսյան	Երևան Հայաստան	\$200.00	Մասնակցություն Ադալեկենտրոնացման սարածաբանային համաժողովին, Թբիլիսի, Վրաստան, 2002թ. մայիսի 13
013762UB61	Սլրհիշ Գիմիճյան	Երևան Հայաստան	\$200.00	Մասնակցություն Ադալեկենտրոնացման սարածաբանային համաժողովին, Թբիլիսի, Վրաստան, 2002թ. մայիսի 13
013772UB61	Նվեր Գևորգյան	Երևան Հայաստան	\$150.00	Մասնակցություն Ադալեկենտրոնացման սարածաբանային համաժողովին, Թբիլիսի, Վրաստան, 2002թ. մայիսի 13
014342UA51	Արսակ Վարժապետյան	Երևան Հայաստան	\$655.00	Մասնակցություն Երիտասարդ հեռուների առաջատար դերին նվիրված սեմինարին, Իսրայել, 2002թ. հուլիսի 21-օգոստոսի 9
015952UA51	Արման Սլրսունյան	Երևան Հայաստան	\$400.00	Մասնակցություն ԱՊՀ երկրների համար ֆադաբացիական ընթացակարգային օրենսդրության հնարկումներին, Սանկտ Պետերբուրգ, Ռուսաստան, 2002թ. նոյեմբերի 19-20

Ընդամենը

\$3,655.00

Իրավաբանական և փրեական արդարադատության ծրագիր

ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի Իրավաբանական և փրեական արդարադատության ծրագրի նպատակն է նպաստել Հայաստանում օրինականության հաստատմանը, խոցելի խմբերին իրավաբանական օգնության սրամադրմանը, իրավաբանություն ուսումնասիրող ուսանողների համար ժամանակի թափանցումը համադաստիանող իրավաբանական վերադասարանական աղանդական, փակ հաստատությունների թայմանների բարելավմանը և ընթացիկ իրավաբանական բարեփոխումների վերաբերյալ հասարակության և շահագրգիռ հաստատությունների տեղեկացվածության բարձրացմանը: 2002թ. ծրագրի համար գերակա ոլորտներ են հանդիսացել հակակոռուպցիոն մախագծերը, իրավաբանական տրակտիկայի համադաստիանեցումը մարդու իրավունքների դաշտանության եվրոպական և միջազգային չափանիշներին, ինչպես նաև որդես եվրոպայի խորհրդի անդամ՝ Հայաստանի սանձնած թարսավորությունների կասարման մոնիտորինգի իրականացումը:

ԲՀԻ Արդարադատության մախաձեռնության հես համատեղ, ծրագիրը շարունակել է օժանդակել Երևանի լիեսական համալսարանի Իրավաբանական կլինիկային, որը իրավաբանության ուսանողներին հնարավորություն է ընձեռում գործնական հմտություններ ձեռք բերել համալսարանում ուսանելու ընթացում: Կլինիկան նաև վերադասարան է իրականացում դրոցական ուսուցիչների համար՝ ֆաղաֆաղական կրթության, մարդու իրավունքների և լիեսության և իրավունքների բնագավառում:

Հոլանդիայի Արսաին Գործերի մախարության և Հոլանդիայի Հելսինկյան կոմիտեի հես համատեղ, ծրագիրը աջակցություն է ցուցաբերել մարդու իրավունքների դաշտանության բնագավառում աշխատող իրավաբաններին՝ մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայի տրակտիկ դրոյթներին նրանց ծանոթացնելու և մարդու իրավունքների եվրոպական դասարանում հայցեր ներկայացնելու ընթացակարգերի վերաբերյալ:

Բնակչության մարզինալ խմբերի համար անվճար իրավաբանական տեղեկասվություն և ծառայություններ աղանդակելու նպատակով օժանդակություն է ստացել Հայաստանի Հանրալիեսության Իրավաբանների միությունը՝ Երևանում և Երեվ ալլ շրջաններում փախասականներին, չխալորներին, կամանց և հաշմանդամներին անվճար իրավաբանական աջակցություն ցուցաբերելու համար: Այդ ծառայությունները լիես է սարածվեն նաև բանտերում և օգնեն դասադարսվածներին՝ իրենց իրավունքները դաշտանելու հարցում:

Նախկին բանարկյալների սոցիալական վերականգնման կենտրոնը ստեղծվել է 2002թ., ուղղիչ աշխատանալին հաստատությունների բարեփոխման մախաձեռնության շրջանակներում՝ սարբեր մասնագիտությունների գծով վերադասարանում անցկացնելու և մախկին բանարկյալներին և նրանց ընտանիքների անդամներին սոցիալ-հոգեբանական աջակցություն ցուցաբերելու նպատակով: Կենտրոնի նպատակներից է նաև մախկինում դասադարսվածների կողմից կրկնակի հանցագործությունների կասարման դեմերի նվազեցումը, դասադարսվածների խնդիրների և իրավունքների վերաբերյալ հասարակության տեղեկացվածության բարձրացումը:

Թափանցիկության/հակակոռուպցիոն մախաձեռնության շրջանակներում Իրավաբանական և փրեական արդարադատության ծրագիրը, ԲՀԻՕՀԻ Արդարադատության մախաձեռնության հես համատեղ, աջակցել է «Ձաղաֆաղական հասարակության զարգացման միություն» հասարակական կազմակերպությանը, որը հեսագոտել և զեկուցումներ է կազմել միջնակարգ կրթության հես կաղած օրենքների և իրավաբանական փաստաթղթերի վերաբերյալ: Դա նպատակն էր զոնել այն բացթողումները, որոնք հնարավորություն են ստեղծում սլյալ բնագավառում բռնությունների կիրառման և կոռուպցիայի իրականացման համար: Աշխատանալի արդյունում արկած բացահայտումները երաշխալորագրերի տեսով կփոխանցվեն համադաստիան կառավարական մարմիններին:

Որդես հակակոռուպցիոն մախաձեռնության մի մաս, ծրագիրը ԵՊՀ հես համատեղ սկսել է նաև Դասարանների մոնիտորինգի ծրագիրը, որը նպատակ է հեսաղդում իրավաբանության ավարական կուրսի ուսանողներին 6 դասարաններում ծանոթացնելու դասավարական գործընթացներին, որի ամփոփումն ու եզրակացությունները կփոխանցվեն Դասարանների մախագահների խորհրդին:

2003թ. կայանալիք խորհրդարանական ընտրությունների առնչությամբ 2002թ. ֆինանսավորում է ստացել ֆաղաֆական կուսակցությունների վերաբերյալ հասարակության տեղեկացվածության բարձրացման մախագիծը՝ մախընտրական արեակների թափանցիկությունը աղանդակելու նպատակով:

Պրամաբնութի համարը	կազմակերպություն	ֆադաֆ ղեկավարություն	Պրամաբնութի չափը	Նյութակերպ
514212PB91	Ժողովրդավարական բարեփոխումների ազգային լիգա հասարակական կազմակերպություն	Երևան Դայասան	\$18,585.00	<p>Չեկյալ նյութակերպով, նախկին բանսարկյալների համար սոցիալական վերականգնման կենտրոնի կազմակերպում: Կենտրոնը նախկին բանսարկյալների համար կանցկացնի դասընթացներ հեկյալ մասնագիտությունների գծով. համակարգչային օղերաստություն, վարսահարդարություն, խոհարարություն, ավտոգործ: Յուրաբանչյուր դասընթաց կազմված կլինի 360 ժամից: Կենտրոնը սոցիալ-հոգեբանական և իրավաբանական աջակցություն կցուցաբերի նախկին բանսարկյալների և նրանց ընտանիքների անդամների համար: Նախագծի շրջանակներում կազմակերպությունը կհամագործակցի Արարողության նախարարության ֆրեա-կասարողական բաժնի, Սոցիալական աղահովիտայան, Կրթության և գիտության նախարարությունների, ուղղիչ-աւխասանային գաղղթների, Դայասանի Իրավաբանների Միության և այլ ոլորտում աւխասող հասարակական կազմակերպությունների հետ:</p>
517072PBP1	Տարածաշրջանային զարգացման կենտրոն/թրանսֲրենսֲսի ինտերնեյնլ	Երևան Դայասան	\$11,108.00	<p>2003թ. խորհրդարանական ընտրությունների ժամանակ ֆադաֆական կուսակցությունների ֆինանսավորման թափանցիկության աղահովման, կուսակցությունների ընտրաւավների ծախսերի վերաբերյալ հասարակության տեղեկացվածության բարձրացման, նախընտրական շրջանում այլ ֆինանսավորման և ծախսերի մոնիտորինգի իրկանացման նյութակերպով, նաև նյութակերպ է հետադնդվում կուսակցությունների միջև հաստատել համագործակցություն նրանց բլուջների մախի տեղեկատվության տրամադրման տեսակետից, և վերոնշյալ տեղեկությունների համեմատում: Նախագծի ընթացքում կատարված բացահայտումները կթարգանվեն և կհրատարակվեն` բոլոր շահագրգիռ կողմերին տրամադրվում նյութակերպով:</p>
500162PA21	Դայասանի Դանրաղետության իրավաբանների միություն	Երևան Դայասան	\$18,208.00	<p>2002թ. մայիսի 24-ից 26-ը Երևանում «Մարտի իրավունները փաստաբանների համար» սեմինարի անցկացում: Դրա նյութակերպ է` ներկայացնել Եվրոպական կոնվենցիայի 6-րդ հոդվածը և այլ հոդվածով Մարտի իրավունների եվրոպական դասարան դիմելու ընթացակարգերը: Սեմինարի ընթացքում հայաստանյան 30 իրավաբանների հետ կաւխաստեն 2 օտարերկրյա և 2 տեղացի մասնագետներ:</p>
508012PB61	ԵՊԳ իրավաբանական կլինիկա	Երևան Դայասան	\$28,901.00	<p>Չեկյալ նյութակերպով. շարունակել և զարգացնել ուսանողների ողակչիկ հմտությունները, մեակել կլինիկայի ուսումնական ծրագրերը, դասավանդման համար ուսուցչական ձեռնարկների դաստրասում, ԵՊԳ կլինիկայի մասնագետների կողմից սեմինարիների անցկացում կլինիկայի ուսուցիչների և Դայասանի այլ համալսարանների ներկայացուցիչների համար` օգտագործելով կլինիկայի կողմից մեակված նյութերը, զարգացնել «Իրավունք բոլորի համար» կլինիկական ծրագիրը և նյութակերպ դրոցական ուսուցիչների մասնակցությանը կլինիկայի ծրագրում, ինչպես նաև կլինիկայում դասընթացների հիմուններով անցկացնել դասընթացներ, բնակչության խոցելի խմբերին տրամադրել իրավաբանական ծառայություններ: Կլինիկական ղեկս է համատեղ ուսումնական ծրագրեր մեակի Իրավաբանության բաժնի հետ` կլինիկայի անդամ չհանդիսացող մասնագետներին և ուսանողներին ընդգրկելով դրա աւխաստաններում` առավել ոլորտին դարձնելու համար կլինիկայի իրավաբանական ծրագրի ներգրավվումը համալսարանի շրջանակներում: այլ դոմոնների կողմից ֆինանսական միջոցների հայթայթում` կլինիկայի հետագա գործունեությունն աղահովում նյութակերպով:</p>
500162PA71	Դայասանի Դանրաղետության իրավաբանների միություն	Երևան Դայասան	\$25,157.00	<p>Երևանի, Վանաձորի, Արարաչի և Դրազդանի բնակչության խոցելի խմբերի համար տրամադրվող անվճար իրավաբանական ծառայության զարգացում և ընդլայնում, մարզերում աւխասող իրավաբանների համար վերադաստրասման դասընթացների իրականացում, դասընթացական մոնիտորինգի անցկացում: Նախագծի շրջանակներում մարզերում և բանտերում կկազմակերպվի խորհրդակցական ծառայությունների շարք, թվով 12, ամենահաճախակի ծագող հարցերի տուրջ: Խոցելի խմբերը այլոց թվում ներառում են նաև հաւանդամներին, երեխաներին, փախսականներին, դեռահասներին, բանսարկյալներին, կանանց, նախկին բանսարկյալներին: Ծառայությունների մեջ մտնում են թե խորհրդակցություն, և թե գործերի ներկայացում դաստրասում:</p>

դրամաճնորհի
համարը

կազմակերպություն

ֆադաբ
դեռություն

դրամաճնորհի
չավիղ

նղասակը

508262PB61

Հայասանի
Հելսինկյան կոմիտե

Երևան Հայասան

\$36,288.00

Հետևյալ նղասակներով, մարդու իրավունքների հարցերի վերաբերյալ հասարակության ժողովրդավարության բարձրացումը «Մարդու իրավունքների ղեկավարի» դաստիարակման և տղազրության միջոցով (12 ամսվա ընթացքում): Տեղեկագիրը կներկայացնի որդես Եվրոպայի խորհրդի անդամ Հայասանի սահմանափակ ընթացքում ղեկավարության մասին: Այն նաև կներկայացնի մարդու իրավունքներով զբաղվող հասարակական կազմակերպությունների գործունեությունը և կզեկուցի Հայաստանում մարդու իրավունքների բնագավառում ընթացիկ խնդիրների վերաբերյալ: Կհաստատվի համագործակցություն իրավաբանական միջոցառումների և Ազգային ժողովի, կառավարության, Արդարադատության նախարարության համադաստիարակման հանձնաժողովների, ինչպես նաև օրենսդրական մարմինների ներկայացուցիչների միջև: Կստեղծվի նաև տեղեկագրի էլեկտրոնային արքիվը՝ www.hra.am հասցեով:

505982PBP1

Զաղաֆաղիական
հասարակության
զարգացման միություն

Երևան Հայասան

\$19,329.00

Տեղեկագիրը կսղազրվի հայերեն և անգլերեն լեզուներով, 500 օրինակով և կբաժանվի հասարակական կազմակերպություններին, կառավարական մարմիններին, միջազգային կազմակերպություններին, գրադրամներին և այլ շահագրգիռ կազմակերպություններին: Նախագծի շրջանակներում կիրականացվեն նաև կյոբ սեղաններ: Հետևյալ նղասակներով, միջնակարգ կրթության հայաստանյան և միջազգային ֆաղաֆաղականության և օրենսդրության վերլուծություն և համեմատություն, այնուհիս խնդիրների բացահայտում, որոնք կարող են հանգեցնել կառավարության դեղերի, կրթական համակարգում կառավարության վերացման ֆաղաֆաղականության առաջարկների փաթեթի մշակում, սվյալ հարցի շուրջ հասարակական ֆնարկումների ծավալում, 10 դորոցներում ֆինանսական, մեթոդոլոգիական և ծրագրային կառավարման մոնիթորինգի իրականացում: Վերլուծության արդյունքները կհրատարակվեն և կբաժանվեն կառավարական մարմիններին, Ազգային ժողովին, դորոցներին, համալսարաններին և հասարակական կազմակերպություններին:

500092PBP1

ԵՊՀ իրավաբանական
ֆակուլտետ

Երևան Հայասան

\$22,670.00

Հետևյալ նղասակներով, դասական ընթացակարգերի մոնիթորինգի համար մեթոդոլոգիայի, էթիկական նորմերի և վերահսկողական մեխանիզմների մշակում, ավարական կուրսի ուսանողների մի խմբի վերադաստիարակման առաջին մոնիթորինգի իրականացման համար: Մոնիթորինգի առաջին փուլի արդյունքները կներկայացվեն Դասարանների նախագահների խորհրդին՝ նկատմամբ բացթողումների վերացման վերաբերյալ առաջարկների փաթեթի հետ միասին: Մոնիթորինգի հաջորդ փուլը կիրականացվի այդ առաջարկների իրականացմանը հետևելու նղասակով: Կդաստատվի վերջնական զեկույց և կներկայացվի Դասարանների նախագահների խորհրդի ֆնարկմանը:

Ընդամենը

\$180,246.00

դրամաճանրի համարը	անհասներին անուն, ազգանուն	ֆադաֆ տեսություն	դրամաճանրի չափը	նդասակը
001772PCB1	Արթուր Մարգարյան	Երևան Հայաստան	\$320.00	Մասնակցություն իրավաբանական կլինիկայի ուսանողների համար ձմեռային դպրոցին, Տվեր, Ռուսաստան, 2002թ. մարտի 2-7
001842PCB1	Լիլիթ Միխայելյան	Երևան Հայաստան	\$320.00	Մասնակցություն իրավաբանական կլինիկայի ուսանողների համար ձմեռային դպրոցին, Տվեր, Ռուսաստան, 2002թ. մարտի 2-7
004912PD21	Լուսինե Հովհաննիսյան	Երևան Հայաստան	\$26,100.00	ԱՊՀ 9 տեսությունների իրավաբանական կլինիկաների դասախոսների համար միջազգային սեմինարի կազմակերպում, Երևան, Հայաստան, 2002թ. մայիսի 5-9
004912PD22	Լուսինե Հովհաննիսյան	Երևան Հայաստան	\$450.00	«Կլինիկայի ուսուցիչների սեմինարների» նյութերի տպագրություն և տեսանյութերի տարածում և խմբագրում, 2002թ. օգոստոսի 22-հոկտեմբերի 22
004912PD61	Լուսինե Հովհաննիսյան	Երևան Հայաստան	\$637.00	Մասնակցություն Կլինիկական իրավաբանական կրթության վերաբերյալ 5-րդ արտերկրյա ֆինանսավորման, Վարժավա, Լեհաստան, 2002թ. նոյեմբերի 14-17
004962PCE1	Վիգեն Քոչարյան	Երևան Հայաստան	\$1,115.00	Մասնակցություն Արդարադատության մասշտաբային եվրոպական համաժողովին, 2002թ. դեկտեմբերի 5-7
006752PD51	Կարեն Անդրեասյան	Երևան Հայաստան	\$1,115.00	Ուսուցում Մամուլի օրենքի վերադասարանական ծրագրով, Օֆսթորդի համալսարան, Մեծ Բրիտանիա, 2002թ. հուլիսի 23-օգոստոսի 28
006822PD11	Գրետա Միրզոյան	Երևան Հայաստան	\$531.00	Մասնակցություն զինծառայողների իրավունքներին նվիրված սեմինարին, Քիզնև, Մոլդովա, 2002թ. մայիսի 24-25
012222PCD1	Արման Խաչատրյան	Երևան Հայաստան	\$80.00	Մասնակցություն ԴՌԿ արտերկրյա հանդիմանը, Թբիլիսի, Վրաստան, 2002թ. ապրիլի 28-30
012232PCD1	Խաչատր Բաղդասարյան	Երևան Հայաստան	\$80.00	Մասնակցություն ԴՌԿ արտերկրյա հանդիմանը, Թբիլիսի, Վրաստան, 2002թ. ապրիլի 28-30
012942PD11	Էդուարդ Աղաջանյան	Երևան Հայաստան	\$531.00	Մասնակցություն զինծառայողների իրավունքներին նվիրված սեմինարին, Քիզնև, Մոլդովա, 2002թ. մայիսի 24
012952PD11	Անահիտ Հովհաննիսյան	Երևան Հայաստան	\$531.00	Մասնակցություն զինծառայողների իրավունքներին նվիրված սեմինարին, Քիզնև, Մոլդովա, 2002թ. մայիսի 24
014022PD51	Զարուհի Դանիելյան	Երևան Հայաստան	\$1,115.00	Ուսուցում Մամուլի օրենքի վերադասարանական ծրագրով, Օֆսթորդի համալսարան, Մեծ Բրիտանիա, 2002թ. հուլիսի 23
014032PD51	Արա Ղազարյան	Երևան Հայաստան	\$1,115.00	Ուսուցում Մամուլի օրենքի վերադասարանական ծրագրով, Օֆսթորդի համալսարան, Մեծ Բրիտանիա, 2002թ. հուլիսի 23
017552PD71	Արամ Կարախանյան	Երևան Հայաստան	\$325.00	Վերադասարանական դասընթաց Կլինիկայի ուսուցիչների համար, Սթավրոպոլ, Ռուսաստան, 2002թ. դեկտեմբերի 14-21
Ընդամենը				\$34,365.00

Կանանց ծրագիր

ԲՀԻՕԴ հայաստանյան մասնաճյուղի «Կանանց ծրագիր»-ը բաղկացած է երկու մասից՝ Ազգային և Ցանցային ծրագրերից: 1999թ. ԲՀԻՕԴ հայաստանյան մասնաճյուղի Կանանց ազգային ծրագիրը դարձել է ինստիտուցիոնալ գործընկերների (ԻԳ) դրամաբերական ծրագիր: «Վսահություն» սոցիալական աշխատանքների և սոցիոլոգիական հետազոտությունների կենտրոնը դարձել է Ազգային ծրագրի ինստիտուցիոնալ գործընկերը:

ԲՀԻՕԴ հայաստանյան մասնաճյուղի «Կանանց ծրագիր»-ն իր մարտավարությունն իրականացնելիս նախադասվությունը սալիս է հետևյալ խնդիրներին.

1. Չեղարկել կրթության խթանում
2. Կին-առաջնորդի ձևավորման վերաբերյալ սեմինարների կազմակերպում
3. Կանանց իրավունքների հաստատում և Հայաստանի ֆաղափական, սոցիալական, սնեսական և կենցաղային ոլորտներում զենդեռային ինստեգրացիայի սկզբունքի ներմուծում:

2002թ. ԻԳ-ն շարունակել է իր աշխատանքը զենդեռային սոցիալականացման խթանման, կանանց առաջատար դերի ամրապնդման և զենդեռային կրթության զարգացման ուղղությամբ: «Վսահություն» սոցիալական աշխատանքների և սոցիոլոգիական հետազոտությունների կենտրոնը շարունակել է 2001թ. մշակված զենդեռային մեթոդաբանության կիրառմանը դասընթացների կազմակերպումը բարձր դասարանների դեռահասների և սարբեր ֆուլեջների ուսանողների համատեղ խմբերի համար: ԻԳ-ն իրականացրել է կին-առաջնորդի ձևավորման ուղղված վերադասարանական դասընթացներ և շարունակել է «Կանանց բանավոր դասնություններ» ծրագիրը՝ Տղազուրության դասարաններում «Լինելության արվեստը. 20-րդ դարի ռիթմերը» գիրքը և հեռախոսակցություններ ծրագրի ընթացքում հավաքված դասնությունների վրա հիմնված 12 ռադիոհաղորդում: 2002թ. «Վսահություն» սոցիալական աշխատանքների և սոցիոլոգիական հետազոտությունների կենտրոնը հետազոտություն է իրականացրել դեռահասների խմբերի շրջանում հասուկ կենտրոնացված զենդեռային սերտեռնությունների ամրապնդման և սերունդների միջև սարբերությունների հարցերի, մայր-երեխա հարաբերությունների և ժամանակակից դասնություններում հաղորդակցվելու մոդելների շուրջ: Հետազոտության նախագիծը կրում էր «Դուստրերն ու որդիները իրենց մայրերի մասին» անվանումը:

«Քաղաքացիական հասարակություն» ծրագրի հետ համատեղ, «Կանանց ծրագիր»-ն աջակցել է թրաֆիկինգի դեմ ուղղված 3 նախագծերի. «ՄԻԱՎ/ՋԻԱԿ կանխարգելումը, մարմնավաճառ կանանց իրավունքների դաշտաբանություն», «Հայաստանում մարմնավաճառների և թրաֆիկինգի հիմնախնդիրների լուծման իրավական աջակցություն» և «Մարմնավաճառությունը և թրաֆիկինգը աղետի գոտու ֆաղափներում»:

ԲՀԻՕԴ հայաստանյան մասնաճյուղի աջակցությամբ Փաստաբանների միջազգային միությունը հողվածներ է մշակել Հայաստանի Քրեական օրենսգրքի Թրաֆիկինգի կանխման, ճնշման և դա կազմակերպողներին դաժնաբանությամբ վերաբերյալ դրույթներում: Այդ դրույթները ուսումնասիրվել են միջազգային մասնագետների կողմից և ներկայացվել Մարդու իրավունքների հանձնաժողովին, Պետական և կառավարական մարմիններին և Ազգային ժողովին հաստատման համար: Վերոնշյալ նախագծերը նույնպես են հասարակության և ֆաղափականության մշակողների տեղեկացվածության բարձրացմանը՝ վերջիններիս խրախուսելով հավելյալ փոփոխություններ կատարել օրենսդրությունում: Նախագծի արդյունքում ստեղծվեց երկու կենտրոն՝ մեկը ՄԻԱՎ/ՋԻԱԿ վարակվելու վստահի նվազեցման և մարմնավաճառների սոցիալ-հոգեբանական վերականգնման վերաբերյալ բժշկական խորհրդակցության սրահայրման, և մյուսը՝ մարմնավաճառության և թրաֆիկինգի զոհերին անվճար իրավաբանական ծառայությունների սրահայրման նպատակով:

Ցանցային ծրագրի շրջանակներում իրականացվել է հետևյալ գործունեությունը.

- Հրավիրված միջազգային մասնագետի կողմից կազմակերպվել է «Կանանց բանավոր դասնություններ» դասընթացը: Արդյունքում, մշակվել է «Կանանց բանավոր դասնություններ» նախագիծը:
- «Տաթև 95» հոգեբանական օգնության և խորհրդակցության կենտրոնը իրականացրել է «16 օր ակտիվություն ընդդեմ զենդեռային բռնությունների. 2002 թ. ՀԼՄ արևալ» նախաձեռնությունը:
- Տղազուրվել և սարածվել է «Կանանց իրավունքներ. ֆայլ առ ֆայլ» գիրքը:

Պրամաճնորհի համարը	Կազմակերպություն	Ֆադաթ տեսություն	Պրամաճնորհի չափը	Ուղղակի
506132TB51	Հագարաճեն հասարակական կազմակերպություն	Երևան Հայաստան	\$7,490.00	Հայաստանում և մասնավորապես արեթի գոտում մարմնավաճառության և մարդկային թրաֆիկին իրականացնող «Հոյս և օգնություն» և Փասաբանների միջազգային միություն հասարակական կազմակերպությունների հետ համատեղ, կազմակերպվելով դասընթացներ մարմնավաճառության և թրաֆիկին հիմնախնդիրների վերաբերյալ բոլոր շահագրգիռ կառավարական մարմինների և հասարակական կազմակերպությունների համար: Ուսումնասիրության աղյուսները կներկայացվեն կառավարական մարմինների և հասարակական կազմակերպությունների մեջ:
510362TBA1	Փասաբանների միջազգային միություն	Երևան Հայաստան	\$11,485.00	Մշակել և իրականացնել սկզբունքներ և մոնիթինգներ մարմնավաճառության և թրաֆիկին հիմնախնդիրների լուծման իրավական ֆադաթակառուցության վերաբերյալ, բարձրացնել մարդու իրավունքների դաճառության և հանրության աղախողության խնդիրները: Նախագծի իրականացման ընթացքում առաջարկվում է կատարել հետազոտություն և դրա աղյուսները վերաբերյալ տղազրել տեղեկագիր, հասարակական կազմակերպությունների համար իրականացնել դասընթացներ, ստեղծել մասնագիտացված իրավաբանական օգնություն և խորհրդակցական ծառայություններ թրաֆիկին և կանանց շահագրծման գրիերի համար:
505942TBA1	Կանանց իրավունքների կենտրոն հասարակական կազմակերպություն	Երևան Հայաստան	\$10,377.00	«Փակ շրջան» ֆիլմի ստեղծում՝ ըստ նախկինում համաձայնեցված սցենարի: Ֆիլմի ստեղծման ուղղակի է՝ բարձրացնել արագաղթի հարցը՝ վերլուծելով դրա դաճառումներն ու հետևանքները հասկառել կանանց հիմնախնդիրների տեսանկյունից: Ֆիլմը միսված է բացահայտելու մի շարք հրաճառ հարցեր:
505942TBA2	Կանանց իրավունքների կենտրոն հասարակական կազմակերպություն	Երևան Հայաստան	\$3,783.00	Մարգարե Ա. Շուլերի «Կանանց մարդկային իրավունքները քալ առ քալ» գրի թարգմանություն և 500 օրինակով տղազրություն:
500852TA51	«Կասախություն սոցիալական աճխասան» սոցիոլոգիական հետազոտությունների կենտրոն	Երևան Հայաստան	\$36,920.00	Հետևյալ ուղղակիներով. 5 դրոցներում գեներալին կրթության տարածում (դասընթացներ 15 ուսուցիչների և 120 աճակերտների համար), կանանց առաջատար դերի վերաբերյալ սեմինարիների անցկացում (100 մասնակից), կանանց բանավոր դաճառություններ ծրագրի շարունակություն՝ 1 գրի տղազրության դաճառման և 12 ռադիո հետաճակումների միջոցով:
510392TB81	«Հոյս և օգնություն» հասարակական կազմակերպություն	Երևան Հայաստան	\$7,358.00	ՄԻԱՎ/ՁԻԱԳ տարածման և դրա կանխարգելման վերաբերյալ կին մարմնավաճառների տեղեկացվածության բարձրացում, ինչդեռ նաև մարդու և ֆադաթակառուցության իրավունքների, ՀՀ օրենսդրության, թրաֆիկին վսանգ ունեցող երկրների օրենսդրությունների վերաբերյալ նրանց գիտելիքների բարելավում, նրանց բժշկական, հոգեբանական և իրավաբանական օճանդակության տրամադրում, մարմնավաճառ կանանց հետ երևանում և մարզերում աճխասանի ընդլայնում, Հանրային առողջադախության բնագավառում ՀՀ օրենքում փոփոխությունների խթանում: Հետևյալ ուղղակիներով. մարմնավաճառ կանանց շրջանում ՄԻԱՎ/ՁԻԱԳ տարածման վսանգի նվազեցում երևանում՝ դրա վերաբերյալ տեղեկացվածության բարձրացման և սեռավարակների վերաբերյալ նրանց համար դասընթացների տրամադրման միջոցով: Նրանց կտրամադրվեն նաև բժշկական և խորհրդակցական ծառայություններ: Կտղազրվի նաև տեղեկագիր վարակների աղբյուրների և ՄԻԱՎ/ՁԻԱԳ կանխարգելման մեխանիզմների վերաբերյալ:
510392TB82	«Հոյս և օգնություն» հասարակական կազմակերպություն	Երևան Հայաստան	\$9,298.00	ՄԻԱՎ/ՁԻԱԳ տարածման վսանգի նվազեցում երևանում՝ դրա վերաբերյալ տեղեկացվածության բարձրացման և սեռավարակների վերաբերյալ նրանց համար դասընթացների տրամադրման միջոցով: Նրանց կտրամադրվեն նաև բժշկական և խորհրդակցական ծառայություններ: Կտղազրվի նաև տեղեկագիր վարակների աղբյուրների և ՄԻԱՎ/ՁԻԱԳ կանխարգելման մեխանիզմների վերաբերյալ:
Ընդամենը				\$86,711.00

դրամաճանրի համարը	ամիսների անուն, ազգանուն	փաղափ դեռություն	դրամաճանրի չափը	նշմանակը	
005332TB51	Հասմիկ Քևոզյան	Երևան Հայաստան	\$500.00	Մասնակցություն «Կրթության արժույթ» սեմինարին, 3այթա, Ղրիմ, 2002թ. դեկտեմբերի 2-7 Մասնակցություն «Մանուկ սեմինար» կանանց հանդեպ բռնությունների դեմ պայքարի 16-օրյա արժույթ» միջոցառմանը, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հուլիսի 24-28 Մասնակցություն «Կանանց բանավոր դասնություններ» դասընթացին, 2002թ. օգոստոսի 14-16 Հայ-ադրբեջանական հակամարտության ընթացքում մարդկանց սեղանահանության վերաբերյալ սեղեկավորության սրամադրում՝ հիմնված Կադանի, Գորիսի, Սիսիանի և Մեղրիի շրջանների փախստական կանանց բանավոր դասնությունների վրա, «Բանավոր դասնություններ» գրույկի 300 օրինակի տպագրություն և դրա սարածում հասարակական կազմակերպությունների, կառավարական մարմինների և այլ ԵՀՀՀ կազմակերպությունների շրջանում, 2003թ. փետրվարի 1-հուլիսի 31	
012802TB81	Անահիտ Թևոսյան	Երևան Հայաստան	\$750.00		
013002TB51	Նաիրա Բաուեր	Երևան Հայաստան	\$600.00		
013472TB51	Սուսաննա Շահնազարյան	Գորիս Հայաստան	\$4,413.00		
013992TB51	Անահիտ Հարությունյան	Երևան Հայաստան	\$700.00	Մասնակցություն «Կրթության արժույթ» սեմինարին, 3այթա, Ղրիմ, 2002թ. դեկտեմբերի 2 Մասնակցություն «Կրթության արժույթ» սեմինարին, 3այթա, Ղրիմ, 2002թ. դեկտեմբերի 2 Մասնակցություն «Կրթության արժույթ» սեմինարին, 3այթա, Ղրիմ, 2002թ. դեկտեմբերի 2 Մասնակցություն «Կրթության արժույթ» սեմինարին, 3այթա, Ղրիմ, 2002թ. դեկտեմբերի 2 «Կանանց բանավոր դասնություններ» դասընթացի անցկացում, Երևան, 2002թ. հուլիսի 8-11	
013992TB52	Անահիտ Հարությունյան	Երևան Հայաստան	\$500.00		
014002TB51	Լաուրա Գրիգորյան	Երևան Հայաստան	\$700.00		
014012TB51	Նասայիա Ավագյան	Երևան Հայաստան	\$700.00		
014142TB51	Անդրեա Պետր	Բուդապեշտ Հունգարիա	\$2,700.00		
Ընդամենը					\$11,563.00

Ձանգվածային լրավամիջոցների ծրագիր

ՁԼՄ ծրագրի նդասակն է խթանել Հայասանուն անկախ, անաչառ և բազմակարծիք լրավամիջոցների զարգացմանը՝ բարենդաս և առաջադեմ իրավական դաճճի հասսանման, լրագրողների և մամուլի կառավարիչների մասնագիտական զարգացման միջոցով՝ ադահովելով նոր հաղորդակցական սեխնոլոգիաների մասշեղիությունը՝ հասուկ ուճարություն դարձնելով ճջանների լրավամիջոցների խնդիրներին: Ծրագիրը կարևորում է այն մախաձեռնությունները, որոնք ադահովում են սեղեկասվության մասշեղիությունն ու ազասությունը: Ծրագիրը նդասում է նաև եվրոդական և միջազգային կառույցներում և առաջին հեթին Եվրոդայի խորհրդում երկրի ինսեգրացմանը՝ ՁԼՄ-ներին առնչվող օրենսդրությունը միջազգային չախանիճներին համադասախանեցնելու և այս բնագավառում դեսության սսանձանձ դարսավորությունների կասարումն ադահովելու միջոցով:

2002թ. ՁԼՄ-ների ծրագրի մախաձեռնություններն իրականացվել են երկու ինսիսուցիոնալ գործընկերների՝ Երևանի մամուլի ակումբի (ԵՄԱ) և Ինսերնյուսի հայասսանյան գրասենյակի կողմից:

ԵՄԱ իրականացրած մախագիծը ներառում էր. ա) մախագահական և խորհրդարանական ընսությունների ընթացում մամուլի մոնիսորինգ և դրա մասին զեկուցում, բ) Պեական լեզվագիտական համալսարանում միջազգային լրագրության բաժնի բացում, գ) Հայասսանի լրագրողների միության հեճ համասեղ «Լրագրողներն արսակարգ իրավիճակներում» դասընթացի կազմակերդում, դ) «Լրագրողական էթիկայի և մասնագիտական վարքի նորմեր»-ի մճակում և դրա ընդունում առաջասար լրագրողական կազմակերդությունների կողմից: Նախասսսվում է նաև «Մամուլի խորհրդի» հասկացության ներմուճումը, որը կկազմվի դեական, կառավարամեճ, անկախ և ընդդիմադիր լրավամիջոցների կառավարիչներից, մարդու իրավունքներով զբաղվող հասարակական կազմակերդությունների ներկայացուցիչներից և իրավաբաններից՝ մամուլի բնագավառում ինքնակարգավորման մեխանիզմների մճակման և կիրառման նդասակով:

Վերունչալ գործունեության հեճ զուգահեռ, 2002թ. ԵՄԱ-ն ճարունակել է լրագրության վերաբերյալ զրբերի և ձեռնարկների սդագրությունը, աճխասել է լրագրության դրոցների ուսումնական ծրագրերի և կրթական մախագծերի ուղղությամբ, մճակել է մամուլի հանդեղ բարենդաս օրենսդրություն, իրականացրել է մամուլի ներկայացուցիչների համար իրավաբանական խորհրդասվության ադահովում և «Երևանի մամուլի ակումբի» էլեկսոնային սեղեկագրի հրասարակում:

ՁԼՄ ծրագրի ճջանակներում մեկ այլ ինսիսուցիոնալ գործընկեր՝ Ինսերնյուսի հայասսանյան գրասենյակը մախաձեռնել է նորագույն սեխնոլոգիաների կիրառման միջոցով սեղեկասվության մասշեղիության ադահովմանը, ճջանային լրավամիջոցների բովանդակության բազմազանության կայացմանը, Հայասսանում սեղական սեղեկասվության սարաճմանը միսված ցանց:

Ինսերնյուսի հայասսանյան գրասենյակը նույնդես հանդես է եկել որդես Գլոբալ ինսերնեսային փաղափականության մախաձեռնության (GIPI) իրականացնողներից մեկը Հայասսանում: Այդ ճջանակներում իրականացվող գործունեությունը հիմնականում կարևորել է սեղական իճխանություններին և փաղափացիական հասարակության խմբերին աջակցության ցուցաբերումը Տեղեկասվական-հաղորդակցական սեխնոլոգիաների վերաբերյալ օրենքների և ինքնակարգավորման մեխանիզմների մճակման և համախասսախան գործունեության իրականացման գործում, որը այլոց թվում ներառում է նաև.

- ⓐ էլեկսոնային սսորագրության և էլեկսոնային փասսաթղթերի վերաբերյալ օրենքի մախագծի մճակում
- ⓑ Մամուլի մասին օրենքի մախագծի մճակման հարցում խորհրդասվության սրամարդում
- Ⓒ Հեռահաղորդակցական ճուկայի կարգավորման փաղափականության մճակման վերաբերյալ խորհրդասվության սրամարդում
- Ⓓ Ազգային սեղեկասվական-հաղորդակցական սեխնոլոգիաների զարգացման ռազմավարության իրականացման զմահասում
- Ⓔ Աջակցություն ազգային ինսերնեսային դոմեյնի գրանցմանը՝ վեճերի լուճման համար փաղափականության մճակման հարցում
- Ⓕ Ինսերնեսային և հեռահաղորդակցական ճուկայի ուսումնասիրում և համադասսախան վերլուճական նյութերի հրասարակում

- 📡 Հայաստանում ինտերնետի զարգացման վերաբերյալ հասարակական ֆինանսավորման նախաձեռնում
- 📡 ՏՀՏ, ինտերնետի և հեռահաղորդակցության վերաբերյալ լուծարարական ֆազիլի միջոցով ձևավորման հետ կապված այլ գործունեության իրականացում:

Հայաստանում Փլոբալ ինտերնետային ֆազիլի միջոցով նախաձեռնության վերաբերյալ հավելյալ տեղեկություններ ստանալու համար այցելել <http://internet.media.am> վեբ-դասի:

դրամաճնորհի համարը   կազմակերպություն   ֆազիլի տեսակը   դրամաճնորհի չափը   նոյանակը

500582MB51   Ինտերնյալ – Հայաստան   Երևան Հայաստան   \$30,110.00

ՁԼՍ հեռահաղորդակցության առկա ցանցի աջակցություն, www.media.am ինտերնետային էջի զարգացում ՁԼՍ-ների համար նորությունների, վերլուծությունների, սեսա-ձայնային և այլ ահրաժեշտ տեղեկատվության ընդլայնման միջոցով, օժանդակություն հետաֆինոլ լրագրողների www.hetq.am ինտերնետային էջին, Փլոբալ ինտերնետային ծրագրի նախաձեռնության գործունեության օժանդակում, որը հիմնականում կենտրոնացվում է տեղեկատվական և հեռահաղորդակցական սեխնոլոգիաների վերաբերյալ օրենսդրության և համադասասխան ինֆակարգավորման մեխանիզմների ընդունման հարցում տեղական իշխանություններին և ֆազիլի միջոցով հասարակության խմբերին աջակցություն ցուցաբերելուն, հեռուստակայանների լրագրողների համար մատուցում նոր սեխնոլոգիաների սեխնոլոգիական և լրագրողական աստիճանների վերաբերյալ 5-օրյա սեմինարի կազմակերպում և բոլոր հեռուստակայանների լրագրողների համար «Աշխատանք օն լայն» լրատվական գործակալություններում» սեմինար տարադրամների իրականացում:

500582MB51   Ինտերնյալ – Հայաստան   Երևան Հայաստան   \$17,580.00

Չեսկյալ նոյանակներով, ինտերնետի, տեղեկատվության մասշեխոյության, տեղեկատվության անվանագոյության վերաբերյալ օրենսդրական հիմնի դասրասման համար խորհրդատվության և առաջարկների սրամարում, հեռահաղորդակցական ռուկայի կարգավորման ոլորտում խորհրդատվություն, հեռահաղորդակցական և տեղեկատվական ռուկայի բաժնետերերին իրավաբանական աջակցության ցուցաբերում, ազգային տեղեկատվական-հեռահաղորդակցական սեխնոլոգիաների զարգացման ռազմավարության զնահասում, աջակցություն արտոնագրերի սրամարման ընթացակարգերի դարգեցմանը, Ինտերնետային և հեռահաղորդակցության ռուկայի ուսումնասիրում և դրա վերաբերյալ վերլուծական նյութերի տրագրություն, կլոր սեղանների, սեմինարների և www.internet.media.am ինտերնետային էջում ֆինանսավորման միջոցով Հայաստանում ինտերնետի զարգացման վերաբերյալ հասարակական բանավեճի ծավալում, ազգային ինտերնետային դոմեյնի գրանցման կազմակերպություններին օգնել վիճարանությունների կարգավորման ֆազիլի միջոցով մշակման հարցում, տեղեկատվական և հաղորդակցության բնագավառներում կոնֆլիկտների լուծման այլընտրանքային ձևերի մշակում:

Ընդամենը

\$47,690.00

**Ազգային
կրթության
ծրագիր**

ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

Ազգային Կրթության ծրագրի նդասակը նոր, առաջադեմ և բարենդդաս կրթական մթնոլորտի ստեղծումն է, որը կաջակցի և կծառայի սովորող հասարակության կարիքներին: Ազգային Կրթության ծրագրի նդասակներն են՝ համայնային դրրոցի մոդելի մշակումն ու ներմուծումը, կրթական բովանդակության զարգացումը և համադասաստխան կրթական ծրագրերի մշակման միջոցով գործող ուսումնական հասսասոթյուններին աջակցության ցուցաբերումը:

ԲՀԻՕՅ հայասսանյան մասնաճյուղը հեռնողականորեն շարունակում է համայնային դրրոցի և հեռահաղորդակցման կենսրոնների զարգացմանն ուղղված իր գործունեությունը՝ ստեղծված մոդելները Կրթական բարեփոխումների կենսրոնում ներդնելով: Այդոլիսով, 2002թ. դեկտեմբերին, Արևել-Արևել ծրագրի շջանակներում ստեղծումնեցալ «Համայնային հեռահաղորդակցման կենսրոնները դրրոցներում» թեմայով միջազգային գիսաժողով Հայասսանյան երեք ֆաղաֆներում՝ Երևանում, Գյումրիում և Ծաղկաձորում: Գիսաժողովը հնարավորոթյուն ընձեռնեց բարձրացնելու ստեղական դրրոցների ստեղեկացվածության մակարակը դրրոցներում նոր հեռահաղորդակցման սեխնոլոգիաների ներմուծման հնարավոր ձևերի վերաբերյալ, ինչդես նաև խթանելու դրրոցական հեռահաղորդակցման կենսրոնների միջև համագործակցությունը ամբողջ սարածաշջանով: Գիսաժողովի բոլոր մասնակիցների կողմից հասսասվեց «Արևել-Արևել համայնային դրրոցներ» նախագիծը, որի նդասակն է www.easteastschools.net դորսայի ստեղծման միջոցով հասսասել համայնային դրրոցների վիրսուալ ֆորում:

Ի հավելումն ԲՀԻՕՅ հայասսանյան մասնաճյուղի 34 դրրոցների, 2002թ. հայսարաված մրցույթի արդյունում ևս 7 դրրոց ընդգրկվեց այս ծրագրում: Հիմնադրամը շարունակել է օժանդակել թույլ լսող երեխաների գիծերթիկ դրրոցում հեռահաղորդակցման կենսրոնի գործունեությանը, ինչդես նաև սկսել է նոր նախագիծի իրականացում Երևանի թիվ 5 գիծերթիկ դրրոցում:

Հիմնադրամը համագործակցում է USIS-ի կողմից ֆինանսավորվող դրրոցների փոխկադակցման նախագիծի հեռ, որն իրականցվում է «Փրոջեթ հարմոնի» կազմակերդության կողմից, ադահովում է դրրոցներին ինստրեցային կադով և սրամարդում ծրագրային փաթեթներ: Նախագիծի ծավալներն ու կայունությունն ադահովելուց բացի, այս համագործակցությունը հնարավորություն է ընձեռնում մեր ռեսուրսներն ու ջանքերը կենսրոնացնել վերադասրասման և բովանդակության զարգացման կարիքներին: Հիմնադրամը, Ազգային Կրթության և Տեղեկասվական զարգացման ծրագրերի շջանակներում, ԲՀԻՕՅ հայասսանյան մասնաճյուղի, «Փրոջեթ հարմոնի» կազմակերդության և Համաժխարհային բանկի կողմից օժանդակություն սսացող դրրոցների ուսուցիչների համար կազմակերդում է համակարգչային ուսուցման ծրագրեր: Ավելին, մեր հեռահաղորդակցման կենսրոններն այնում են կայունացել, որ իրենք էլ կարող են համակարգչային դասընթացներ ադահովել դրրոցների աժխասակազմի և համայնքների անդամների համար:

Համայնային դրրոցների ցանցավորում

2002թ. ԲՀԻՕՅ հայասսանյան մասնաճյուղը շարունակել է աջակցել Միջդրրոցական վեբ-դորսային, որը ծառայում է որդես հեռաուսուցում և երկարսև ուսուցման գործի: Նախաստավում է, որ այն կդառնա Հիմնադրամի և այլ դորնր կազմակերդությունների կողմից օժանդակվող ուսումնական բովանդակության ռեսուրս, մի սարածք, ուր կստեղադրվի ստեղեկասվություն կրթական ոլորտի վերաբերյալ, և ամենակարևորը, դորսալը մսֆերի փոխանակման և բանավեճերի սարածք կսրամարդի ուսուցիչներին և ուսանողներին: Այն միսված է ընդդեմ ադահինստեգրացիայի և դրրոցների օսարացման, որոնք համակարգի ադակենսրոնացման արդյունք են: Մեր բոլոր ծրագրերի (I*EARN, Քայլ առ ֆայլ, WEBCT/Բովանդակության զարգացում) վերաբերյալ նյութեր կարելի է գտնել www.schoolnet.am դորսալում:

Ուսումնական բովանդակության զարգացում

2002թ. ԲՀԻՕՅ հայասսանյան մասնաճյուղը շարունակեց ուսումնական բովանդակության զարգացմանն ուղղված իր նախաձեռնությունը: Մշակվեցին 9-րդ դասարանի Զիմիայի և Կենսաբանության երկու էլեկտրոնային սարբերակներ լազերային սկավառակներով: Ծրագրերին կարելի է ծանոթանալ Ինստրնետում, www.distancelearning.am դորսալում:

I*EARN ծրագիր

ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղը սկսած 2000թ. օժանդակում է I*EARN ծրագրին: Այն իրականացրել է հիմնադրամի ինստիտուցիոնալ գործընկերը՝ Հանրադատական մանկական գրադարանը: Այն նդասում է դպրոցների ցանցի ստեղծմանը և ցանցի բովանդակային համալրմանը: Ծանոթանալով I*EARN-ին՝ երեխաներն իրենք կընդլայնեն I*EARN թեմաների և բանավեճի շրջանակները: Գրադարանը I*EARN դասընթացն ընդգրկել է իր ինտերնետային դասընթացների ծրագրում, ինչն ընդարձակում է I*EARN համայնքը: Մինչ այժմ նախագծում ընդգրկվել է 12 դպրոց: Չնայած ծրագիրն ու է սկսվել (հիմնադրամների մեծ մասն I*EARN-ը սկսել է շահավելի շուկա), այն շահարագ ֆայլերով առաջ ընթացավ և այն նախագծերի շարքում է, որոնք կարողացան ֆինանսավորում գտնել մեր օժանդակությունից դուրս: Ծրագրի ընդգրկումը վեր-դորսավում հնարավորություն է ընձեռում այն դարձնել առավել կայուն:

Քայլ առ ֆայլ ծրագիր

2000թ. հոկտեմբեր ամսից ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի «Քայլ առ ֆայլ» և «Զննդատեսական մտածողության զարգացումը կարդալու և գրելու միջոցով» (ԶՄԶԿԳՄ) ծրագրերը առանձնացվեցին և «Քայլ առ ֆայլ բարեգործական հիմնադրամ», որոնք ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի ինստիտուցիոնալ գործընկեր, ստանձնեց ծրագրերի հետագա իրագործումը: 2002թ. ծրագիրը շարունակվել է բոլոր երեք կրթական մակարդակներում՝ նախադպրոցական, միջնակարգ և բարձրագույն՝ հասուկ ուժադրություն դարձնելով Հայաստանի մարզերի տախանջներին և սովորական դասարաններում հաշմանդան երեխաների ներգրավման խնդիրներին:

Քայլ առ ֆայլ ծրագիրը գործում է երկրի տարբեր մարզերի 131 մանկադասարաններում և 109 դպրոցներում: 2002թ. նախադպրոցական հաստատությունների թիվը հասավ 97-ի: 6 նախադպրոցական և 5 միջնակարգ հաստատություններ բացվեցին 4 մարզերում, որոնք ընդլայնեցին ծրագիրը և ընթացիկ վերադասարանների միջոցով արտահովեցին դրա շարունակականությունը: 2002թ. սեպտեմբերին ամբողջ տեսության տարածումը բացվեցին 34 առաջին, 35 երկրորդ և 32 երրորդ դասարաններ: Չորրորդ դասարանի ուսուցիչները վերադասարանվել են միջազգային մասնագետների կողմից:

Բարձրագույն կրթության բնագավառում ծրագրի գործունեությունը 2002թ. նշանավորվել է համալսարանների և Կրթական բարեփոխումների կենտրոնի 50 դասախոսների համար նախատեսված ծրագրերի մշակման վերաբերյալ դասընթացների իրականացմամբ: Շարունակվեց նաև համալսարանների և ֆուլբրայթների ուսանողների ընդգրկումը «Քայլ առ ֆայլ» ծրագրում ներգրավված ուսումնական հաստատություններում գործնական դասախոսներ անցկացնելու գործընթացը:

Դպրոցների բարձր դասարաններում «ԶՄԶԿԳՄ» ծրագիրը խիստ համահունչ է Քայլ առ ֆայլ ծրագրի հետ: Քայլ առ ֆայլ ծրագրում ընդգրկված դպրոցների ուսուցիչները մասնակցել են նաև ԶՄԶԿԳՄ վերադասարաններին, որոնք իրականացվել են տեղացի մասնագետների կողմից:

2002թ. «Քայլ առ ֆայլ» ծրագրի հիմնական գործունեություններից մեկը ֆինանսական միջոցների հավաքագրումն էր: Սերս համագործակցություն է հաստատվել «Փրկել երեխաներին» և World Vision կազմակերպությունների հայաստանյան մասնաճյուղերի հետ, որը միտված էր նախադպրոցական շրջանի ուսումնական բովանդակության զարգացման երկարաժամկետ նախագծի մշակմանը:

Պրամաբանի համարը	Կազմակերպություն	Ֆորմա ղեկավարություն	Պրամաբանի չափը	Մոդասակը
505952CA51	Գործիսի ուսուցիչների միություն	Գործի Դայասան	\$9,378.00	Սյունիքի Երջանի համար ուսումնական վեր-էջի դասրասում և «Ուսուցիչ» թերթի եռալեզու ինտերնետային էջի ստեղծում
500342CA51	Աղարանի ֆիզիկա-մաթեմատիկական դպրոց	Աղարան Դայասան	\$6,980.00	Մարզային հեռահաղորդակցության կենտրոնի զարգացում, սեղական համայնքների համար ծառայությունների կազմակերպում (համայնքի համար համակարգչային դասընթացների սրամարում, 90 ուսամող՝ 10 ամսվա ընթացում):
507562CA51	«Լուսնթագ» հասարակական կազմակերպություն	Սիսիան Դայասան	\$6,790.00	Դեսկալ Մոդասակներով համայնքային հեռահաղորդակցության կենտրոնի զարգացում, 100 հոգու համար համակարգչային, ինտերնետային և անգլերեն լեզվի դասընթացների սրամարում:
503872CA51	Վահան Տերյանի անվան թիվ 5 դպրոց	Վանաձոր Դայասան	\$5,385.00	Դեսկալ Մոդասակներով դպրոցական համայնքային կենտրոնի զարգացում՝ 64 աակերների, 64 ուսուցիչների և համայնքային 64 անդամների համար համակարգչային դասընթացների սրամարում, 12 աակերների և 12 ուսուցիչների ու համայնքի անդամների համար կարունկի դասերի կազմակերպման միջոցով, հեռահաղորդակցության կենտրոնի հնարավորություններն օգագործելով՝ դպրոցական թերթի տղագրություն:
503852CA51	Թիվ 1 դպրոց	Մեծանոր Դայասան	\$4,285.00	Մեծանորի թիվ 1 դպրոցում համակարգչային և գեղագիտության ուսուցման շարունակում:
516352CA51	Թիվ 170 դպրոց	Երևան Դայասան	\$6,166.00	Դանակարգչային դասարանի ստեղծում, 410 հոգու համար համակարգչային դասընթացների կազմակերպում, այդ թվում՝ 60 աակեր, 200 ուսուցիչ և համայնքի անդամներ:
503802CA51	Թիվ 1 դպրոց	Կաղան Դայասան	\$4,135.00	Դանայնքային դպրոցի գործունեության հեսագա զարգացում, մասնավորապես՝ աշխատանքի համայնքի հետ, համակարգչային և հեռահաղորդակցման ծառայությունների աղահովում, սարբեր միջոցառումներ, ինչդես նակ համակարգչային և ինտերնետային հնարավորությունների օգագործում ուսումնական գործընթացում՝ ուսուցիչների ներգրավմամբ:
516742CA51	Բերդականի դպրոց	Բերդական Դայասան	\$7,003.00	Դեսկալ Մոդասակներով դպրոցում համայնքային հեռահաղորդակցման կենտրոնի ստեղծում, աակերների, ուսուցիչների և համայնքային բնակչության համար համակարգչային դասընթացների իրականացում:
514632CA52	Թիվ 5 գիտերթիկ դպրոց	Երևան Դայասան	\$6,585.00	Դպրոցում համայնքային հեռահաղորդակցման կենտրոնի ստեղծում, 160 հոգու համար համակարգչային դասընթացների անցկացում: Նախագծի երկրորդ փուլում կձևավորվեն 2 ուսամողական խմբեր. մեկը՝ դպրոցական թերթի տղագրության համար, մյուսը՝ վեր-դիզայնի դասընթացների մասնակցելով:
516162CA51	Թիվ 1 դպրոց	Նոր Դան Դայասան	\$6,503.00	Դեսկալ Մոդասակներով դպրոցում համայնքային հեռահաղորդակցման կենտրոնի ստեղծում, աակերների, ուսուցիչների և համայնքային բնակչության՝ թիվ 324 հոգու համար համակարգչային դասընթացների իրականացում:
503702CA51	Թիվ 43 դպրոց	Երևան Դայասան	\$3,660.00	Դեսկալ Մոդասակներով դպրոցական համայնքային կենտրոնի ստեղծման աջակցություն հեսկալ կերով. 1. 120 աակերների, 30 ուսուցիչների և համայնքի 120 անդամների համար համակարգչային դասընթացների սրամարում, 2. երկարակալ ֆաղաբացիական կրթության համար համայնքային կենտրոնի ստեղծում՝ դպրոցական համայնքային կենտրոնի հնարավորությունների հիման վրա: Ձաղաբացիական կրթությունը կկազմակերպվի I*EARN ֆաղաբացիական կրթության ֆորումների, ֆաղաբացիական կրթության վերաբերյալ մնարկումների միջոցով:
516762CA51	Թիվ 15 դպրոց	Գյումրի Դայասան	\$7,147.00	Դեսկալ Մոդասակներով դպրոցում համայնքային հեռահաղորդակցման կենտրոնի ստեղծում, 70 ուսուցիչների, 300 աակերների և «Դպրոց-ծնող համագործակցության» 36 անդամների համար համակարգչային դասընթացների կազմակերպում:
500492CA51	Սողոմոն Աբովյանի անվան թիվ 1 վարժարան	Վանաձոր Դայասան	\$6,175.00	Դաշանդան երեխաների համար համակարգչային և ինտերնետային դասընթացների կազմակերպում (4 խումբ՝ յուրաբանյուրում 4 հոգի), ինչդես նակ անաղահով ընսանիքների երեխաների համար (3 խումբ՝ յուրաբանյուրում 10 հոգի), երեխաներին և նրանց ծնողներին (ընդամենը՝ 24 հոգի) ժողովրդավարական համակարգում նրանց իրավունքների հետ ծանոթացում:
512852CA51	«Զվան» վարժարան	Երևան Դայասան	\$18,266.00	Դայական մակարդակի դասմության, ֆիզիկայի և մաթեմատիկայի ուսուցման համար մողելների մակում, ԲԴԻՕԴ հայասանյան մասնամողի Ազգային կրթության

դրամաճանրի համարը   կազմակերպություն   ֆադաֆ դեռություն   դրամաճանրի չափը   նդասակը

516392CA51	Պուսկինի անվան թիվ 4 դպրոց	Վանաձոր Հայաստան	\$7,407.00	ծրագրում ընդգրկված 30 դպրոցներում այս մոդելների ներմուծում, դրանց օգտագործման համար 180 դպրոցական ուսուցիչների դասրասում (6 ուսուցիչ յուրաքանչյուր դպրոցից): Հետևյալ նդասակներով. դպրոցում համայնֆային հեռահաղորդակցման կենտրոնի ստեղծում, 216 հոգու, այդ թվում՝ 65 ուսուցիչների, 151 աշակերտների, ինչդես նաև համայնֆի բնակչության համար համակարգչային դասընթացների կազմակերպում:
505932CA51	Թույլ լսող երեխաների գիտերթիկ դպրոց	Երևան Հայաստան	\$4,995.00	Դպրոցում համայնֆային հեռահաղորդակցման կենտրոնի նախագծի շարունակում՝ 60 ուսուցիչների և աշակերտների համար համակարգչային դասընթացների կազմակերպման միջոցով (2 խումբ՝ յուրաքանչյուրում օրեկան 5 ուսանող):
503832CA51	Թիվ 1 կրթական համալիր	Գյումրի Հայաստան	\$3,400.00	Նախկին նախագծի շարունակում և դպրոցի վերածում մսավոր-ինստեյկոսալ և հեռահաղորդակցման կենտրոնի, դպրոցական թերթի լույս ընծայում:
503862CA51	Թիվ 145 դպրոց	Երևան Հայաստան	\$4,080.00	Դպրոցի վերածումը մսավոր-ինստեյկոսալ և հեռահաղորդակցական կենտրոնի «Հոլյս» կրթական կենտրոնի ստեղծման միջոցով:
514632CA51	Թիվ 5 գիտերթիկ դպրոց	Երևան Հայաստան	\$4,370.00	Դպրոցի դարային խմբի մասնակցություն «XXI-րդ դարի սերունդ» փառասունին Մոսկվայում, 2002թ. սեպտեմբերի 16-ից 23-ը: Փառասունին իրականացվում է ԱՊՀ երկրների ծնողագուրկ երեխաների համար:
503842CA51	Ն. Սիսակյանի անվան թիվ 5 դպրոց	Աճառակ Հայաստան	\$4,310.00	Համակարգչային դասընթացների սրամադրման շարունակություն, հասուկ ուսումնական ծրագրերի մշակում, վեբ-դիզայնի խմբերի կազմակերպում, մասնագիտական ակումբի ստեղծում, բաց դասերի սեսանյութերի դասրասում, բնակչության համար ինտերնետային մասշտիբային աղափոխում, դպրոցի թվայնների շտեմարանում դպրոցական գրադարանի սեղադրում:
503812CA51	Թիվ 1 դպրոց	Գավառ Հայաստան	\$4,555.00	Հետևյալ նդասակներով. համայնֆային հեռահաղորդակցման կենտրոնի ստեղծում և դրա օգտագործում ուսումնական գործընթացի բարելավման համար՝ համակարգչային և ինտերնետային դասընթացների անցկացման միջոցով: Ինտերնետի հնարավորությունների օգտագործում ուսումնական գործընթացում: Դասընթացները կսրամադրվեն 180 աշակերտների, 40 համայնֆային անդամների և 20 ուսուցիչների համար:
500312CA51	Դանիել Վարուժանի անվան թիվ 89 դպրոց	Երևան Հայաստան	\$4,010.00	Համակարգչային և ինտերնետային դասընթացների կազմակերպում, անգլերենի դասընթացներ:
500462CA51	Թիվ 5 դպրոց	Գյումրի Հայաստան	\$3,995.00	Մասնագիտ ուսուցիչների համար ինտերնետի ուսումնական հնարավորությունների վերաբերյալ դասընթացի կազմակերպում, դպրոցական թերթի սղագրություն և ուսումնական լազերային սկավառակների հավաքածուի դասրասում:
500452CA51	Թիվ 25 դպրոց	Գյումրի Հայաստան	\$3,975.00	Հետևյալ նդասակներով. սեղական համայնֆին հեռահաղորդակցման ծառայությունների սրամադրում, դպրոց-համայնֆ հարաբերությունների զարգացում՝ դպրոցը հեռահաղորդակցման կենտրոնի վերածելու նդասակով:
512892CA51	Գյումրիի մանկավարժական ինստիտուտի դպրոց	Գյումրի Հայաստան	\$2,560.00	Համայնֆի երեխաների և մեծահասակների համար համակարգչային ամառային դպրոցի կազմակերպում (24 հոգի, 24 ժամ):
503822CA51	Թիվ 1 դպրոց	Իջևան Հայաստան	\$5,932.00	Համակարգչային և ինտերնետային դասընթացների կազմակերպում դպրոցի աշակերտների և ուսուցիչների համար, դպրոցի ինտերնետային էջի ստեղծում, դպրոցական թերթի սղագրություն:
500332CA51	Անանիա Շիրակացու անվան դպրոց	Երևան Հայաստան	\$3,860.00	Մասնագիտ ուսուցիչների համար ինտերնետի ուսումնական հնարավորությունների վերաբերյալ դասընթացի կազմակերպում, այդ հնարավորությունների օգտագործում ուսումնական գործընթացում:
516012CA51	Թիվ 2 դպրոց	Արագածավան Հայաստան	\$6,690.00	Հետևյալ նդասակներով. դպրոցում համայնֆային հեռահաղորդակցման կենտրոնի ստեղծում, 360 հոգու համար համակարգչային դասընթացների իրականացում, այդ թվում՝ 40 ուսուցիչներ, 320 աշակերտներ, և համայնֆի անդամներ:

դրամաճանրի համարը	կազմակերպություն	ֆադաֆ ղեռություն	դրամաճանրի չափը	նդասակը
501512EC11	Խնկո Ադոր անվան ճանկական հանրադեռական գրադարան	Երևան Հայաստան	\$15,000.00	Հեռկյալ նդասակներով. Հայաստանում I*EARN ծրագրի շրջանակներում կրթական և ճակարկային ուսուցնան մեթոդոլոգիայի ճակարկում, I*EARN միջազգային ծրագրի գաղափարախոսությանը, հայեցակեհին և կառուցվածիին հանահունչ ազգային I*EARN ցանցի սեղծում և ընդլայնում, դրա սկզբունիների սարածում մամուլի միջոցով, ազգային և միջազգային I*EARN սեսակոնֆերանսների անցկացում (ծրագրում ընդգրկված են 13 դոդրոցներ, 21 ուսուցիչներ և մոտ 130 ուսանողներ):
504722CB11	«Զայլ առ ֆայլ» բարեգործական հիմնադրան	Երևան Հայաստան	\$212,700.00	ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի Զայլ առ ֆայլ ծրագրի իրականացում:
Ընդամենը				\$390,297.00

Բարձրագույն կրթության աջակցության ծրագիր

ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի «Բարձրագույն կրթության աջակցություն» ծրագիրը նմանատիպ ունի խթանել բարձրագույն կրթության զարգացումը հունանիսար և հասարակական գիտությունների բնագավառում, ազգային կրթական համակարգը համադասասխանեցնել միջազգային չափանիշներին, զարգացնել ուսանողների բնագավառում մասնագիտությունը, խրախուսել միջազգային կապերը և բարձրագույն կրթական հաստատություններում նույնպես գիտական ուսումնասիրություններին:

ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղը նախատեսված է Տալիս

1. Բարձրագույն կրթական ֆալանգականության մշակման հնարավորությունների ստեղծմանը
2. Ուսումնական նյութերի մշակմանը հունանիսար գիտությունների, մասնավորապես ֆալանգականության և սոցիոլոգիայի բնագավառում, բարձրագույն կրթության որակի բարձրացմանը:

Կրթական ֆալանգականության զարգացումը օժանդակում է կրթական բարեփոխումներին՝ հասարակական գիտություններում և այլ ոլորտներում կրթական չափանիշների մշակման, ֆրեդիսների վրա հիմնված համակարգի ադադացման, ժամանակակից համալսարանների կառավարման համար համադասասխան գործիքների մշակման միջոցով: ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղը արդեն իսկ աջակցություն է ցուցաբերել բարձրագույն կրթության ֆալանգականության մշակման վերաբերյալ: Այս սեսանկյունից ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղը նույնպես է Հայաստանի բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ֆրեդիսների վրա հիմնված համակարգի ադադացմանն ու իրականացմանը:

2002թ. ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղը նաև օժանդակել է Երևանի ղեսական համալսարանում կառավարման համակարգի բարելավմանն ու կրթության որակի բարձրացմանն ուղղված ծրագրին:

Հունանիսար և հասարակական գիտություններում նորարարական կրթական ծրագրերի ներմուծումը խիստ կարևոր է ղեսության համար հասարակության համար կարգերի ղարասման սեսակեհից: Այս անհրաժեշտությունն ընդառաջ՝ օժանդակություն է ցուցաբերել 6 դասընթացների մշակմանը. «Հեփաթների միջոցով թերադիայի սեսություն և գործնական կիրառում», «Գերոնոսոհոգեբանություն», «Հայաստանի սնեսական ղարսություն», «Ազգային մշակույթի գերդերային սերիոսիկա», «Կրթության ղեկավարում. ժամանակակից մոսեցումներ և սեխնոլոգիաներ», «Լեզվաբանություն և միջմշակույթային հադոդակցություն», «Բարձրագույն մասնագիտական կրթության սանդարտիզացիայի և միջազգայնացման նոր հայեցակարգ»:

ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղը օժանդակություն է ցուցաբերել նաև Ռուս-հայկական ղեսական համալսարանին՝ «Հակամարտությունների ձևափոխում և Հարավային Կովկասում խաղաղության հաստատման ուղիներ» ամառային դասընթացի կազմակերպման հարցում, որը կկայանա 2003թ. օգոսոսի 10-ից 31-ը:

դրամաճանրի համարը	կազմակերպություն	ֆաղափ ղեռություն	դրամաճանրի չափը	նդասակը
503932AB31	Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան Պետական լեզվագիտական համալսարան	Երևան Գայասյան	\$15,169.00	Լեզվաբանական կրթության ավարական փուլում միացյալ ղեռակա կրթական չափորոշիչների մեակում, որոնք թույլ կտան խթանել և դափնայնել ընդհանուր կրթական ոլորտը: Բրյուսովի անվան համալսարանում «Լեզվաբանություն և միջմշակութային հաղորդակցություն» ոլորտի համար ուսումնական չափորոշիչների մեակում: Նախագծի ընթացքում կմեակվի, կտրամադրվի և կրթական համայնքի դասին կհանձնվի բարձրագույն մասնագիտական կրթության ստանդարտիզացիայի և միջազգայնացման նոր հայեցակարգը:
513252ABC1	Ռուս-հայկական (սլավոնական) համալսարան	Երևան Գայասյան	\$20,675.00	«Հակամարտությունների ձևափոխման և Հարավային Կովկասում խաղաղության հաստատման ուղիները» ամառային դասընթացների կազմակերպում 2003թ. օգոստիսի 10-ից 31-ը (հրավիրված են դասախոսներ Ավստրիայից, Ռուսաստանից, Վրաստանից և Հայաստանից, ինչպես նաև մասնակիցներ նորանկախ և Արևելաեվրոպական երկրներից), Ռուս-հայկական համալսարանում նոր ուսումնական ծրագրի մեակում և ներդրման, ինչպես նաև այլ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններին նյութերի սրամարման նդասակը:
500092AA51	Երևանի ղեռակա համալսարան	Երևան Գայասյան	\$7,000.00	2002-2003 ուսումնական տարում ԵՊՀ բոլոր բաժիններում կրթության որակի և մեթոդաբանական վերաբերյալ սոցիոլոգիական հարցման միջոցով ուսումնական զործընթացում կառավարման համակարգի բարելավման, ԵՊՀ-ում կրթության որակի վերահսկման նդասակը:
500092AA41	Երևանի ղեռակա համալսարան	Երևան Գայասյան	\$7,105.00	Երկու նոր դասընթացների մեակում. 1. Հեթանոսների թերապիայի տեսության և գործնական կիրառման մեակում, 2. Պերնոստոզիտիզացիայի: Դասընթացները կփորձարկվեն ԵՊՀ Հոգեբանական վերադաստիարակման կենտրոնում (20 ուսանող) և Գրիգոր Զոհրաթի անվան համալսարանում (ավարտական կուրսի 40 ուսանող):
514332AA41	«ԵՊՀ սնեստական բաժնի բիզնեսի և հեռազոտությունների կենտրոն» հիմնադրամ	Երևան Գայասյան	\$5,002.00	Հետևյալ նդասակներով. «Հայաստանի սնեստական դասընթացի մեակում և Հայաստանի բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում այդ դասընթացի դասավանդում:
513252AA41	Ռուս-հայկական (սլավոնական) համալսարան	Երևան Գայասյան	\$6,450.00	«Կրթության կառավարում. ընթացիկ մոտեցումներ և տեխնոլոգիաներ» դասընթացի մեակում: Դասընթացը կընդգրկվի Ռուս-հայկական ղեռակա համալսարանի համաժառանգային սնեստության բաժնի ֆաղափային և ղեռակա կառավարման բաժանմունքի ուսումնական ծրագրում (դասաժամերի ընդհանուր ֆանակը` 72):
Ընդամենը				\$61,401.00

դրամաճանրի համարը	անհատների անուն, ազգանուն	ֆաղափ ղեռություն	դրամաճանրի չափը	նդասակը
006302AB21	Արսեն Սարգսյան	Երևան Գայասյան	\$700.00	Մասնակցություն Կենտրոնական եվրոպական համալսարանի ուսումնական ծրագրերի կենտրոնի սեմինարին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հունիսի 22-30
010022AB21	Արթուր Աթանեսյան	Երևան Գայասյան	\$700.00	Մասնակցություն Կենտրոնական եվրոպական համալսարանի ուսումնական ծրագրերի կենտրոնի սեմինարին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հունիսի 22
011742ABD1	Մարիամ Օհանյան	Երևան Գայասյան	\$700.00	Մասնակցություն Կենտրոնական եվրոպական համալսարանի ուսումնական ծրագրերի կենտրոնի սեմինարին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հունիսի 22
012312AB21	Վահրամ Մարտիրոսյան	Երևան Գայասյան	\$700.00	Մասնակցություն Կենտրոնական եվրոպական համալսարանի ուսումնական ծրագրերի կենտրոնի սեմինարին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հունիսի 22
012862AB21	Արման Վարդանյան	Երևան Գայասյան	\$700.00	Մասնակցություն Կենտրոնական եվրոպական համալսարանի ուսումնական ծրագրերի կենտրոնի սեմինարին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հունիսի 22
013812AB21	Նաիրա Հակոբյան	Երևան Գայասյան	\$700.00	Մասնակցություն Կենտրոնական եվրոպական համալսարանի ուսումնական ծրագրերի կենտրոնի սեմինարին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հունիսի 22
Ընդամենը				\$4,200.00

Ուսուցումը արժեքավորում ծրագիր

ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի «Ուսումնական ծրագրերն արժեքավորում» ծրագիրը սկսել է իրագործվել 1998թ.: Հայաստանի ֆալսեֆակտների համար սեղեկակազմության մասշտաբային, արևմտյան կրթական համակարգի հետ ծանոթանալու, ինչպես նաև այլ երկրների իրենց գործընկերների հետ համագործակցելու և փորձի փոխանակման առավել լայն հնարավորություններ ապահովելով՝ ծրագիրը նպաստում է նաև նպաստել Հայաստանում հասարակական և հումանիտար գիտությունների զարգացմանը՝ դրանով իսկ խթանելով երկրում բաց ժողովրդավարական հասարակության հաստատումը:

2002թ. ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի «Ուսումնական ծրագրերն արժեքավորում» ծրագիրն ընթացել է հետևյալ ուղղություններով. 1. ուսանողական կրթաթոշակների սրամարդում; 2. համալսարանների դասախոսներին և մասնագետներին, ինչպես նաև Հայաստանում գիտական աշխատանքով զբաղվող շտաբային և կարճաժամկետ օժանդակության ցուցաբերում:

Կրթաթոշակային ծրագրերը բարձրակարգ ուսումնական ծառայություններ են սրամարդել սարքեր բնագավառների շտաբային ուսանողներին՝ հնարավորություն ընձեռելով նրանց շարունակելու իրենց ակադեմիական կրթությունը Կենտրոնական եվրոպական համալսարանում, Բուլղարիայի ամերիկյան համալսարանում, Սորբոնի հավելյալ դրամաշնորհային ծրագրում, Գլոբալ հավելյալ դրամաշնորհային ծրագրում, Էսսեֆի համալսարանի մարդու իրավունքների կենտրոնում:

Կարճաժամկետ օժանդակության ծրագրերը, Ուսումնական ծրագրերի ռեսուրսների կենտրոնը, Ամառային համալսարանը աջակցել են Հայաստանի դասախոսներին Հայաստանում բարձրագույն կրթության զարգացմանը նպաստելու գործում, ինչպես նաև հետազոտությունների անցկացման լայն հնարավորություններ են ստեղծել գիտնականների համար: 2002թ. «Ուսումնական ծրագրերն արժեքավորում» ծրագիրն մասնակցել է ընդհանուր առմամբ 289 հոգի:

2002թ. ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղը առավել ծավալել է «Ուսումնական ծրագրերն արժեքավորում» ծրագիրը՝ կապեր հաստատելով հումանիտար և հասարակական գիտությունների դասավանդմանը զբաղվող տեղական համալսարանների/ինստիտուտների հետ՝ նպաստելով «Ուսումնական ծրագրերն արժեքավորում» ծրագրի բազմաթիվ մեթոդական հայ հասարակությունում՝ նրանց ընձեռելով տեղական համալսարաններում դասավանդելու հնարավորություն և այդպիսով ապահովելով այս ծրագրային ոլորտի ազդեցությունը Հայաստանի բարձրագույն կրթության համակարգում կասարկող փոփոխություններին:

դրամաշնորհի համար	ամիսների անուն, ազգանուն	ֆալսեֆակտային տեսություն	դրամաշնորհի չափը	նպասակը
006382BB21	Գոհար Թադևոսյան	Երեան Հայաստան	\$1,200.00	Մասնակցություն Քենթրիջի հյուրընկալության ծրագրին, Սեթ Բրիսանիա, 2002թ. հուլիսի 15-օգոստոսի 15
006392BB21	Գայանե Հովհաննիսյան	Երեան Հայաստան	\$1,200.00	Մասնակցություն Քենթրիջի հյուրընկալության ծրագրին, Սեթ Բրիսանիա, 2002թ. հուլիսի 15-օգոստոսի 15
006472BB21	Հարություն Շահումյան	Երեան Հայաստան	\$1,200.00	Մասնակցություն Քենթրիջի հյուրընկալության ծրագրին, Սեթ Բրիսանիա, 2002թ. հուլիսի 15-օգոստոսի 15
007842BBC1	Կարեն Գրիգորյան	Երեան Հայաստան	\$700.00	Մասնակցություն «Շրջակա միջավայրը և տարածաշրջանային ռեսուրսների պահպանում» դասընթացին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հուլիսի 8-19
008182BBC1	Անուշ Գասպարյան	Երեան Հայաստան	\$700.00	Մասնակցություն «Մրցակցության ֆալսեֆակտային անցումային ծրագրում» դասընթացին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հուլիսի 1-19
008512BBA1	Վահե Խարազյան	Երեան Հայաստան	\$150.00	Մասնակցություն Կենտրոնական եվրոպական համալսարանի բնադասարանական գիտությունների և ֆալսեֆակտային ընկերակցության համալսարանում, Թբիլիսի, 2002թ. ապրիլի 28-29
008662BBA1	Անուշ Բեգյան	Աբովյան Հայաստան	\$800.00	Դասընթաց կենտրոնական եվրոպական համալսարանի ֆալսեֆակտային գիտությունների ծրագրում, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. սեպտեմբերի 1 - 2003թ. սեպտեմբեր
008822BBC1	Էմմա Շահբազյան	Երեան Հայաստան	\$700.00	Մասնակցություն «Մարդիկ և բնությունը ժամանակակից հեռանկարում» դասընթացին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հուլիսի 1-12
009002BBC1	Արմենուհի Թադևոսյան	Երեան Հայաստան	\$700.00	Մասնակցություն «Միջմշակութային ֆալսեֆակտային» դասընթացին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հուլիսի 22-օգոստոսի 2
009282BBA1	Անահիտ Խաչատրյան	Երեան Հայաստան	\$800.00	Դասընթաց Կենտրոնական համալսարանի հիմնադրամի մարդու իրավունքների ծրագրում, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հունիսի 31-հուլիսի 9

Պրամաբնութի համարը	անհասցեների անուն, ազգանուն	ֆադաֆ թեստություն	Պրամաբնութի չափը	Նոտասկզբ
009372BBA1	Մարինա Աղավելյան	Երեան Հայասան	\$200.00	Մասնակցություն Կենսոմնական եվրոպական համալսարանի բնադաշտային գիտությունների և ֆադաֆականությանը նվիրված հանդիպմանը, Թբիլիսի, 2002թ. ապրիլի 28-29
009582BBC1	Ռուզաննա Հայրապետյան	Երեան Հայասան	\$700.00	Մասնակցություն «Միացյալ ազգերը, ֆադաֆական հասարակությունը և մասնավոր հասկածը. գործընկերություն հանուն մարդկային ավանդության» դասընթացին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հուլիսի 15-օգոստոսի 2
009692BBC1	Անահիտ Պողոսյան	Երեան Հայասան	\$700.00	Մասնակցություն «Մշակութային արժեքները. Արևելք և արևմուտք» դասընթացին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հուլիսի 22-օգոստոսի 2
009722BBC1	Արիստես Կիրակոսյան	Երեան Հայասան	\$700.00	Մասնակցություն «Սահմանային մասնություններ. Ուր մտեցում միգրացիայի խնդիր» դասընթացին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հուլիսի 22 - օգոստոսի 2
009742BB11	Վիդա Գևորգյան	Երեան Հայասան	\$650.00	Մասնակցություն Եստեֆի համալսարանի ծրագրի դասընթացին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. սեպտեմբերի 11-17
009742BB12	Վիդա Գևորգյան	Երեան Հայասան	\$770.00	Դասընթաց Մարտի իրավունքների բնագավառում մագիստրի կոչման ծրագրում, Մեծ Բրիտանիա, 2002թ. սեպտեմբերի 1 - 2003թ. սեպտեմբերի 1
009762BBC1	Լիլիթ Սարգսյան	Երեան Հայասան	\$700.00	Մասնակցություն «Միացյալ ազգերը, ֆադաֆական հասարակությունը և մասնավոր հասկածը. գործընկերություն հանուն մարդկային ավանդության» դասընթացին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հուլիսի 15-օգոստոսի 2
009772BBC1	Տաթևիկ Լյվազյան	Վանաձոր Հայասան	\$700.00	Մասնակցություն «Զարգացման ռեզուրսիվները գերազանցվող աշխարհում» դասընթացին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հուլիսի 8-19
009792BBC1	Հասմիկ Մինասյան	Երեան Հայասան	\$700.00	Մասնակցություն «Միջկառավարական ֆինակալ հարաբերություններ» դասընթացին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հուլիսի 1-12
009832BBC1	Հասմիկ Միխայելյան	Երեան Հայասան	\$700.00	Մասնակցություն «Էթիկական հարաբերությունները և ժողովրդավարականացումը Արևելյան Եվրոպայում», 2002թ. հուլիսի 1-12
009842BBC1	Գայանե Սեխակյան	Երեան Հայասան	\$700.00	Մասնակցություն «Միջկառավարական ֆինակալ հարաբերություններ» դասընթացին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հուլիսի 1-12
009852BBC1	Վազգեն Կարապետյան	Երեան Հայասան	\$700.00	Մասնակցություն «Էթիկական հարաբերությունները և ժողովրդավարականացումը Արևելյան Եվրոպայում», 2002թ. հուլիսի 1-12
009872BBC1	Անահիտ Պետրոսյան	Երեան Հայասան	\$700.00	Մասնակցություն «Միջկառավարական ֆինակալ հարաբերություններ» դասընթացին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հուլիսի 1-12
010032BBC1	Եմիլիա Հարությունյան	Երեան Հայասան	\$700.00	Մասնակցություն «Շրջակա միջավայրը և սարածաբանային ռեսուրսի տվյալներ» դասընթացին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հուլիսի 8-19
010542BBC1	Նունե Մազոյան	Երեան Հայասան	\$700.00	Մասնակցություն «Մրցակցային ֆադաֆականությունը անցումային օրոշում. սեսություն, իրագործում և մարտահրավերներ» դասընթացին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հուլիսի 1-19
011872AB11	Միխայել Զոյան	Երեան Հայասան	\$600.00	Մասնակցություն ԿԵՂ Նացիոնալիզմի ուսումնասիրությունների դասընթացին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ մարտ
011882BBA1	Արթուր Հայրունյան	Երեան Հայասան	\$600.00	Մասնակցություն ԿԵՂ Բնադաշտային գիտությունների և ֆադաֆականության ծրագրին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. մարտի 31-հուլիսի 28
012212BBA1	Արսեն Խարազյան	Երեան Հայասան	\$150.00	Մասնակցություն Կենսոմնական եվրոպական համալսարանի բնադաշտային գիտությունների և ֆադաֆականությանը նվիրված հանդիպմանը, Թբիլիսի, 2002թ. ապրիլի 28-29
013982BBA1	Վահագն Գալստյան	Երեան Հայասան	\$800.00	Մասնակցություն ԿԵՂ հիմնադրամի սնտեսագիտության մագիստրի դասընթացին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. սեպտեմբերի 1-2003թ. սեպտեմբերի 1
015412AB11	Տիգրան Բալայան	Երեան Հայասան	\$650.00	Մասնակցություն ԿԵՂ միջազգային հարաբերությունների և եվրոպական ուսումնասիրությունների ծրագրին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. նոյեմբերի 4-9
015672AB11	Մարինե Ղազարյան	Երեան Հայասան	\$600.00	Մասնակցություն ԿԵՂ սնտեսագիտության դասընթացին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. նոյեմբերի 25-30
015712AB11	Մելանյա Ղարաբոյունյան	Երեան Հայասան	\$600.00	Մասնակցություն ԿԵՂ սնտեսագիտության դասընթացին, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. նոյեմբերի 25-30
018683BBA1	Հասմիկ Խալափյան	Երեան Հայասան	\$700.00	Ուսուցում ԿԵՂ գենդերային ուսումնասիրությունների ծրագրում, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. հունվարի 6-2003թ. հուլիսի 6

Ընդամենը

\$22,870.00

Տեղեկատվական ծրագիր

Տեղեկատվական ծրագիրը նպատակ ունի տեղեկատվական հասարակության կայացումը՝ էլեկտրոնային և տրագիր տեղեկատվության առաջնություն, տեղեկատվության հոսքի և փոխանակման խթանման, երկարատև կրթության և հեռավորության վրա սովորելու նոր ուսումնական մեթոդների ստեղծման, գրադարանների և հրատարակչական օժանդակության, տեղեկատվության բնագավառի իրավական կարգավորման միջազգային չափանիշների ներմուծման և ամրադրման միջոցով:

2002թ. ծրագիր շարունակել է աջակցել համընդհանուր ծառայությունն ընդդեմ անձնական օգտագործման մոդելներին՝ դրոյններում և գրադարաններում ստեղծված հեռահաղորդակցական կենտրոնների միջոցով: Ի հավելումն ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի կողմից արդեն իսկ հովանավորվող 34 դրոյնների, 7 այլ դրոյններ ընդգրկվել են թե՛ Տեղեկատվության և թե՛ Ազգային կրթության ծրագրերում:

Օգտվողների՝ էլեկտրոնային տեղեկատվության և իրական ռեժիմով հաղորդակցության կարիքներին ընդառաջելու նպատակով ծրագիրը հովանավորել է իրական ռեժիմի բովանդակության ստեղծման մի նախագիծ: Այդպիսով, ստեղծվել է շախմատի վիդեոակունդ (http://www.hichess.am)՝ շախմատի վիդեոակունդի դասընթացներով, ինչպես նաև Արևելահայաստանի վերաբերյալ պորտալը http://www.emergency.am, որը հղումներ է կատարում արևելահայաստանի իրավիճակների և հանցագործությունների վերաբերյալ կարևոր տեղեկատվությանը:

2002թ. շարունակել են իրականացվել ինտերնետի դասընթացներ՝ սկսականների փուլից մինչև մասնագիտական վերադասարանում: Միջնակարգ դրոյնների մոտ 110 ուսուցիչներ, որոնք ներգրավված էին ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի և Project Harmony կազմակերպության ցանցավորման նախագծում, վերադասարանում են անցել՝ դասընթացի ավարտին իրենց դրոյններում դասավանդելու նպատակով:

Իզմիրյան հիմնադրամից ստացված դրամաձեռնի շնորհիվ գրադարանների ավտոմատացման նախագիծը 2002թ. մտել է ցանցավորման փուլ: Այդ շրջանակներում հիմնական ջանքերը կուղղվեն երկրի խոշոր գրադարանների միջև բարձր արագությամբ կապի ապահովմանը:

EIFL նախաձեռնությունը, որը ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի և EBSCO տրագրության համատեղ նախագիծն է, շարունակել է Հայաստանի օգտագործողներին առաջնություն ապահովել աշխարհի հազարավոր տարբերակներում և թերթերում դասընթացները հասարակական և սոցիալական գիտությունների, կրթության, բիզնեսի և բժշկության վերաբերյալ տեղեկատվությամբ: Նախագծի շրջանակներում Հայաստանի գրադարանների կոնսորցիումի անդամ հանդիսացող գրադարանները մոտ 5 են ստանում դեղի EBSCO տրագրություն, CD-ROM կամ DVD-ROM՝ կախված յուրաքանչյուր գրադարանի տեխնիկական հնարավորություններից: 2002թ. 4 խոշոր գրադարաններում ներդրվել են DVD աշխարհներ՝ գրադարանների ռեսուրսներին արագ մոտ 5 առաջնություն միջոցով:

Ինտերնետի վերաբերյալ օրենսդրության մշակման բնագավառում Տեղեկատվության ծրագրի գործունեությունը կառավարված է եղել ՉԼՍ ծրագրի հետ: Այս երկու ծրագրերի օժանդակությամբ Մեծ ինտերնետային ֆաղափականության նախաձեռնությունը 2002թ. շարունակել է տեղեկատվության ֆաղափականության փոփոխությունների վերաբերյալ խորհրդակցության սրամարտը՝ տեղեկատվական ազատությունները ղաշտանելու նպատակով, ինչպիսիք են օրինակ անձնական սլավների գաղտնիությունը, արտահայտվելու և հաղորդակցվելու ազատությունը: Այդ մասին հավելյալ տեղեկություններ կարելի է ստանալ <http://internet.media.am> վեբ պորտալում:

Թարգմանչական նախագծի շրջանակներում 2002թ. դրամաձեռնի է ստացել 8 հրատարակչական՝ Կենտրոնական եվրոպական համալսարանի մամուլի թարգմանության ցանկի ոչ գեղարվեստական գրականության թարգմանության և հրատարակման նպատակով: Ծրագիրը ֆինանսավորել է նաև գրքերի համահայկական տնտեսական անցկացում Երևանում և հայկական 6 հրատարակչաների մասնակցությունը Ֆրանկֆորտի գրքերի 54-րդ տնտեսական շառնին:

Պրամաբնութի համարը	Կազմակերպություն	Ֆադաբ ղեկավարություն	Պրամաբնութի չափը	Մոդասակը
512622HE91	Համահայկական ցանց հասարակական կազմակերպություն	Երևան Հայաստան	\$21,145.00	«.am» անսագրի առաջին համարի տրամադրություն 99 օրինակով և դրա հետագա 6 համարների տրամադրություն յուրաքանչյուրը՝ 500 օրինակով: Անսագրի ինտերնետային տարբերակի ստեղծում: Նախագծի իրականացման ընթացքում Համահայկական ցանց հասարակական կազմակերպությունը կհամագործակցի Հեսթինգս լրագրողների ընկերակցության, Տրիադա կենտրոնի, Հայաստանի ինտերնետային ընկերակցության, IREX/IATP, Project Harmony կազմակերպությունների, Ինտերնյուսի, Հայաստանի հանրային հեռուստընկերության, ԵՊՀ լրագրության բաժնի հետ
500672HG51	Հայաստանի ղեկավար ճարտարագիտական համալսարան	Երևան Հայաստան	\$7,000.00	Եկրանային հարդարման անվերջ-հայերեն թարգմանության համակարգի ստեղծում: Ծրագրային փաթեթը ղեկ է իրական ռեժիմում հայերեն թարգմանի Windows 95/98 համակարգի էկրանային հարդարմանը և «Help» ծրագրերը: Փաթեթը ղեկ է արձանագրվի որդես ազատ ծրագիր և մասշտի լինի անվճար օգտագործման համար http://www.schoolnet.am հասցեով Հեսթինգս Մոդասակներով: Արբանյակային կառուցվածքային կայանի էլեկտրամագնիսական համադասարանության մախագծի ստեղծում, Երևանում VSAT արբանյակային ալեհավաքի սեղարդում: Դրա արդյունքում ադախովվող կառուցվածքը ղեկ է մասշտի լինի ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի և դրա հետագոսական և կրթական մախագծերի համար
516102HC71	Հայկական հետազոտական կրթության ցանցավորման ընկերակցություն հիմնադրամ	Երևան Հայաստան	\$4,600.00	Տեղեկատվական-հեռահաղորդակցական սեխնոլոգիաների (ՏՀՏ) դասընթացների կազմակերպում Երևանում (50 ուսուցիչների համար), Գյումրիում (30 ուսուցիչների համար) և Կադանում (20 ուսուցիչների համար): Դասընթացները ներառում են. մախնական մոնոթյուններ՝ 100 ժամ, ՏՀՏ՝ 56 ժամ, վեբ-տրամադրություն՝ 60 ժամ, ծանոթություն ծրագրավորման հետ՝ 20 ժամ, վերջնական սուուզում՝ 10 ժամ: Դասընթացը կիրականացվի ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի և Կրթության և գիտության մախարարության կողմից ընտրված դոդրոցների ուսուցիչների համար Հեսթինգս Մոդասակներով: 120 հոգու դասավանդում, որոնց թվում՝ 20 հեռահաղորդակցության կենտրոնների մենեջերներ, սարքավորումների սղասարկման 20 սեխնոլոգիական աշխատողներ, տեղեկատվական սեխնոլոգիաների 20 մասնագետներ՝ դոդրոցական աակետներին ՏՏ-ից օգտվել սովորեցնելու համար, հեռավորության վրա սովորելու 20 մասնագետ: Դասընթացները կսրամարվեն մենեջերների, կառավարիչների, ուսուցիչների: Նախագծի իրականացման ընթացքում կմակալի մաս հեռահաղորդակցական կենտրոնների ցանցը
500672HE91	Հայաստանի ղեկավար ճարտարագիտական համալսարան	Երևան Հայաստան	\$16,839.00	Տեղեկատվական համակարգերի օգտագործողների խմբի համակարգչային սվալներ հասարակական կազմակերպություն
517812HCD1	Տեղեկատվական համակարգերի օգտագործողների խմբի համակարգչային սվալներ հասարակական կազմակերպություն	Երևան Հայաստան	\$19,290.00	«Արսակարգ ալիք» հնտերնետային էջի ստեղծում, որը տեղեկատվություն կսրամարդի արսակարգ իրավիճակների վերաբերյալ: Համագործակցություն կիրականացվի հեսթինգս կազմակերպությունների հետ: Արսակարգ իրավիճակների վարչություն, Ներքին գործերի մախարարություն, Միջուկային էներգիայի գործակալություն: Էջում ռաբաթական կսրվածով թարմացված տեղեկություններ կտեղարվեն Արսակարգ իրավիճակների վարչությունից, Ներքին գործերի մախարարությունից, Միջուկային էներգիայի գործակալությունից, Առողջադախության մախարարությունից, Երևանի մամուլի ալումբից, ԱրմԻՖո լրատվական գործակալությունից, Համահայկական ցանց հասարակական կազմակերպությունից
513822HE91	«Արսակարգ ալիք» տեղեկատվական կենտրոն	Երևան Հայաստան	\$13,185.00	Վերադասարանսվողների 12 խմբերի համար ցանցային կառավարման ինտենսիվ դասընթացների ռարումակում: Դասընթացները սրամարվում են ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի, ՍՏՏ-ի և Համառախարային բանկի ծրագրերի ռջանակներում ստեղծված դոդրոցական հեռահաղորդակցական կենտրոնների ցանցային կառավարիչներին
504632HE51	Հայաստանի ինտերնետային ընկերակցություն	Երևան Հայաստան	\$22,905.00	Սանկասանը գրադարանի ստեղծում, մինչև 13 սարեկան տեխաների համար մուսիդիկացիոն թասրոնի հիմնադրում:
510832HC51	Գրադարանների կենտրոնացված համակարգ	Գյումրի Հայաստան	\$16,291.00	EIFL Direct մախագծի անդամ հեսթինգս 5 գրադարաններում CD-DVD աակարակների տեղարդում: Հայաստանի ազգային գրադարան, ՀՀ ԳԱԱ ֆունդամենալ գրադարան, Հանրադեսական գիտա-սեխնոլոգիական գրադարան,
511692HC31	ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի ֆունդամենալ գիտական գրադարան	Երևան Հայաստան	\$12,880.00	

դրամաճանրի համարը	կազմակերպություն	ֆադաբոլ	դրամաճանրի չափը	նդասակը
511692CC22	ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի ֆունդամենտալ գիտական գրադարան	Երևան Հայաստան	\$17,570.00	Հանրադասական գիտական բժշկական գրադարան, ԵՊՀ գրադարան; ՀՀ ԳԱԱ գրադարանի և ԳԱԱ նախագահության միջև կապի համակարգի տեղադրում: EIFL Direct նախագծի կողմից սրամադրվող էլեկտրոնային ռեսուրսների օգտագործումը համակարգելու նպատակով E.L.C.A ստեղծում, մարկետինգային գործունեության իրականացում, անդամ գրադարանների աշխատակազմի վերադասարանում և աջակցություն էլեկտրոնային բովանդակության օգտագործման հարցում, գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվություն դառնումակող էլեկտրոնային էջի ստեղծում, IFL անդամավճարի հավաքում, անդամ գրադարաններում էլեկտրոնային բովանդակության օգտագործման մոնիթինգ: Հայկական ազգային մասնագրության էլեկտրոնային կապալուղի ստեղծում: Դավիդ Հյուսի «Մարտկային ընթացման վերաբերյալ» գրքի հայերեն թարգմանություն և 1000 օրինակով տպագրություն: Մնացյալ գումարը կսնտրինի հրատարակչաձևը: Թուրքերեն-հայերեն բառարանի տպագրություն 1500 օրինակով (200 օրինակը՝ կոճ շաղկիով, 1300-ը՝ փափուկ): Գրքի չափսերն են՝ 60x84, 1/16, 440 էջ, 27.5 տպագրական էջ: Կանճեսի էլիասի «Masse und Macht» գրքի թարգմանություն հայերեն և 1000 օրինակով տպագրություն: Մնացյալ գումարը կսնտրինվի կազմակերպության կողմից: Շախմատի վիրտուալ հայկական ակումբի ինտերնետային էջի ստեղծում: Դրանից հետո թեթե է հիմնվի ուղիղ կապ http://www.schoolnet.am/ էջի հետ: Բորժան, Քրիստին Էլի «Գուտենբերգից մինչև զլոբալ տեղեկատվական ենթակառուցվածք» գրքի հայերեն թարգմանություն և 800 օրինակով տպագրություն: Մնացյալ գումարը կսնտրինվի հրատարակչության կողմից: Գրքերի երկրորդ համահայկական տնավաճառի կազմակերպում, «Տպագրվող գրքեր» ինտերնետային կապալուղի տարաստան և ինտերնետային էջում դրա տեղադրում:
500542HA51	Հայաստանի ազգային գրադարան	Երևան Հայաստան	\$165,500.00	
507112HH11	«Տիգրան Մեծ» հրատարակչաձև ՓԲԸ	Երևան Հայաստան	\$4,860.00	
515862HG51	«Միսֆ» հրատարակչաձև ՍՊԸ	Երևան Հայաստան	\$4,140.00	
500872HHE1	«Արդյուն» հրատարակչաձև	Երևան Հայաստան	\$4,580.00	
513832HG51	«Շախմատի ակադեմիա» հիմնադրամ	Երևան Հայաստան	\$5,887.00	
507532HH11	Հայկական հանրագիտարան ՍՊԸ	Երևան Հայաստան	\$5,000.00	
507822HG51	Տպագրչների հայկական ազգային ընկերակցություն	Երևան Հայաստան	\$11,740.00	
Ընդամենը				\$353,412.00

դրամաճանրի համարը	անհատների անուն, ազգանուն	ֆադաբոլ	դրամաճանրի չափը	նդասակը
005702HE91	Արմեն Նազարյան	Երևան Հայաստան	\$850.00	Մասնակցություն eRider սեմինարին, Պրիստինա Կոսովո, Ալբանիա, 2002թ. նոյեմբերի 24-դեկտեմբերի 24
015592HE91	Վահան Երկանյան	Երևան Հայաստան	\$417.00	Մասնակցություն CEENET 8-րդ սեմինարի աշխատանքներին, 2002թ. հուլիսի 8-սեպտեմբերի 30
015602HE91	Ռոբերտ Թադևոսյան	Երևան Հայաստան	\$385.00	Մասնակցություն CEENET 8-րդ սեմինարի աշխատանքներին, 2002թ. հուլիսի 8-սեպտեմբերի 30
010902HE91	Աննա Խաչատրյան	Երևան Հայաստան	\$540.00	Մասնակցություն EBSCO սեմինարին, Բոտսվատե, 2002թ. հուլիսի 11-հոկտեմբերի 2
013802HHJ1	Անի Լալայան	Երևան Հայաստան	\$713.00	Մասնակցություն EBSCO սեմինարին, Բոտսվատե, 2002թ. հունիսի 12-15
007812HHA1	Վահան Խաչատրյան	Երևան Հայաստան	\$570.00	Թարգմանչական նախագծի մակամանը միլիոնավոր համադրում Թբիլիսիում, 2002թ. հուլիսի 24-26
014752HG51	Սոկրատ Սկրյան	Երևան Հայաստան	\$200.00	Հայաստանում տպագրության հետազոտության իրականացում
015492HG51	Արմեն Մարտիրոսյան	Երևան Հայաստան	\$1,085.00	Մասնակցություն Ֆրանկֆուրտի 54-րդ գրքերի տնավաճառին
015512HG51	Արկադի Սարգսյան	Երևան Հայաստան	\$1,560.00	Մասնակցություն Ֆրանկֆուրտի 54-րդ գրքերի տնավաճառին
015522HG51	Վիլյամ Պողոսյան	Երևան Հայաստան	\$685.00	Մասնակցություն Ֆրանկֆուրտի 54-րդ գրքերի տնավաճառին
015532HG51	Մելիսա Սարգսյան	Երևան Հայաստան	\$685.00	Մասնակցություն Ֆրանկֆուրտի 54-րդ գրքերի տնավաճառին
016202HG51	Խաչիկ Գրիգորյան	Երևան Հայաստան	\$685.00	Մասնակցություն Ֆրանկֆուրտի 54-րդ գրքերի տնավաճառին
017452HG51	Սամվել Գառաբաբյան	Երևան Հայաստան	\$685.00	Մասնակցություն Ֆրանկֆուրտի 54-րդ գրքերի տնավաճառին
Ընդամենը				\$9,060.00

Արվեստ և մշակույթ ծրագիր

ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի Արվեստ և մշակույթ ծրագիրը նպատակ ունի նպաստել Հայաստանում մշակույթի անկախ հասվածի ձևավորմանն ու կայացմանը, արվեստին առնչվող սեղեկատվության հոսքի զարգացմանը և մշակութային բազմազանությանը՝ ազգային ու միջազգային մակարդակներում երկխոսությունների ու ցանցային հարաբերությունների հաստատման միջոցով: Առաջնություններով՝ «Առաջնություններով» 2002թ. ընթացքում ծրագիրը նախատեսված է սվել այն նախագծերին և նախաձեռնություններին, որոնք ուղղված են արվեստում և մշակույթում նոր սեղեկատվական սեփնուլոգիաների ներդրմանը, մշակութային ռեսուրս-կենտրոնների հնարավորությունների ընդլայնմանը և հասարակության մեջ խոցելի և մարզինալ խմբերի ներգրավմանը:

Արվեստում և մշակույթում սեղեկատվական սեփնուլոգիաների ներդրման շնորհիվ հասարակությանը խիստ մասշտիբ են դառնում արվեստի ավանդական և նորարարական ձևերը հանրությանը ներկայացնելու միջոցները, որոնցից են՝ վիրտուալ թանգարանների ու դասկերարահների ստեղծումը, դրոցներում նորարարական արվեստի դասընթացների ընդգրկումը: Այսպես, Եղեզնաձորի երկրագիտական թանգարանին շնորհիվ է դրամաշնորհ, որդեսգի այն դառնա սարածաբանային հեռահաղորդակցության կենտրոն և, ինտերնետի հնարավորություններն օգտագործելով՝ հանրությանը ներկայացնի աշխարհի լավագույն թանգարանների հավաքածուները: Ծրագիրը նաև օժանդակել է հայ հռչակավոր կոմիդիոս Արամ Խաչատրյանի վիրտուալ թանգարանի ստեղծման, դրոցականների ստեղծագործությունների վիրտուալ ցուցահանդեսի և www.photogroup.am լուսանկարչական ցուցահանդեսի կազմակերպման նախագծերին: Ծրագրից ստացված միջոցներով Աժարակի գեղանկարչության դրոցն իր համակարգչային գրաֆիկայի դասընթացներում ընդգրկել է ինտերնետի կիրառումը:

Արվեստ և մշակույթ ծրագրի շրջանակներում 2002թ. հիմնադրվել և օժանդակություն են ստացել մշակութային երեք ռեսուրս-կենտրոններ, որոնք կնպաստեն Հայաստանի նկարիչների, ֆանդակագործների, երաժիշկների, երգահանների, մշակութային կառավարողների միջև սեղեկատվության ազատ շրջանառությանը եւ համագործակցության հաստատմանը, կմասնակցեն մարտնչային ծառայություններ և կոլաբորացիոն մշակութային ֆաղախականության մեջ փոփոխությունների կատարման ուղղությամբ:

«Արվեստ և մշակույթ» ծրագիրը, համագործակցելով «Քաղաքացիական հասարակություն» ծրագրերի հետ, օժանդակել է հաճախում են երեսներին, բանասարկայներին և ազգային փոխամասնություններին մշակութային գործունեության մեջ ներգրավելուն ուղղված մի շարք նախագծերի: Դրանց թվում են փախսական երեսների, ինչպես նաև հաճախում և առողջ երեսների համատեղ մասնակցությամբ սիկնիկային թատրոնների կազմակերպումը հանրադասության սարքեր մարդերում և ՀՀ Արդարադասության նախարարության անչափահասների և կանանց Արվեստի փրեա-կատարական հիմնարկում կերամիկայի արվեստանոցի ստեղծումը:

Հայաստանի մարդերի միջև մշակութային երկխոսություն և համագործակցություն խթանելուն ընդառաջ՝ «Արվեստ և մշակույթ» ծրագիրը ֆինանսավորել է 2003թ. Տավուշի մարզի Կողբ գյուղում Գեղանկարչության սիմպոզիումի անցկացումը, ինչպես նախատեսված միջմարզային դարային փառասոնի կազմակերպումը: Այս միջոցառումները միջված են մարդերում մշակութային կյանքի աշխուժացմանը և նրանց միջև մշակութային կաղերի ամրադնդմանը: Միևնույն ժամանակ, «Արվեստ և մշակույթ» ծրագիրը Մշակութային կաղեր և Հայացք դեղի ներս ցանցային ծրագրերի շրջանակներում աջակցել է կազմակերպություններին և անհատներին՝ կազմակերպելու և/կամ մասնակցելու միջազգային մշակութային իրադարձությունների, ինչպես նաև վերադասուսում անցնելու սարածաբանի հեղինակավոր մշակութային հաստատություններում:

դրամաճանրի համարը   կազմակերպություն   ֆաղափ դեռություն   դրամաճանրի չափը   նդասակը

510712LB61   Հայկական երաժշտական սեղեկասվական կենտրոն

Հայկական երաժշտության և երաժշտական կյանքի վերաբերյալ կենտրոնացված սվյալների շեմարանի ստեղծում: Գործողությունների ծրագիրը ներառում է սեղեկասվության հավաքում Հայաստանի երաժիշտներից և երաժշտական կազմակերպություններից, սեղեկասվության բարձրագույնում հայերեն և անգլերեն լեզուներով, խմբագրում, 1000 օրինակով «Հայկական երաժշտության սեղեկագրի» տպագրություն, հրատարակության շեմարանի կազմակերպում, սարածում, դրա ինտերնետային տարբերակի ստեղծում, երաժշտական կենտրոններում և այլ կազմակերպություններում Հայաստանի ամրանակցություն:

514902LAF1   «Երիտասարդական նվաճումներ» ասոցիացիա

Հայաստանի 100 միջնակարգ դպրոցների սաղանդավոր աշակերտների արվեստի ստեղծագործությունների վիճակագրության մասին տեղեկությունների ստեղծում: Նախագծի նպատակն է՝ նոր սեղեկասվական սեյնդուրի համարում ընձեռած հնարավորություններն ու www.schoolnet.am միջդպրոցական դպրոցային օգտագործելով ստեղծել Հայաստանի մանկական արվեստի վիճակագրության աշխարհ՝ այդպիսով խթանելով մանկական արվեստի զարգացումը: Նախագծի շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ ծրագրերը. ծնողա-ուսուցչական ասոցիացիայի ներգրավում մանկական արվեստի զարգացման գործում, մանկական արվեստի վիճակագրության մասին տեղեկությունների ստեղծում և անգլերեն լեզուներով, ինտերնետում դրա տեղադրում, նախագծի հետագա զարգացումը առաջնությունների միջոցով գումարների հավաքում հովանավորների գովազդների բաներային համակարգի ստեղծման միջոցով www.photogroup.am ինտերնետային հասցեում վիճակագրության մասին տեղեկությունների ստեղծում, որը կներառի մասնագետ լուսանկարիչների անձնակազմի ինտերնետային էջերի ստեղծում, տասնական իրադարձությունների ցուցադրում, «Անհոյ» ցուցահանդես՝ ՋԼՄ-ներում երևել է չտպագրված լուսանկարչական նախագծեր, «Դեյուս» ցուցահանդես, ուսանողների և երիտասարդ լուսանկարիչների աշխատանքների ներկայացում: Էջը կունենա նաև հասուկ սարած ֆինանսումների համար: Վիճակագրության մասին տեղեկությունները կունենան 5 առաջատար լուսանկարիչներից և արվեստի ֆինանսներից կազմված հասուկ խորհրդի կողմից: Յուրաքանչյուր ցուցահանդեսի ավարտից հետո կկազմակերպվեն սեմինար-ֆինանսումներ:

515012LA91   «Արևմուտք-Արևելք» լուսանկարչական վերադասարանային կենտրոն

Տեղեկագրային գործիչների միջազգային միության հայկական կենտրոն

510682LA51   Տեղեկագրային գործիչների միջազգային միության հայկական կենտրոն

Տեղեկագրային գործիչների միջազգային միության համար: Վանաձորում և Երևանում՝ փախստական երեխաների համար: Ընդհանուր առմամբ կկազմվի 4 խումբ յուրաքանչյուրում 20-25 երեխա: Երեխաները կսովորեն գրել սցենարներ, տեղեկագրային ներկայացումների համար բեմական ձևավորում, տեղեկագրների նկարում և ստեղծում, դրանց խաղացնելու արվեստ, երաժշտության ստեղծում: Նախագծի վերջում կկազմակերպվի տեղեկագրային ներկայացումների փառատոն բոլոր 4 խմբերի, ինչպես նաև Երևանի և Հայաստանի այլ քաղաքների մանկական տեղեկագրային թատրոնների մասնակցությամբ:

504712LB11   Եղեգնաձորի երկրագիտական թանգարան

Թանգարանը միացնել ինտերնետին, օգտագործել նոր սեյնդուրի վիճակագրության մասին տեղեկությունների համարում և արվեստի մասին տեղեկությունների ստեղծում: Նախագծի վերջում կկազմակերպվի տեղեկագրային ներկայացումների փառատոն բոլոր 4 խմբերի, ինչպես նաև Երևանի և Հայաստանի այլ քաղաքների մանկական տեղեկագրային թատրոնների մասնակցությամբ:

507262LAF1   «Տրսու» հասարակական կազմակերպություն

ՀՀ Ադրարադասության Նախարարության Արվեստի ֆրեկվաստիվային հաստատությունում կերամիկայի արվեստի ստեղծում և 70 բանարկայի դեռահասների և կանանց համար կերամիկայի դասընթացների անցկացում: Դասընթացները տեղի են ունենում շաբաթական երկու անգամ, յուրաքանչյուրը՝ 4 ժամ տևողությամբ: Նախատեսվում է նաև կազմակերպել նախագծի մասնակիցների կերամիկական աշխատանքների 3 ցուցահանդես Երևանի թանգարաններում և Մարտի 1-ին կենտրոններում, ինչպես նաև միջնակարգ դպրոցներում: Ցուցահանդեսների ժամանակ կերամիկական աշխատանքները վաճառքի կհանվեն, և դրանցից զոյացած ողջ հասույթը կփոխանցվի բանարկայի բանկային հաշվին: Նախագիծը կիրառարկայի մասնակցի ասուլիսների

Պրամաւորի համարը	Կազմակերպություն	Ֆաղափ տեսություն	Պրամաւորի չափը	Նոյանակը
514582LAF1	«Աւրաւ-ՍՊ» ՍՊԸ	Երևան Հայաստան	\$12,902.00	<p>և լրացանքներում միջոցառումների լուսաբանման միջոցով:</p> <p>Տարբեր ազգային փոխանակումների հեփաթների սարածան միջոցով Հայաստանում բնակվող էթնիկական խմբերի միջև մշակութային երկխոսության խթանում:</p> <p>Նոյանակի իրագործման համար նախատեսված է իրականացնել հետևյալ գործունեությունը. 1. հեփաթների գրի տպագրում 500 օրինակով, 2. տարբեր էթնիկական խմբերի երեխաների կողմից գրերի նկարագրման կազմակերպում, 3. Ինտերնետում հավաքածուի էլեկտրոնային տարբերակի ստեղծում, 4. «Ծնունդով մանկությունից» խորագրով հեփաթների փառասոցիի իրականացում:</p>
510752LB61	Կինոֆունդացիաների և կինոլրագրողների հայկական ասոցիացիա	Երևան Հայաստան	\$10,000.00	<p>«Արվեստ» ինտերնետային ամսագրի ստեղծում և հրատարակում, որի հիմնական նյութը մշակույթն է և մշակութային փոփոխությունները: Ամսագիրը կտեղադրվի www.arvest.am հասցեով: Նախագծի նոյանակն է տպագրել «Արվեստ» 5 համարներ հայերեն և ռուսերեն լեզուներով և յուրաքանչյուր հոդվածի անգլերեն լեզվով հակիրճ ամփոփումով: Ամսագրի յուրաքանչյուր համար տեղ է կազմված լինի 20 համակարգչային էջից:</p>
513302LAF1	Աւսարակի Քեդարլեսի դպրոց	Աւսարակ Հայաստան	\$6,431.00	<p>Շարունակել դպրոցում աղբյուր գործող համակարգչային գրաֆիկայի դասընթացները՝ ուսումնական դրոշմներում ինտերնետի և նորագույն տեխնոլոգիաների կիրառմանը, ինչպես նաև ստեղծել դպրոցի աշակերտների աշխատանքների վիճակագրական համակարգչային համար տեղ է լուծվել հետևյալ խնդիրները. անհրաժեշտ տեխնիկական միջոցների ձեռք բերում, ինտերնետային կառուցվածքի ապահովում, համակարգչային գրաֆիկայի ուսուցում, ինտերնետի միջոցով գեղանկարչության ժամանակակից նվաճումների հետ ծանոթություն, դպրոցի ինտերնետային էջի ստեղծում, ցուցահանդեսի կազմակերպում, նախագծի ավարտին ցուցահանդես-վաճառքի իրականացում:</p>
514712LA71	«Հուտ օղ» հասարակական կազմակերպություն	Նոյեմբերյան Հայաստան	\$7,241.00	<p>Տավուտի Կողբ գյուղի Արվեստի և մշակույթի կենտրոնում «Քեդարլեսի դպրոցի և մշակութային կազմակերպում» կազմակերպում Հայաստանի բոլոր երջանակներից և Երևանից 30 նկարիչների և ֆանդակագործների մասնակցությամբ՝ հայաստանյան երջանակների միջև մշակութային կառուցվածքի ամրապնդման նոյանակով: Նախատեսված է հյուրընկալել 2 արվեստագետ յուրաքանչյուր երջանակից, 7 նկարիչ Երևանից և 5՝ Տավուտի երջանակից: Յուրաքանչյուր մասնակցի Կողբի Արվեստի և մշակույթի կենտրոնին տեղ է նվիրի սիմպոզիումի աշխատանքների ընթացքում ստեղծված մեկական ստեղծագործություն: Այդ նվիրակությունների հիման վրա Կողբ գյուղում կստեղծվի գեղանկարչության թանգարան: Սիմպոզիումի աշխատանքները կցուցադրվեն նաև Վանաձորում՝ ԲՀԻՕՀ կողմից օժանդակություն ստացած միջերջանակային դպրոցի փառասոցիի գալա-համերգի ընթացքում:</p>
510652LB61	«Նոր Էոն» ստեղծագործական կենտրոն	Երևան Հայաստան	\$6,000.00	<p>Արվեստի ռեսուրսների կենտրոնի ստեղծման միջոցով արվեստին առնչվող տեղեկատվության ազատ երջանակային աղբյուրի ստեղծում: Նախագծի ընթացքում կդաստիարակվեն և դաստիարակվեն կարծիքներ արվեստին առնչվող 22 հրատարակումներ, որոնք կստեղծվեն արվեստի ասոցիացիայում կայանալի միջազգային իրադարձությունների մասին: Թվով 400 հայ արվեստագետներ ժամանակին կստեղծվեն դրանց վերաբերյալ և աջակցություն կստանան միջոցառումների կազմակերպիչների հետ կապ հաստատելու և դրանց մասնակցելու համար դիմումների ներկայացնելու գործում: 400 հայ ժամանակակից արվեստագետների սլայդների ցեմենտանոն առավել դյուրին կդարձնի արվեստագետներին տեղեկատվական-խորհրդակցական-միջնորդային ծառայությունների սրամարմուն: Ռեսուրսների կենտրոնը՝ իբրև նոր ինստիտուցիոնալ մոդել, լիարժեք կերպով կներգրավվի հայաստանյան մշակույթի համակարգում:</p>
514792LAD1	«Արամ Խաչատրյան» մշակութային-ուսումնական ասոցիացիա	Երևան Հայաստան	\$10,474.00	<p>Արամ Խաչատրյանի վիճակագրական կենտրոնի ստեղծում, որը կդարձնվի հետևյալ տեղեկատվությունը. կենսագրական սլայդներ, աշխատանքների ցանկ, ուսանողների ցուցակ, ժամանակակիցների մեկնաբանությունները, լուսանկարչական արխիվ, անձնական մամուլները, ձեռագրեր, աշխատանքների MP3 տարբերակ, երաժշտի 100-ամյակին նվիրված միջոցառումների օրացույց: Կոմպոզիտորի սուն-թանգարանում, Երևանի դեպարտմենտի կոմպոզիտորիայում, «Արամ Խաչատրյան» մշակութային-ուսումնական ասոցիացիայում կենտրոնացված արխիվ-</p>

դրամաճանրի համարը   կազմակերպություն   ֆաղափ դեֆուլթություն   դրամաճանրի չափը   նդասակը

506682LA91	«Արիոն» ՍՊԸ	Երևան Գայասան	\$6,570.00
507102LB51	«Մասնավոր հայացք» ստուդիա, ՍՊԸ	Երևան Գայասան	\$8,960.00
503302LB61	«Անսեննա» հասարակական կազմակերպություն	Երևան Գայասան	\$10,000.00
514802LA71	«Գայաննա» հասարակական կազմակերպություն	Վանաձոր Գայասան	\$13,090.00
Ընդամենը			
\$144,450.00			

ներից կընթան նյութեր՝ ինստրենսային էջում սեղադրելու նդասակով: Այն կլինի եռալեզու՝ հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն և կստեղծվի www.khachaturian.am և www.aramkhachaturian.am հասցեներով: Էջը կգրանցվի որոնման առաջատար համակարգերում և միջազգային երաժշտական կայքերում: Գաճաճանրի նպատակն է հարմարեցնել ինստրենսային նդասակով սիկնիկային թասրոնի կզմակերպման համար: Տիկնիկագործություն և սիկնիկավարություն կուսուցանվի 25-ական երեխաներից բաղկացած երկու ինստրագրված խմբերում: Դասերը սեղի սեղի կունենան շաբաթական 2 անգամ: Փոփ ներկայացումներ կկազմակերպվեն դասերի ընթացքում, իսկ ավարտական ներկայացումը սեղի կունենա երեսանի դեսակաճանրի նպատակով: Թասրոնը կմասնակցի ԲԳԻՕԳ-ի աջակցությամբ կազմակերպվող «Մեմֆ և սիկնիկները» սիկնիկային փառասոճին: Ծրագրի ընթացքը, մեթոդաբան և արդյունքները ներկայացնող մի ֆիլմ կդասրասվի հեռուստեստություններից մեկի հեռ հմագործակցությամբ և կցուցադրվի վեբդիմիս եթերում: Տեսա-ճայնային արվեստների անկախ դորդուսորների «Մասնավոր հայացք - 2003» ֆիլմերի միջազգային փառասոճ/սիմոդոլիմի անցկացում Երևանում, 2003թ. ադրիլի 18-ից 22-ը: Միջոցառմանը մասնակցում են մասնագեներ Լասվիայից, Բուդաբիայից, Սլովակիայից, Ռուսաստանից, Վրաստանից և Թուրիայից: Նախագեի առաջնահեթ խնդիրներն են. տեսա-ճայնային արվեստների ֆիմանսավորման և անկախ ստուդիաների իմմաֆիմանսավորման ձևերի մնակումը, ռուկայական սնեստության դայնմներում տեսա-ճայնային արսադրության լավագույն ձևերի մակումը, անկախ արսադրուների և դեստության կողմից հովանավորվող ստուդիաների միջև իրավահավասար դայնմներ ադահովող իրավական դաճի մակումը, մասնակից երկրների տեսա-ճայնային աճխասանների ցուցադրությունը: Երիտասարդ ոչ-կոմերցիոն երաճեսների համար ռեսուրսկենսոնի ստեղծում: Կենսոնի նդասակն է միավորել հայ երաճեսներին, ճայնագրել նրանց և ստեղծել արիսիվ, օգնել նրանց՝ կադեր հաստատելու միջազգային գործակալությունների հեռ: Նախագեի գործողությունների ծրագիրը ներառում է հայկական երաճեսության ճայնագում, ինստրենսային էջի ստեղծում և ներկայացում, բոլոր ռահագրի կողմերի մասնակցությամբ երեք կյոր սեղանների կազմակերպում և մակուկային մեմեջերների համար հեղիմակային իրավունքի հարցերի ռուք երկու սեմինարների կազմակերպում, գրուկի 4 համարների տդագրություն և ոչ կոմերցիոն երաճեսության փառասոճի կազմակերպում: Գայասանի հյորախային ռջանների միջև մակուկային կադերի ամրադոնում և միջռջանային դարային փառասոճի կազմակերպման միջոցով այս ռջաններում մակուկային կյանքի աճխոմաջում: Փառասոճը կկայանա երեք փուլով, մասնակիցների ընսրություն, Գյունրիում, Վանաճորում, Իջևանում միջռջանային մրցույթների անցկացում, և գալա-համերգ Վանաճորում: Նախագեի ռջանակներում կկայանա կյոր սեղան Գայասանում ռջանների մակուկային ֆաղափակնության վերաբերյալ: Տավուճի ռջանի Կողբ գյորում ԲԳԻՕԳ հայաստանյան մասնաճյորի կողմից կազմակերպված սիմոդոլիմի ընթացքում ստեղծված աճխասանները կցուցադրվեն գալա-համերգի ընթացքում: **\$144,450.00**

դրամաճանրի համարը   անհասների անուն, ազգանուն   ֆաղափ դեֆուլթություն   դրամաճանրի չափը   նդասակը

011542LB51	Եվա Խաչատրյան	Երևան Գայասան	\$788.00
005372LB51	Տիգրան Միտյան	Երևան Գայասան	\$651.00
006322LB51	Արման Պարսյան	Երևան Գայասան	\$771.00
007062LB51	Արթուր Ղուկասյան	Երևան Գայասան	\$701.00

Մասնակցություն «Պրոֆեսիոնալ սանդաճանրերը կուրսորական գործունեության մեջ» գիտատրոլիմ, Բելգրադ, Սերբիա, 2002թ. ադրիլ 19-26
 Մասնակցություն «Գայասանի և Եսոնիայի միջև մակուկային կադերի վերակաճում» հանդիմանը, Տալիմ, Եսոնիա, 2002թ. նոյեմբերի 27-30
 Մասնակցություն «Գայասանի և Եսոնիայի միջև մակուկային կադերի վերակաճում» հանդիմանը, Տալիմ, Եսոնիա, 2002թ. նոյեմբերի 27-30
 Մասնակցություն ժամանակակից դասիկ արվեստների և մնջախադի թասրոնի միջազգային փառասոճիմ, Իրկուսկ, Ռուսաստան, 2002թ. օգոսոսո 30-սեթսեմբերի 8

Պրամաբնութի համարը	անհասցեերի անուն, ազգանուն	ֆադաբ ղեկավարություն	Պրամաբնութի չափը	Նոյանակը
009982LB51	Նաիրա Կիլիջյան	Երևան Հայաստան	\$510.00	Մասնակցություն «Պարային ակադեմիա» փառաշունհին, Օդեսա, Ուկրաինա, 2002թ. ապրիլի 22-27
010762LB51	Սուսաննա Հարությունյան	Երևան Հայաստան	\$483.00	Մասնակցություն հեսթորիոգրային սարածի ղեկավարությունների մշակութային ֆադաբականությանը նվիրված զինաժողովին, Սանկտ Պետերբուրգ, Ռուսաստան, 2002թ. դեկտեմբերի 2-5
011912LB51	Նելի Կարապետյան	Երևան Հայաստան	\$510.00	Մասնակցություն «Պարային ակադեմիա» փառաշունհին, Օդեսա, Ուկրաինա, 2002թ. ապրիլի 22-27
011922LB51	Միտր Բաբայան	Երևան Հայաստան	\$510.00	Մասնակցություն «Պարային ակադեմիա» փառաշունհին, Օդեսա, Ուկրաինա, 2002թ. ապրիլի 22-27
011982LB41	Նարեկ Թովմասյան	Երևան Հայաստան	\$2,300.00	Մասնակցություն Նոր երաժշտության ընկերակցությանը, Օդեսա, Ուկրաինա, 2002թ. օգոստոսի 19-սեպտեմբերի 8
012032LB51	Կարեն Բաղայան	Երևան Հայաստան	\$510.00	Մասնակցություն «Պարային ակադեմիա» փառաշունհին, Օդեսա, Ուկրաինա, 2002թ. ապրիլի 22-27
012082LB51	Ալիկ Առաքելյան	Արգանաձոր Հայաստան	\$412.00	Մասնակցություն Բարոկկո և Ավանգարդ փառաշունհին, Ջադորոժե, Ուկրաինա, 2002թ. ապրիլի 2-8
012092LB51	Դավիթ Աբաջյան	Գավառ Հայաստան	\$412.00	Մասնակցություն Բարոկկո և Ավանգարդ փառաշունհին, Ջադորոժե, Ուկրաինա, 2002թ. ապրիլի 2-8
012102LB51	Սերգեյ Խաչատրյան	Արգանաձոր Հայաստան	\$412.00	Մասնակցություն Բարոկկո և Ավանգարդ փառաշունհին, Ջադորոժե, Ուկրաինա, 2002թ. ապրիլի 2-8
012142LB41	Հարություն Թորոսյան	Երևան Հայաստան	\$2,300.00	Դասընթաց ժամանակակից արվեստների կենտրոնում, Կիեվ, Ուկրաինա, 2002թ. օգոստոսի 19-սեպտեմբերի 8
012152LB41	Աննա Փանոյան	Երևան Հայաստան	\$2,000.00	Դասընթաց KUD Ֆրանսիա Պրեզերեն Տրոնվոլ, Լյուբլյանա, Սլովենիա, 2002թ. օգոստոսի 2-16
012982LB51	Ռոբերտ Դուրունց	Երևան Հայաստան	\$1,019.00	Մասնակցություն «Աղմկող սմբակներ» փառաշունհին, Մոնդրլիա, 2002թ. հունիսի 10-16
012992LB51	Վարազդրա Յովհաննիսյան	Երևան Հայաստան	\$1,019.00	Մասնակցություն «Աղմկող սմբակներ» փառաշունհին, Մոնդրլիա, 2002թ. հունիսի 10-16
013892LB51	Սերգեյ Դանիելյան	Երևան Հայաստան	\$513.00	Մասնակցություն «Ինդյուստրիալիզացիայի կարուսել» փառաշունհին, Օդեսա, Ուկրաինա, 2002թ. հունիսի 15-30
013902LB51	Միխայել Վահանյան	Երևան Հայաստան	\$513.00	Մասնակցություն «Ինդյուստրիալիզացիայի կարուսել» փառաշունհին, Օդեսա, Ուկրաինա, 2002թ. հունիսի 15-30
013912LB51	Արթուր Մանուկյան	Երևան Հայաստան	\$513.00	Մասնակցություն «Ինդյուստրիալիզացիայի կարուսել» փառաշունհին, Օդեսա, Ուկրաինա, 2002թ. հունիսի 15-30
014302LB51	Զառա Սարգսյան	Երևան Հայաստան	\$684.00	Մասնակցություն Արվեստի ամառային դպրոցին, Սուբոտիկա, Գրադսկապոլսկա, 2002թ. հունիսի 1-14
014312LB51	Վարդան Մկրչյան	Երևան Հայաստան	\$684.00	Մասնակցություն Արվեստի ամառային դպրոցին, Սուբոտիկա, Գրադսկապոլսկա, 2002թ. հունիսի 1-14
014322LB51	Զարուհի Արզումանյան	Երևան Հայաստան	\$684.00	Մասնակցություն Արվեստի ամառային դպրոցին, Սուբոտիկա, Գրադսկապոլսկա, 2002թ. հունիսի 1-14
014452LB51	Լուսինե Դավթյան	Երևան Հայաստան	\$689.00	Մասնակցություն «Ջորադեմիա» թատերական և ժողովրդական արվեստների միության 3-րդ կիցազգային հանդիպմանը, Տել, Լեհաստան, 2002թ. սեպտեմբերի 6-8
015892LB61	Ռոլանդ Աբրահամյան	Երևան Հայաստան	\$2,200.00	Դասընթաց Մշակույթի ապարտեզում մասնագիտական զարգացման Ինտերսուդիո Ինստիտուտում, Սանկտ Պետերբուրգ, Ռուսաստան, 2002թ. փետրվարի 1-21
015902LB61	Արմեն Սուփայան	Երևան Հայաստան	\$2,200.00	Դասընթաց ՌԱՀ թատերական հեսագրությունների կենտրոնում, Բելգրադ, Սերբիա, 2003թ. մարտի 10-31
017232LB51	Մանվել Բաղդասարյան	Երևան Հայաստան	\$651.00	Մասնակցություն «Հայաստանի և Եսոնիայի միջև մշակութային կապերի վերականգնում» հանդիպմանը, Տալին, Եսոնիա, 2002թ. նոյեմբերի 27-30
017242LB51	Գոհար Դիլանյան	Երևան Հայաստան	\$651.00	Մասնակցություն «Հայաստանի և Եսոնիայի միջև մշակութային կապերի վերականգնում» հանդիպմանը, Տալին, Եսոնիա, 2002թ. նոյեմբերի 27-30
017252LB51	Դավիթ Սաֆարյան	Երևան Հայաստան	\$651.00	Մասնակցություն «Հայաստանի և Եսոնիայի միջև մշակութային կապերի վերականգնում» հանդիպմանը, Տալին, Եսոնիա, 2002թ. նոյեմբերի 27-30
017262LB51	Արամ Խաբեկյան	Երևան Հայաստան	\$651.00	Մասնակցություն «Հայաստանի և Եսոնիայի միջև մշակութային կապերի վերականգնում» հանդիպմանը, Տալին, Եսոնիա, 2002թ. նոյեմբերի 27-30
017272LB51	Քենրիկ Սմբասյան	Երևան Հայաստան	\$651.00	Մասնակցություն «Հայաստանի և Եսոնիայի միջև մշակութային կապերի վերականգնում» հանդիպմանը, Տալին, Եսոնիա, 2002թ. նոյեմբերի 27-30
017282LB51	Կարեն Աղաջյան	Երևան Հայաստան	\$651.00	Մասնակցություն «Հայաստանի և Եսոնիայի միջև մշակութային կապերի վերականգնում» հանդիպմանը, Տալին, Եսոնիա, 2002թ. նոյեմբերի 27-30
017292LB51	Նարինե Սարգսյան	Երևան Հայաստան	\$651.00	Մասնակցություն «Հայաստանի և Եսոնիայի միջև մշակութային կապերի վերականգնում» հանդիպմանը, Տալին, Եսոնիա, 2002թ. նոյեմբերի 27-30
017302LB51	Յրաջիկ Մելիքյան	Երևան Հայաստան	\$651.00	Մասնակցություն «Հայաստանի և Եսոնիայի միջև մշակութային կապերի վերականգնում» հանդիպմանը, Տալին, Եսոնիա, 2002թ. նոյեմբերի 27-30

Ընդամենը

\$29,196.00

Հանրային առողջադատության ծրագիր

2002թ. ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի «Հանրային առողջադատություն» ծրագիրն իր ուժադրությունը կենսունակացրել է մտավոր անկարող հիվանդների հիմնախնդիրներին առնչվող նախագծերի վրա՝ խնդրի լուծման այլընտրանքային սարքերակները վեր հանելու նպատակով: ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի «Հանրային առողջադատություն» ծրագրի հիմնական նպատակը մտավոր անկարողության խնդրի շուրջ հասարակության շեղեկացվածության բարձրացման միջոցով մտավոր անկարող անձանց՝ հասարակության մեջ ներգրավումն է:

Մտավոր անկարող հիվանդների ծրագիրն իրականացվել է ինստիտուցիոնալ գործընկերների՝ «Հայկական մտավոր առողջության հիմնադրամ» և «Խնամք» հասարակական կազմակերպությունների կողմից:

«Հայկական մտավոր առողջության հիմնադրամ» հասարակական կազմակերպության կողմից ստեղծված ցերեկային խնամքի կենտրոնը և «Խնամք» հասարակական կազմակերպության կողմից հիմնադրված համայնքային հաստատությունը, որոնց ամհրաժեշտությունը խիստ զգալի էր, ծառայել են որդես այլընտրանք համայնքներից հեռու զսնվող մեծ հաստատություններին: Այս մոդելները ստեղծվել են՝ մտավոր անկարող հիվանդների առողջադատական թայմանները բարելավելու, մարդու իրավունքների ոտնահարումները կանխելու և մտավոր անկարողների շահերը հասարակությունում, ազգային և շեղական կառավարություններում, դրոնոր համայնքներում, ինչպես նաև մարդու իրավունքների պաշտպանության միջազգային շարժումներում պաշտպանելու նպատակով:

Մոդելները սրամարդում են արդյունավետ, ճկուն և անհատական ծառայությունների ցանց և մտավոր անկարող անձանց հնարավորություն են ընձեռում իրենց ընտանիքների հետ միասին արդելու համայնքում՝ դրանից մեկուսացվելու փոխարեն: Բոլոր ծառայությունները խթանում են սոցիալական վերականգնում և հասարակության մեջ ներգրավում:

ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղը մասնակցել է նաև ԲՀԻ «Հանրային առողջադատություն» ցանցային ծրագրի նախաձեռնություններին՝ ԲՀԻ նյույորքյան մասնաճյուղի կողմից հայտարարված մրցույթների մասին շեղեկասվություն ստանալու և ամհրաժեշտության դեմքում մասնագիտական աջակցություն ցուցաբերելու միջոցով: Դրանք են, մասնավորապես.

- 1. ԲՀԻ «Աժխատուժի զարգացման» ցանցային ծրագրի կողմից օժանդակություն ստացած երկու նախագիծ.
  1. Էլ-ուսուցում Հանրային առողջադատության մեկ արված ծրագիր՝ հայաստանյան բժշկական անձնակազմի համար Հանրային առողջադատության գիտություններում վերադասարանական դասընթացներ սրամարդելու նպատակով.
  2. ԲՀԻ/Եվրոպական արածառջանի հանրային առողջադատության դրոցների ասոցիացիայի ծրագիր՝ Հայաստանի և հնարավորության դեմքում նաև ԱՊՀ-ի այլ երկրների առողջադատության բնագավառում աժխատու մասնագետների կրթության որակի և կրթական հնարավորությունների բարձրացման նպատակով:
- 2. Վնասի նվազեցման միջազգային ծրագրի կողմից օժանդակություն ստացած «Աջակցություն ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ կրողներին» նախագիծը իրականացվել է «ՁԻԱՀ-ի կանխարգելում և խնամք» հասարակական կազմակերպության կողմից և ներառում էր ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ կրողների ընտանիքի անդամների համար կրթական/շեղեկասվական գործունեության կազմակերպում, ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ կրողների խրախուսում՝ պաշտպանելու իրենց իրավունքները, թայմարելու խտրականության դեմ, ինչպես նաև ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ կրողների համար անվճար բժշկական խնամքից օգտվելու հնարավորության ստեղծում:
- 3. «Նորանկախ ղեկավարություններում դեղագործական ֆաղափականության հիմնական սկզբունքները» ռազմավարական փաստաթղթի մշակում՝ «Դեղերի օգտագործման հետազոտական խումբ» հասարակական կազմակերպության կողմից՝ Հանրային առողջադատության դրոպագանդայի ցանցային ծրագրի աջակցությամբ:

Հիմնադրամը դրամաճնորհային մրցույթներ կազմակերպելու միջոցով մասնակցել է առողջադատական հետևյալ ցանցային նախաձեռնություններին և բժշկական դրամաճնորհներին.

-

Ջալցբուրգյան բժշկական սեմինարների ծրագրերը, որոնք համաֆինանսավորվում են Ամերիկայի ավստրիական հիմնադրամի կողմից և բժիշկներին հնարավորություն են ընձեռում մասնագիտական վերադաստիարակման անցնելու և մեկնելու սեմինարների մասնակցելու միջոցով:
-

Առողջադաշտային ցանցային նախաձեռնություններ՝ բնագավառում աշխատող մասնագետների համար վերադաստիարակման լայն հնարավորություններով:
-

«Ալբերտ Շվեյցերի» անվան ինստիտուտի կողմից կազմակերպվող սեմինարներ, որոնք հնարավորություն են ընձեռում կազմակերպելու ազգային, սարածաբանական և ենթասարածաբանական գիտաժողովներ կլինիկական բուժանձնակազմի համար:

դրամաճնորհի համարը	կազմակերպություն	բաղաժողովություն	դրամաճնորհի չափը	նպատակը
507882JM21	Հայաստանի ամերիկյան համալսարան	Երևան Հայաստան	\$20,000.00	Հետևյալ նպատակներով. ՀԱԱ-ում հանրային առողջադաշտային կառավարում դասընթացի բարելավում, որը ղեկավարում է դառնալու Հայաստանի ժամանակակից բժշկական կառավարման համար նորարարական կրթական առաջարկների կենտրոն, ASPHER-ում ՀԱԱ-ի անդամակցության բարելավում և ակտիվ մասնակցություն սարեկան գիտաժողովին և դեկանների/ սնտեզների հանդիպմանը, ծրագրում բաժանների և օտարերկրյա ուսանողների ընդգրկման համար անհրաժեշտ գործոնների գնահատում, կրթական ծրագրերը մարզեր և սարածաբաններ սարածելու մոդելների առաջարկում, սեղերում մասնագիտացված հանրային առողջադաշտային կազմակերպությունների հիմնում, ուսանողներին եվրոպական և ամերիկյան դպրոցներ ուղարկում՝ ՀԱ դոկտորի ասիժան ստանալու և ՀԱԱ վերադառնալու նպատակով:
503512JA51	Մսավոր առողջության հիմնադրամ	Երևան Հայաստան	\$26,000.00	Մսավոր անկարող անձանց վերականգնում և ներգրավում, որոնք կհաճախեն ցերեկային կենտրոն, օժանդակություն մսավոր անկարողների ընթացիկներին և ազգայիններին, մսավոր անկարողների հանդեպ համայնքների և կառավարական մարմինների վերաբերման փոփոխություն, մսավոր անկարողների խնդիրներով շահագրգիռ անձանց համար ցանցի ստեղծում՝ օրենսդրական փոփոխությունների վրա ազդեցություն ունենալու և մսավոր անկարող անձանց կենսաառաջնությունները բարելավելու նպատակով, մսավոր անկարողների խնդիրների վերաբերյալ հասարակության շեղեկացվածության բարձրացման միջոցով հասարակական կազմակերպությունների և կառավարության միջև կապող օղակների ստեղծում:
504252JA51	«Խնամք» հասարակական կազմակերպություն	Երևան Հայաստան	\$14,596.00	Հետևյալ նպատակներով. Երկարատև հոգեբանական խնդիրներ ունեցող և մսավոր անկարող անձանց լիակատար ներգրավում համայնքների կյանքում՝ յուրաքանչյուր հիվանդի հանդեպ անհասկանալի մոտեցում ցուցաբերելու, նրանց սննդով և բնակելի հարմարություններով ապահովելու և սարքեր միջոցառումներ կազմակերպելու միջոցով, մսավոր անկարողների խնդիրներով շահագրգիռ անձանց համար ցանցի ստեղծում, մսավոր անկարողների խնդիրների վերաբերյալ հասարակության շեղեկացվածության բարձրացման միջոցով հասարակական կազմակերպությունների և կառավարության միջև կապող օղակների հաստատում:
Ընդամենը				\$60,596.00

դրամաճանրի համար	ամհասներին անուն, ազգանուն	բաղաժողովի անուն	դրամաճանրի չափը	նշանակը
005382JB11	Արամ Հախեյան	Երեւան Հայաստան	\$740.00	«Վնասների նվազեցման նախագծերի իրականացման աջակցություն» դասընթաց, Բուրյակեոս, Հունգարիա, 2002թ. նոյեմբերի 10-13
006672JH21	Էլվիրա Միրզոյան	Երեւան Հայաստան	\$1,000.00	Առողջապահության համակարգի ամառային դասընթաց, Դուբովնիկ, Խորվաթիա, 2002թ. օգոստոսի 25-29
007782JH11	Արսակ Վարդանյան	Երեւան Հայաստան	\$800.00	Մասնակցություն «Մանկական հեսանդոլոգիա/ ուռուցիքաբանություն» Ջալցբուրգյան սեմինարին, Ավստրիա, 2002թ. մայիսի 17-23
008912JB11	Արսակ Մուսեղյան	Ազարակ Հայաստան	\$1,400.00	Մասնակցություն գիտաժողովի Միթոն Զեյնետուն, Մեծ Բրիտանիա, 2002թ. հունվարի 18-20
008912JB12	Արսակ Մուսեղյան	Ազարակ Հայաստան	\$600.00	«Հասարակական կազմակերպությունների հնարավորությունների կայացում» դասընթաց, Կին, Ուկրաինա, 2002թ. հունիսի 11-16
009422JH11	Կարինե Աղամյան	Երեւան Հայաստան	\$800.00	Մասնակցություն վարակիչ հիվանդությունների վերաբերյալ Ջալցբուրգյան սեմինարին, Ավստրիա, 2002թ. ապրիլի 28-մայիսի 4
010132JH11	Տիգրան Ասվածատրյան	Երեւան Հայաստան	\$800.00	Մասնակցություն արտաբանության վերաբերյալ Ջալցբուրգյան սեմինարին, Ավստրիա, 2002թ. ապրիլի 1-7
010142JH11	Անոն Շեկոյան	Երեւան Հայաստան	\$800.00	Մասնակցություն անեսթեզիոլոգիայի վերաբերյալ Ջալցբուրգյան սեմինարին, Ավստրիա, 2002թ. ապրիլի 1-7
010182JH11	Կարինե Սարգսյան	Երեւան Հայաստան	\$850.00	Մասնակցություն մանկական գաստրոէնտերոլոգիայի վերաբերյալ Ֆիլադելֆիայի սեմինարին, Ջալցբուրգ, Ավստրիա, 2002թ. հուլիսի 14-20
010202JH11	Զրիսինե Խաչատրյան	Երեւան Հայաստան	\$800.00	Մասնակցություն «Ընտանեկան բժշկություն» Ջալցբուրգյան սեմինարին, Ավստրիա, 2002թ. մայիսի 10-16
010232JH11	Գոհարիկ Ավայան	Երեւան Հայաստան	\$800.00	Մասնակցություն «Ընտանեկան բժշկություն» Ջալցբուրգյան սեմինարին, Ավստրիա, 2002թ. մայիսի 10-16
010242JH11	Լիանա Թումանյան	Երեւան Հայաստան	\$800.00	Մասնակցություն Ջալցբուրգյան սեմինարին, Ավստրիա, 2002թ. ապրիլի 1-7
010282JH11	Սուսաննա Օնանյան	Երեւան Հայաստան	\$800.00	Մասնակցություն «Ընտանեկան բժշկություն» Ջալցբուրգյան սեմինարին, Ավստրիա, 2002թ. մայիսի 10-16
010282JH12	Սուսաննա Օնանյան	Երեւան Հայաստան	\$800.00	Մասնակցություն ուռուցիքաբանության բերաբերյալ Ջալցբուրգյան սեմինարին, Ավստրիա, 2002թ. դեկտեմբերի 15-21
010322JH11	Լիլիթ Սարգսյան	Երեւան Հայաստան	\$800.00	Մասնակցություն «Մանկական հեսանդոլոգիա/ ուռուցիքաբանություն» Ջալցբուրգյան սեմինարին, Ավստրիա, 2002թ. մայիսի 17-23
010842JH11	Զարուհի Զանիբեկյան	Երեւան Հայաստան	\$850.00	Մասնակցություն մանկաբուժության բնագավառում օտար օգնության վերաբերյալ Ֆիլադելֆիայի սեմինարին, Ջալցբուրգ, Ավստրիա, 2002թ. հուլիսի 14-20
010962JH21	Նիկոլայ Գրիգորյան	Երեւան Հայաստան	\$700.00	Մասնակցություն «Գենդերային բռնությունը որդես հանրային առողջապահության հիմնախնդիր» սեմինարին, Զիլհոլ, Մոլդովա, 2002թ. հունվարի 31-փետրվարի 2
010972JH21	Նորա Մնացականյան	Երեւան Հայաստան	\$700.00	Մասնակցություն «Գենդերային բռնությունը որդես հանրային առողջապահության հիմնախնդիր» սեմինարին, Զիլհոլ, Մոլդովա, 2002թ. հունվարի 31-փետրվարի 2
011092JH11	Արա Անանյան	Երեւան Հայաստան	\$800.00	Մասնակցություն մանկական արտաբանության վերաբերյալ Ջալցբուրգյան սեմինարին, Ավստրիա, 2002թ. հունվարի 10-16
011172JH11	Նարինե Բեգլարյան	Երեւան Հայաստան	\$800.00	Մասնակցություն կանանց առողջության վերաբերյալ Ջալցբուրգյան սեմինարին, Ավստրիա, 2002թ. հոկտեմբերի 27-նոյեմբերի 2
011192JH11	Եվա Առաքելյան	Երեւան Հայաստան	\$800.00	Մասնակցություն պսոստոման վերաբերյալ Ջալցբուրգի սեմինարին, Ավստրիա, 2002թ. հոկտեմբերի 27-նոյեմբերի 2
011232JH11	Արմեն Մարտիրոսյան	Երեւան Հայաստան	\$800.00	Մասնակցություն ուռուցիքային վերաբերյալ Ջալցբուրգի սեմինարին, Ավստրիա, 2002թ. դեկտեմբերի 15-21
011252JH11	Կատրինա Դրամբյան	Երեւան Հայաստան	\$800.00	Մասնակցություն ENT Ջալցբուրգի սեմինարին, Ավստրիա, 2002թ. օգոստոսի 25-31
011272JH11	Տասյանա Ստեփանյան	Երեւան Հայաստան	\$850.00	Մասնակցություն նյարդաբանության վերաբերյալ Ջալցբուրգի սեմինարին, Ավստրիա, 2002թ. հունիսի 9-15
011552JH11	Նառա Նահապետյան	Երեւան Հայաստան	\$800.00	Ալբերտ Վիլար բժշկական վերադաստիարակում, նյարդաբանության ինստիտուտ, Վիեննա, Ավստրիա, 2002թ. մարտի 4-29
011652JH11	Հայկ Ավագյան	Երեւան Հայաստան	\$800.00	Մասնակցություն ոսկրաբանության վերաբերյալ Ջալցբուրգի սեմինարին, Ավստրիա, 2002թ. նոյեմբերի 10-16
011952JH11	Հասմիկ Արզումանյան	Երեւան Հայաստան	\$850.00	Ալբերտ Վիլար բժշկական վերադաստիարակում, համալսարանական հիվանդանոցի մանկաբարձության և գինեկոլոգիայի բաժնում, Վիեննա, Ավստրիա, 2002թ. հունիսի 3-հուլիսի 26

դրամաճանրի համարը	անհասնելի անուն, ազգանուն	ֆադաբ տեսություն	դրամաճանրի չափը	նոյանակը
011962JH11	Վարդգես Ավագյան	Երեւան Հայաստան	\$850.00	Ալբերտ Վիլար բժշկական վերադասարանում, Կրանկենհաուսի հիվանդանոցում, ուռուցիկայի բաժնում, Վիեննա, Ավստրիա, 2002թ. հուլիսի 1-26
012782JB11	Զարուհի Բոսանջյան	Երեւան Հայաստան	\$740.00	
012872JH11	Եկատերինա Իսահակյան	Երեւան Հայաստան	\$850.00	«Վնասների նվազեցման նախագծերի իրավաբանական աջակցություն» դասընթաց, Բուդապեշտ, Հունգարիա, 2002թ. նոյեմբերի 10-13
013922JC12	Արամ Մանուկյան	Երեւան Հայաստան	\$2,200.00	Ալբերտ Վիլար բժշկական վերադասարանում, համալսարանական կլինիկայի ախտաբան բաժնում, Վիեննա, Ավստրիա, 2002թ. հունիսի 3-28
014372JH11	Կրիստինա Սիմոնյան	Երեւան Հայաստան	\$800.00	Մասնակցություն «Սեռավարակների և ՄԻԱՎ հետազոտության սկզբունքներ» դասընթացին, Սիեթլ, Վաշինգտոն, 2002թ. հուլիսի 22-օգոստոսի 7
015972JA51	Արարատ Վարդանյան	Կադան Հայաստան	\$50.00	Մասնակցություն ENT Ջայցբուրգի սեմինարին, Ավստրիա, 2002թ. օգոստոսի 25-31
015992JA51	Կարեն Նահապետյան	Երեւան Հայաստան	\$100.00	Մասնակցություն մնավոր անկարողության հարցերի շուրջ կլոր սեղանի, Գոտաուրի, Վրաստան
016052JH21	Սեդա Զամայան	Երեւան Հայաստան	\$600.00	Մասնակցություն ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ վարակակիրների խնամքի, օժանդակության և բուժման վերաբերյալ շարածաօջանային գիտաժողովին, Կիև, Ուկրաինա, 2002թ. նոյեմբերի 21-23
016152JH11	Համբարձում Սիմոնյան	Մարտունի Հայաստան	\$800.00	Մասնակցություն «Մանկական սրաբանություն» Ֆիլադելֆիայի սեմինարին, Ջայցբուրգ, Ավստրիա, 2002թ. դեկտեմբերի 10-16
017092JH21	Արամ Հակոբյան	Երեւան Հայաստան	\$600.00	Մասնակցություն ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ վարակակիրների խնամքի, օժանդակության և բուժման վերաբերյալ շարածաօջանային գիտաժողովին, Կիև, Ուկրաինա, 2002թ. նոյեմբերի 21-23
017102JH21	Գուրգեն Փոքրոսյան	Երեւան Հայաստան	\$600.00	Մասնակցություն ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ վարակակիրների խնամքի, օժանդակության և բուժման վերաբերյալ շարածաօջանային գիտաժողովին, Կիև, Ուկրաինա, 2002թ. նոյեմբերի 21-23
017182JA51	Լուսինե Սարուխանյան	Երեւան Հայաստան	\$50.00	Մասնակցություն մնավոր անկարողության հարցերի շուրջ կլոր սեղանի, Գոտաուրի, Վրաստան
Ընդամենը				\$30,380.00

Արևելք- Արևելք Ծրագիր

Գործընկերություն առանց սահմանների

Արևելք-Արևելք ծրագիրը ցանցային ծրագիր է և կոչված է աջակցելու ազգային սահմանների հաղթահարմանն ուղղված գաղափարներին՝ բաց հասարակության համար անհրաժեշտ յայնանների ստեղծման և ամրապնդման գործում համագործակցություն հաստատելու նպատակով: Ծրագրի շրջանակներում իրականացվող նախաձեռնությունները ընդգրկում երկու կամ ավելի երկրներ: Ծրագրի խնդիրներից է երկարատև սարածաբանական և միջազգային գործունեության, սարքեր բնագավառների մասնագետների և ֆաղափակաբանություն մշակողների միջև փորձի փոխանակումը խթանելու միջոցով էլ ավելի արժևորել այն, ինչ ձեռք է բերվել Հիմնադրամի ազգային ծրագրերի կողմից: 2002թ. ծրագիրն օժանդակություն է ցուցաբերել Հիմնադրամի ռազմավարական նպատակներին համահունչ երկու նախագծերի:

Հայաստանի կրթական համակարգում կասարվող բարեփոխումներին աջակցելու նպատակով Արևելք-Արևելք ծրագիրը, համագործակցելով Կրթության ծրագրի հետ, օժանդակել է երեք Հայաստանյան ֆաղափաներում՝ Երևանում, Գյումրիում և Ծաղկաձորում «Համայնֆային հեռահաղորդակցության կենտրոնները դորոցներում» թեմայով միջազգային գիտաժողովի կազմակերպմանը: Գիտաժողովը հնարավորություն ընձեռեց բարձրացնել տեղական դորոցների տեղեկացվածության մակարակը դորոցներում նոր հեռահաղորդակցական տեխնոլոգիաների ներմուծման հնարավոր ձևերի վերաբերյալ, ինչպես նաև խթանել դորոցական հեռահաղորդակցական կենտրոնների միջև համագործակցությունը ողջ սարածաբանում: Միջոցառման 80 մասնակիցների թվում էին ուսուցիչներ, դորոցների սնօրեններ, Կրթության և գիտության նախարարության, հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ, ինչպես նաև մասնակիցներ Աբխազիայից, Բուլղարիայից, Վրաստանից, Լիբանանից, Ռուսաստանից և Ուկրաինայից: Գիտաժողովի բոլոր մասնակիցների կողմից հաստատվեց «Արևելք-Արևելք համայնֆային դորոցներ» նախագիծը, որի նպատակն է www.easteastschools.net դորոցային ստեղծման միջոցով ձևավորել համայնֆային դորոցների սարածաբանային վիճակալ ֆորում:

Արևելք-Արևելք ծրագրի կողմից օժանդակություն ստացած մեկ այլ նախագիծ վերաբերում էր «Ընդհանուր մոտեցում սեյսմիկ վստահման և ռիսկերի գնահատմանը, որոշումների ընդունման գործընթացը սեյսմիկ վստահմանների կառավարման գործում» թեմային: Հավաքի նպատակն էր սեյսմիկ ռիսկերի գնահատման բնագավառում համագործակցություն հաստատել բարձր սեյսմիկ վստահ ունեցող նորակախ ռեսուրսներին և Արևելյան Եվրոպայի երկրների միջև: Գիտաժողովին ֆինանսավել են սեյսմիկ վստահմանների կառավարման հարցում որոշումների ընդունման մեխանիզմները՝ այդ կարգի վստահմանների կանխման, կանխարգելման, նախադիմացի դրանց մասին զգուցանման, ճգնաժամային և հետ-ճգնաժամային վերլուծությունների և վերականգնման տեսանկյունից:

Ծրագրի շրջանակներում ծրագրվել և հաստատվել է «Սոցիալական գործընկերություն մտավոր առողջության բնագավառում» սարածաբանային գիտաժողովը, որը կկայանա 2003թ. մայիսի 1-ից 3-ը Երևանում: Նախաձեռնության նպատակն է աջակցել երկրում իրականացվող առողջապահական բարեփոխումներին՝ մտավոր առողջության համայնֆային ծառայությունների ոլորտում Հայաստանի, Լիբանանի, Լեհաստանի, Եսոյիայի, Վրաստանի, Բոսնիայի և Հերցեգովինայի, Չեխական Հանրապետության, Բուլղարիայի, Ռումինիայի միջև փորձի փոխանակման և հասարակական կազմակերպությունների ու կառավարության միջև կապերի հաստատման միջոցով: Ծրագրված է նաև իրականացնել գիտաժողովի վերաբերյալ նյութերի հայտերն և անվերապա լեզուներով թարգմանությունը և տեղադրել դրանք ինտերնետային ֆորումում:

Ընդհանուր առմամբ, Արևելք-Արևելք ծրագիրը հասուկ կարևորում է այն նախագծերը, որոնք համահունչ են Հիմնադրամի ռազմավարական նպատակներին: Այդ կառավարությանը, առանձնահատուկ կարևորություն է ստանում տեղական մասնագետների մասնակցությունը սարածաբանային միջոցառումներին, քանի որ դա հնարավորություն է ընձեռում նրանց ներգրավվելու զարգացման գործընթացներում, ստեղծելու մասնագիտական ցանցեր և իրականացնելու համատեղ նախագծեր: Արևելք-Արևելք ծրագրի դրամաբանորեն ստացած ռեսուրսները՝ սարքեր սարածաբանային միջոցառումների մասնակցությունը հետո հաճախ հանդես են գալիս հետաքրքիր գաղափարներով ու նախաձեռնություններով:

Պրամաճնորհի համարը	կազմակերպություն	ֆաղափ ղեկավարություն	Պրամաճնորհի չափը	Մոդասակը
513492FA31	Սեյսմիկ լիցենզավորված շառայություն	Երևան Հայաստան	\$10,240.00	Բարձր սեյսմիկ վստահությունը նորանկախ և արևելաեվրոպական ղեկավարությունների միջև սեյսմիկ լիցենզավորված հարցի շուրջ համագործակցության հաստատման մոդալիտետով սեյսմիկ կազմակերպում, սեյսմիկ վստահության կանխարգելման, դրանց մասին ժամանակին նախազգուցումներ, ճգնաժամային և հետճգնաժամային վերլուծությունների և վերականգնման հարցերի վերաբերյալ որոշումների կայացման մեխանիզմների մշակում: Սեյսմիկ կայացել է Ծաղկաձորում, Հոկտեմբերի 25-27-ը, 2002թ. հոկտեմբերին: Հրավիրված էին սեյսմիկ վստահության կառավարման, որոշումների ընդունման առաջատար մասնագետներ Հայաստանից, Բուլղարիայից, Հունգարիայից, Վրաստանից, Ղազախստանից, Հունաստանից, Ռումինիայից, Ռուսաստանից, Տաջիկստանից, Թուրքմենստանից, Թուրքիայից, Ուզբեկստանից, Ուկրաինայից:
512852FA31	«Զվան» վարժարան	Երևան Հայաստան	\$11,027.00	Համայնության ղորոցներում հեռահաղորդակցության տեխնոլոգիաների օգտագործման արդյունավետության բարձրացում, ԱՊՀ և Արևելաեվրոպական երկրների ղորոցների և համայնության այլ ինտերնետային կենտրոնների ինտեգրման խթանում: Նախագիծը իրականացվել է 3 փուլով. առաջին և երրորդ փուլերը՝ վիճակ, քննարկումները հիմնականում ընթացել են www.schoolnet.am հայկական միջազգային կայքի միջոցով: Երկրորդ և հիմնական փուլը իրականացվել է Հայաստանում, 2002թ. դեկտեմբերին: Մասնակիցների թվում էին ներկայացուցիչներ Լեհաստանից, Ուկրաինայից, Ռուսաստանից, Բուլղարիայից, Լիբանանից և Վրաստանից:
Ընդամենը				\$21,267.00

Պրամաճնորհի համարը	անհատներին անուն, ազգանուն	ֆաղափ ղեկավարություն	Պրամաճնորհի չափը	Մոդասակը
005192FA31	Բորիս Նավասարդյան	Երևան Հայաստան	\$682.00	Մասնակցություն «Թափանցիկությունը հասարակական ոլորտում» սեմինարին, Տալին, Եսոնիա, 2002թ. մայիսի 17-18
005442FA31	Վիկտորիա Առաքելյան	Երևան Հայաստան	\$1,243.00	Մասնակցություն «Պարսկամեծ (?) հասարակությունների ուսումնասիրության ընկերակցության առաջին երկարալիցենզիա» գիտաժողովին, Ռուսաստան, Տաջիկստան, 2002թ. սեպտեմբերի 15-17
005612FA31	Գևորգ Մելիքյան	Գյումրի Հայաստան	\$483.00	Մասնակցություն «Էլեկտրոնային կրթության միջոցով դեղի ֆաղափացիական հասարակություն» սեմինարին, Տվեր, Ռուսաստան, 2002թ. հունիսի 1-9
005862FA31	Ռաֆայել Մաղոյան	Երևան Հայաստան	\$618.00	Մասնակցություն Նորարարական գործընթացները և սոցիալական գործընկերությունը կրթության ոլորտում գիտաժողովին, Նովոսիբիրսկ, Ռուսաստան, 2002թ. հոկտեմբերի 27-նոյեմբերի 1
006532FA31	Գրիգոր Բաբայան	Երևան Հայաստան	\$1,426.00	Մասնակցություն NREN սեղծման սեմինարին, Գեյսիա, Լեհաստան, Եսոնիա, 2002թ. հուլիսի 1-10
006962FA31	Տիգրան Գևորգյան	Երևան Հայաստան	\$110.00	Մասնակցություն Ժողովրդավարական հասարակությունները և ֆաղափացիական հասարակությունը Կովկասում սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան, 2002թ. հուլիսի 8-9
006972FA31	Բազրա Եսայան	Երևան Հայաստան	\$110.00	Մասնակցություն Ժողովրդավարական հասարակությունները և ֆաղափացիական հասարակությունը Կովկասում սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան, 2002թ. հուլիսի 8
006982FA31	Գեղամ Մանուկյան	Երևան Հայաստան	\$110.00	Մասնակցություն Ժողովրդավարական հասարակությունները և ֆաղափացիական հասարակությունը Կովկասում սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան, 2002թ. հուլիսի 8
006992FA31	Թամարա Զալինյան	Երևան Հայաստան	\$430.00	Մասնակցություն Ժողովրդավարական հասարակությունները և ֆաղափացիական հասարակությունը Կովկասում սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան, 2002թ. հուլիսի 8
007002FA31	Յուրի Նավոյան	Երևան Հայաստան	\$110.00	Մասնակցություն Ժողովրդավարական հասարակությունները և ֆաղափացիական հասարակությունը Կովկասում սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան, 2002թ. հուլիսի 8
007022FA31	Վազգեն Խաչիկյան	Երևան Հայաստան	\$110.00	Մասնակցություն Ժողովրդավարական հասարակությունները և ֆաղափացիական հասարակությունը Կովկասում սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան, 2002թ. հուլիսի 8

դրամաճանրի համարը	ամհասնորհի անուն, ազգանուն	աղյուսակի դասը	դրամաճանրի չափը	Ուղղակի
007142FA31	Արսուհ Արսուհյան	Գյուճիկի Հայաստան	\$150.00	Մասնակցություն մարկետինգի ժողովրդական սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան, 2002թ. հունիսի 19-21
007612FA31	Նարինե Մելիքյան	Երեւանի Հայաստան	\$125.00	Մասնակցություն մարկետինգի ժողովրդական սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան, 2002թ. հունիսի 19-21
008322FA31	Դավիթ Սանդուխչյան	Երեւանի Հայաստան	\$682.00	Մասնակցություն «Թափանցիկությունը հասարակական ոլորտում» սեմինարին, Տալին, Էստոնիա, 2002թ. մայիսի 17-18
010382FA31	Ենոք Շահվերդյան	Երեւանի Հայաստան	\$895.00	Մասնակցություն «Արագաճող, անվստահություն և մարդու իրավունքներ» սեմինարին, Բիելսկե, Ղրղզստան, 2002թ. փետրվարի 21-22
010522FA31	Թամարա Գրիգորյան	Երեւանի Հայաստան	\$600.00	Մասնակցություն Մարդու իրավունքները և ինտերնետ սեմինարին, Կիև, Ուկրաինա, 2002թ. հունվարի 22-26
010532FA31	Հաննես Պետրոսյան	Երեւանի Հայաստան	\$750.00	Մասնակցություն արագաճողի և եվրոպական հասարակությունում փախսականների ներգրավման խնդիրներին նվիրված սեմինարին, Օդեսա, Ուկրաինա, 2002թ. փետրվարի 17-19
010702FA31	Նիկոլայ Բաբաջանյան	Երեւանի Հայաստան	\$750.00	Մասնակցություն արագաճողի և եվրոպական հասարակությունում փախսականների ներգրավման խնդիրներին նվիրված սեմինարին, Օդեսա, Ուկրաինա, 2002թ. փետրվարի 17-19
010852FA31	Սոֆյա Շեստենկո	Երեւանի Հայաստան	\$600.00	Մասնակցություն «Հասարակական կազմակերպությունների և սեղանային խոսակցությունների միջև գործընկերության մոդելները երեխաների սոցիալական դաստիարակության հարցում» սեմինարին, Բառնաու, Ռուսաստան, 2002թ. փետրվարի 25-մարտի 1
011012FA31	Արևիկ Սարգսյան	Երեւանի Հայաստան	\$767.00	Մասնակցություն ընտանեկան ֆինանսավորման մոնիթորինգի սեմինարին, Ռիգա, Լատվիա, 2002թ. փետրվարի 14-16
011302FA31	Լիանա Զոհարյան	Երեւանի Հայաստան	\$767.00	Մասնակցություն ընտանեկան ֆինանսավորման մոնիթորինգի սեմինարին, Ռիգա, Լատվիա, 2002թ. փետրվարի 14-16
011322FA31	Գալինա Առաքելյան	Երեւանի Հայաստան	\$895.00	Մասնակցություն «Արագաճող, անվստահություն և մարդու իրավունքներ» սեմինարին, Բիելսկե, Ղրղզստան, 2002թ. փետրվարի 21-22
011522FA31	Սամվել Մարտիրոսյան	Երեւանի Հայաստան	\$573.00	Մասնակցություն «Կոռուպցիայի կանխում. ինչ կարող է անել հասարակությունը հակակոռուպցիոն նախաձեռնությունների մոնիթորինգ իրականացնելու համար» գիտաժողովին, Սանկտ Պետերբուրգ, Ռուսաստան, 2002թ. հոկտեմբերի 18-20
011562FA31	Գայանե Շահվերդյան	Երեւանի Հայաստան	\$855.00	Մասնակցություն «Անցումային երկրներում սեփականաշնորհի և կառուցողական բարեփոխումների ազդեցությունը կանանց սոցիալական և սեռական դիրքի վրա» գիտաժողովին, Սուբոթիկա, Հարավսլավիա, 2002թ. փետրվար
011972FA31	Գևորգ Մանուկյան	Վանաձոր Հայաստան	\$115.00	Մասնակցություն Մարդու իրավունքները ԱՊՀ երկրներում գիտաժողովին, Լիկանի, Վրաստան, 2002թ. ապրիլի 5-7
012012FA31	Սոֆյա Բաբայան	Վանաձոր Հայաստան	\$918.00	Մասնակցություն «Կանանց դերը հասարակության ժողովրդավարականացման հարցում» գիտաժողովին, Դուբնայ, Տաջիկստան, 2002թ. հունիսի 6-8
012322FA31	Արմինե Մխիթարյան	Երեւանի Հայաստան	\$585.00	Մասնակցություն գեներալային և երիտասարդության հարցերին նվիրված գիտաժողովին, Բուխարա, Ուզբեկստան, 2002թ. հունիսի 16-19
012342FA31	Սիրանուշ Խաչատրյան	Գյուճիկի Հայաստան	\$585.00	Մասնակցություն գեներալային և երիտասարդության հարցերին նվիրված գիտաժողովին, Բուխարա, Ուզբեկստան, 2002թ. հունիսի 16-19
012602FA31	Էլինա Պողոսյան	Երեւանի Հայաստան	\$682.00	Մասնակցություն «Թափանցիկությունը հասարակական ոլորտում» սեմինարին, Տալին, Էստոնիա, 2002թ. մայիսի 17-18
012962FA31	Ելենա Պետրոսյան	Երեւանի Հայաստան	\$459.00	Մասնակցություն «Էլեկտրոնային կրթության միջոցով դեմոկրատիկության հասարակություն» սեմինարին, Տվեր, Ռուսաստան, 2002թ. հունիսի 1-9
012972FA31	Լևոն Գրիգորյան	Երեւանի Հայաստան	\$483.00	Մասնակցություն «Էլեկտրոնային կրթության միջոցով դեմոկրատիկության հասարակություն» սեմինարին, Տվեր, Ռուսաստան, 2002թ. հունիսի 1-9
013312FA31	Կարեն Սարգսյան	Երեւանի Հայաստան	\$125.00	Մասնակցություն մարկետինգի ժողովրդական սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան, 2002թ. հունիսի 19-21
013322FA31	Զինաիդա Թոմազյան	Երեւանի Հայաստան	\$125.00	Մասնակցություն մարկետինգի ժողովրդական սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան, 2002թ. հունիսի 19-21
013332FA31	Սուսաննա Խաչատրյան	Երեւանի Հայաստան	\$125.00	Մասնակցություն մարկետինգի ժողովրդական սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան, 2002թ. հունիսի 19-21
013482FA31	Աննա Կարախանյան	Երեւանի Հայաստան	\$433.00	Մասնակցություն հեռավորության վրա ուսանելուն նվիրված սեմինարին, Տվեր, Ռուսաստան, 2002թ. հունիսի 7-8

Պրամաճնորհի համարը	անհասցեերին անուն, ազգանուն	ֆադաֆ ղեճություն	Պրամաճնորհի չափը	Ճղասակը
013512FA31	Կարինե Հակոբյան	Երեան Հայասան	\$918.00	Մասնակցություն «Կանանց դերը հասարակության ժողովրդավարականացման հարցում» գիսաժողովին, Դուանրե, Տաջիկսան, 2002թ. հունիսի 6-8
013522FA31	Ալիս Արամյան	Երեան Հայասան	\$918.00	Մասնակցություն «Կանանց դերը հասարակության ժողովրդավարականացման հարցում» գիսաժողովին, Դուանրե, Տաջիկսան, 2002թ. հունիսի 6-8
013542FA31	Սուսաննա Ասլանյան	Երեան Հայասան	\$918.00	Մասնակցություն «Կանանց դերը հասարակության ժողովրդավարականացման հարցում» գիսաժողովին, Դուանրե, Տաջիկսան, 2002թ. հունիսի 6-8
013552FA31	Ռուզաննա Յուզբաչյան	Երեան Հայասան	\$918.00	Մասնակցություն «Կանանց դերը հասարակության ժողովրդավարականացման հարցում» գիսաժողովին, Դուանրե, Տաջիկսան, 2002թ. հունիսի 6-8
013872FA31	Սյոդա Սաֆարյան	Երեան Հայասան	\$125.00	Մասնակցություն մարկեթինգի ղեճական ֆաղաֆականության սեմինարին, Թբիլիսի, Վրասան, 2002թ. հունիսի 19-21
013882FA31	Տիգրան Աթանեսյան	Երեան Հայասան	\$575.00	Մասնակցություն մարկեթինգի ղեճական ֆաղաֆականության սեմինարին, Թբիլիսի, Վրասան, 2002թ. հունիսի 19-21
013952FA31	Վարդան Քոչարյան	Երեան Հայասան	\$1,426.00	Մասնակցություն NREN սեղծման սեմինարին, Չեխիա, Լեհասան, Էստոնիա, 2002թ. հուլիսի 1-10
013972FA31	Վահրան Տեր-Մաթևոսյան	Գյումրի Հայասան	\$534.00	Մասնակցություն «Համագործակցության կամուրջներ» սեմինարին, Կիև, Ուկրաինա, 2002թ. հուլիսի 17-22
014052FA31	Արսեն Շոյան	Երեան Հայասան	\$110.00	Մասնակցություն ժողովրդավարական հասասոթությունները և ֆաղաֆաղական հասարակությունը Կովկասում սեմինարին, Թբիլիսի, Վրասան, 2002թ. հուլիսի 8-9
014062FA31	Տիգրան Բարսեղյան	Երեան Հայասան	\$110.00	Մասնակցություն ժողովրդավարական հասասոթությունները և ֆաղաֆաղական հասարակությունը Կովկասում սեմինարին, Թբիլիսի, Վրասան, 2002թ. հուլիսի 8-9
014082FA31	Լիլիթ Ասարյան	Երեան Հայասան	\$110.00	Մասնակցություն ժողովրդավարական հասասոթությունները և ֆաղաֆաղական հասարակությունը Կովկասում սեմինարին, Թբիլիսի, Վրասան, 2002թ. հուլիսի 8-9
014122FA31	Ինեսսա Շիճմանյան	Երեան Հայասան	\$534.00	Մասնակցություն «Համագործակցության կամուրջներ» սեմինարին, Կիև, Ուկրաինա, 2002թ. հուլիսի 17-22
014132FA31	Գևորգ Սեղրակյան	Երեան Հայասան	\$534.00	Մասնակցություն «Համագործակցության կամուրջներ» սեմինարին, Կիև, Ուկրաինա, 2002թ. հուլիսի 17-22
014532FA31	ԺաննաԳալյան	Երեան Հայասան	\$858.00	Մասնակցություն «Էկոսուրիզմ. ծայրամասային Երջանների կայուն զարգացման և Երջակա միջավայրի ղահղանման գործի» սեմինարին, Ասանա. Ղազախսան, 2002թ. սեղսեմների 1-5
015212FA31	Տաթևիկ Մարգարյան	Երեան Հայասան	\$553.00	Մասնակցություն «Ոչ ղաճսոնական սնեսությունը հեսխորիղային սարածում. ոսումնասիրության և կարգավորման հնարավորություններ» սեմինարին, Սանկ Պեսերբուրգ, Ռուասան, 2002թ. հոկտեմների 31-նոյեմների 1
015422FA31	Գառնիկ Ասարյան	Երեան Հայասան	\$1,243.00	Մասնակցություն «Պարսկամես (?) հասարակությունների ոսումնասիրության ընկերակցության առաջին երկարյա կոնվենցիա» գիսաժողովին, Դուանրե, Տաջիկսան, 2002թ. սեղսեմների 15-17
015742FA31	Վարուճան Հոկսանյան	Երեան Հայասան	\$573.00	Մասնակցություն «Կոռուղիայի կանխում. ինչ կարող է անել հասարակությունը հակակոռուղիզին նախաձեռնությունների մոնիսորինգ իրականացնելու համար» գիսաժողովին, Սանկ Պեսերբուրգ, Ռուասան, 2002թ. հոկտեմների 18-20
015752FA31	Նունե Սարուսանյան	Երեան Հայասան	\$882.00	Մասնակցություն Գյուղասնեսության վերակազմավորման և բնաղախմաղության վերաբերյալ գիսաժողովի, Քլուջ, Ռումինիա, 2002թ. հոկտեմների 25-26
015842FA31	Մասիս Սարգսյան	Երեան Հայասան	\$618.00	Մասնակցություն Նորարարական գործընթացները և սղղիալական գործընկերությունը կրթության ողրսում գիսաժողովին, Նովոսիբիրսկ, Ռուասան, 2002թ. հոկտեմների 27-նոյեմների 1
017512FA31	Արմեն Ներսիսյան	Երեան Հայասան	\$834.00	Մասնակցություն «Բարեգործական հասարակական կազմակերղությունների ֆորում. օսարերկրյա ֆինանսավորումից կախվածության հաղթահարում» միջոցառմանը, Լվով, Ուկրաինա, 2002թ. դեկտեմների 16-20

Ընղամենը

\$32,685.00

Introduction **46**

Civil Society Program **47**

Law and Criminal Justice Program **51**

Women's Program **54**

Mass Media Program **56**

Education Programs **58**

Higher Education Support Program **62**

External Education Programs **64**

Information Programs **66**

Arts and Culture Program **69**

Public Health Program **74**

East-East Program **77**

**OPEN
SOCIETY
INSTITUTE
ASSISTANCE
FOUNDATION
ARMENIAN
BRANCH**

Annual Report

Open Society Institute Assistance Foundation– Armenia

The Open Society Institute Assistance Foundation – Armenia (OSIAF) was established in 1997 with the primary goal to support the development of an open, democratic society in Armenia. The OSIAF Armenia is one of more than 50 national foundations established in Africa, Central Asia and the Caucasus, Latin America, and Southeast Asia, as well as in Haiti, Mongolia, and Turkey. These foundations and the Open Society Institute, a private operating and grantmaking foundation based in New York City, implements a range of initiatives to promote open society by shaping government policy and supporting education, media, public health, and human and women's rights, as well as social, legal, and economic reform were created by investor and philanthropist George Soros.

The foundations and the network work together in sharing experiences and carrying out joint programs, yet each foundation operates keeping in mind the country's changing needs and situation accordingly defining directions and priorities of work.

Scheduled in 2003 both the presidential and parliamentary elections influenced political life in Armenia already in 2002. They altered the timetable and the logic of reforms and implementation of commitments that the country undertook as a member of the Council of Europe. Such important developments in the country's democratic advancement as abolition of death penalty, and adoption of changes to the Constitution that would enable introduction of the ombudsman institute, adoption of alternative military service, and strengthening of the parliament, have been put on hold. Steady economic growth of last two years has not brought relief for majority of population, and the migration rate, although lower than in previous years, remains high and poses real danger to economic, social and cultural rehabilitation of country.

The OSIAF – Armenia has designed the programs to meet the challenges and opportunities that the upcoming elections present. A large-scale election monitoring projects for media coverage and party financing have been designed and will be implemented with the Foundation's support.

The policy initiatives of the Foundation are gaining the confidence of the public and governmental agencies. A package of more than twenty legislative and policy recommendations were developed and submitted to the Parliament, the Commission on HR and respective ministries regarding the trafficking in human beings and violence issues. Another example of the Foundation's direct engagement into policy debate is the new initiative of public lectures where the reports on religious tolerance, emigration, trafficking were presented.

A unique initiative, court monitoring by law students of the Yerevan State University (YSU), was designed and launched. The results that have anti-corruption, educational and policy components will be presented to the Council of Judiciary for further improvement of the judiciary system and practices.

One of the main features describing an open society is effective protection of individual rights. The Center for Free Legal Aid for vulnerable groups of population supported by the OSIAF expanded into 4 regions of the country and in the course of one year served more than 2000 citizens representing more than 60 cases in courts.

The library project that has started in 2000 and aims to create Armenian bibliography and shared catalogue advanced to the stage where the library consortium has selected the design and software and the actual cataloguing process has started. The Foundation's initiative has not only mobilized the research, university and library communities but also attracted other donors, such as the Izmirlian Foundation to contribute to this endeavor.

Numerous educational initiatives of the Foundation continued in both higher and secondary education. Educational content development project resulted in translation and adaptation of educational environment WEB-CT and made two more subject areas available for computer-assisted and long-distance education, which promotes further integration of ICT into education and helps acquire modern skills and quality education. The task of harmonization of the higher education system and standards with the international ones has been assisted through Foundation's continuous work with the YSU, State Engineering University of Armenia, and the State Linguistic University, where particularly a department of international journalism was established.

Institutional consolidation of the ideas and values of the open society require efforts of a wide coalition of civil society, donors and government agencies. The scope of partnership initiatives broadened during 2002. The Foundation continued cooperation with the OSCE around its penitentiary reform and election-oriented programs. Its institutional partner programs build a network of strong civil society players in the area of mass media, information, human rights, and women's issues.

2002 brought new dimension for the OSIAFA with new members joining the Foundation's executive board.

The Civil Society Program aims to promote democratic processes in Armenia, to foster the establishment of civil society by means of supporting a wide range of projects on human rights and encouraging liberal ideas. Focusing on better public awareness on human rights, including on rights of minorities, women, vulnerable groups will enable the society to hold a certain position and thus will ensure further well-informed influence of society power. The Civil Society Program itself and through other program areas of the OSIAF-Armenia promotes the idea of tolerance in the society. The program has following three directions: 1. Human Rights, 2. Civic Education, 3. NGO Development.

Human Rights

Armenia as a new member of Council of Europe (CoE) undertook the commitments, which should activate the democratic processes. Having aimed to foster democratic reform in Armenia, cultivate liberal ideas by promoting the rule of law and human rights and furthering exercise of competent public power the goals and initiatives of Human Rights Program are directly related to the needs imposed by the membership of Council of Europe.

Considering the significant of 2003 elections the Foundation support organizing two months training courses for 20 journalists on election covering issues and established International Press Center (IPC) "Election-2003", which provided press-conferences for candidates for president, their trusted persons, political parties leaders, and representatives of Central Election Committee, local and international observers.

The protection of social and economic rights of women, unemployed, children, refugees, disables, national minorities and the poor are the priority of the Foundation. The Civil Society program special attention was paid: to an urgent problem of disabled children and street children to help them to integrate into society by conducting innovative psychical, medical, rehabilitation and socio-psychological methods of treatment and organize their social rehabilitation, help them to re-establish the family relations.

The problem of cooperation for regional security and global security situation are in priority of the OSIAF – Armenia and in the framework of Human Rights program the Foundation in cooperation with NATO supported to organize regional meeting "Shaping an Environment for Peace, Stability, and Confidence in South Caucasus. The Role of International Security Organizations".

Civic Education

To promote Civic Education the Foundation has two different approaches: awareness rising of human rights ideas and curricula development. The first is aimed to tackle moral values as well as to help to recover the spirit of the population, the trust in democratic principles by spreading the idea of justice among youngsters. The curricula development addresses the need of reforming of educational system and in this aspect we supported the "Human Rights" curricula development for journalists in higher education institutions. For secondary and high school the Foundation supported raise awareness on Human Rights and Democracy ideas through organizing of interactive events on Human Rights issues in number of schools in Yerevan and in regions.

NGO Development

The OSIAF – Armenia assists strengthening of possibilities of those NGOs that are run to protect rights of minorities, disabled and vulnerable groups, aiming at establishing professional and managerial skills in those organizations.

To establish effective cooperation between NGOs which deal with disability issues and to raise the public awareness of that strata of population the OSIAF – Armenia in the frames of NGO Development program support development and carry out 5 seminars for journalists to cover disability issues, prepared and broadcast TV and radio programs with disabilities participation, creation of social video clip on disabilities issues, publishing brochures on "Disability and Mass Media" and "How to Deal With Disability Organizations Effectively Through Mass Media" issues, organization of TV debate with participation of disabilities, NGOs and state authorities.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
506012UA51	"New Armenia" Humanitarian Support Center	Yerevan Armenia	\$16,774.00	For the following purposes: to develop network of street children support centers affiliated by local municipalities and schools, to raise public awareness on street children issues and their involvement in solving the problem, to work with street children and children with deviant behavior in the open sphere, to organize social-rehabilitation; help them to renew their family relations, provide them with conditions to develop morally, physically and mentally, to assist them to mature as individuals and to find their own place in society. In the course of the Project the organization has to provide regular medical, social, hygienic, psychological aid for street children. In the framework of the project "Principles of Prophylaxis Street Children" will be developed and submitted to the National Assembly, government bodies and local authorities
515392UA51	Association of Investigative Journalists	Yerevan Armenia	\$5,290.00	For the following purposes: development and implementation of teaching courses on "Human Rights for Journalists" at the Department of Journalism of the Yerevan State University (YSU). During the course development the grantee organization should cooperate with the Law Department of the YSU. The course should be at least 36 hours in semester. The course is to be incorporated into the curricula of the Department. As part of the practicing the course should include interactive discussions with Human Rights NGO representatives on current urgent issues. Educational materials will be prepared and used during the project implementation. The course "Human Rights for Journalists" will be taught also at the Yerevan University of Law and Economy after Kirk Kirkoryan and Grigor Zohrap University
515152UA51	Yerevan State Academy of Fine Arts	Yerevan Armenia	\$8,245.00	For the following purposes: to raise awareness on Human Rights and Democracy ideas through organizing interactive events in 6 secondary schools and higher education institutions in Dilijan. During the project implementation eight meetings (16 hours) will be held for school pupils and 11 meetings (22 hours) for students with participation of National Assembly and Constitutional Court members. 150 school pupils from 6 Dilijan schools and neighboring villages and 40 students will be involved in the project. The Olympiads on Human Rights issues will be organized. Teachers, parents and lecturers will participate in Olympiads as well. In the framework of the project the organizer will cooperate with Human Rights NGOs and Peace Corps volunteers of the region
515282UB51	Armenian Society of Human Rights and Democracy	Yerevan Armenia	\$12,320.00	For the following purposes: to raise awareness on Human Rights and Democracy ideas through organizing interactive events: five - for students and seven - for the pupils of High schools in Yerevan, Vanadzor Pedagogical Institute and Gyumri Pedagogical Institute. The seminar will be led by the members of Constitutional Court, Court of Appeal and Cassation, members of National Assembly of Republic of Armenia. Competitions and performance will be organized with participation of pupils and students from schools and higher education institutes in Yerevan, Vanadzor, and Gyumri
517542UB51	Information System Development and Training Center	Charentsavan Armenia	\$5,000.00	For the following purposes: to implement the software "Register of Population", which includes information database of population and community housing, to update the voters' list in Gyumri. The organization will find out the mistakes happened during the software implementation. In the framework of the project three officials from Gyumri municipality will be trained, the software "Register of Population" and the converted database will be implemented in Gyumri municipality, and will be provided regular consultancy regarding the software "Register of Population"
515332UA51	Family and New World, NGO	Abovyan Armenia	\$11,604.00	For the following purposes: to organize 9 seminars on Human Rights issues for teachers and students of 20 secondary schools and 2 colleges in three cities and 7 villages of Kotayk region. Based on these seminars interactive educational events such as games, quiz, and competitions

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
515222UA51	Fund Against Violation of Law	Yerevan Armenia	\$6,680.00	will be organized among 20 schools involved in the project. In the framework of the project moot court will be structured with representatives from Human Rights NGOs, presented by students of 2 colleges themselves and analyzed with participation of members of HR organizations, officials from Internal Affairs Department, Courts, and Prosecutors officers from Kotayk Marz For the following purposes: to raise awareness on Human Rights and Democracy ideas through organizing interactive events on 5 Human Rights modules in Yerevan secondary schools NN 18, 139 and 145. During the project implementation arts competitions, analysis of real Human Rights cases and confrontation situations, meetings and discussions with pupils and their parents, Human Rights NGOs, judges, police, local government and international organization representatives will be organized based on Human Rights issues. Newspaper will be published by the pupils and will periodically summarize the results of the previous month. A theatrical performance on Human Rights modules will be held in all three selected schools. Organization will provide information to www.schoolnet.am during the project implementation
500642UA81	Free Pedagogical Association	Yerevan Armenia	\$11,221.00	For the following purposes: to create virtual "Human Rights Protection Youth Club" for pupils and students, based on www.schoolnet.am. The www.schoolnet.am will be updated and enriched in content to serve the school network community. On-line discussions will be organized on Human Rights and legal issues. Competitions of thematic sites will be organized as well. Two off-line forums for students and pupils will be held with participation of Human Rights NGO representatives. Site will have resources and links to legal materials. Legal distance-learning will be organized
514282UB51	Bridge of Hope, NGO	Yerevan Armenia	\$3,980.00	For the following purposes: to raise the public awareness on disability issues, to develop and carry out 5 seminars for journalists to cover disability issues, to prepare and broadcast TV and radio programs with disabilities participation, to create social video clip on disabilities issues, to publish two brochures on "Disability and Mass Media" and "How to Deal With Disability Organizations Effectively Through Mass Media" issues, to organize TV debate with participation of disabilities, NGOs and state authorities, periodically present through Mass Media the activities of other organizations working in this field
515232UA81	Caucasian Center for Peacemaking Initiative, NGO	Yerevan Armenia	\$7,860.00	For the following purposes: to raise awareness on Human Rights and Democracy ideas through organizing 4 meetings and discussions on 5 modules with participation of HR NGOs representatives in Yerevan secondary schools NN 18, 139 and 145. During the project implementation on Human Rights issues 4 short movies will be prepared and broadcasted on "16" TV program and 4 special amendments to the "16" newspaper will be published and distributed. Published materials will be available on www.hra.am and www.schoolnet.am Internet sites as well. Olympiads among above mentioned schools will be organized on Human Rights issues. Organization will cooperation with Department of Education of Yerevan municipality and with Human Rights NGOs
518242UA51	Union of Journalists of Armenia	Yerevan Armenia	\$13,720.00	For the following purposes: to organize two months training courses for 20 journalists on election covering issues, to develop professional-ethic norms for journalists who will cover elections. These norms will be discussed in a seminar before elections. In the framework of the project an International Press Center (IPC) "Election-2003" will be established, which will provide press-conferences for candidates for president, their trusted persons, political parties leaders, and representatives of Central Election Committee, local and international observers. It will also prepare information bulletin for journalists, which will include all necessary information regarding elections. The seminar will be conducted to summarize the IPC activities and the result of maintenance of professional-ethic norms during election
512192UA51	"Team" Research Center, NGO	Yerevan Armenia	\$20,697.00	To create search web site through which people could find their lost relatives and friends; to open public reception where free access to Internet will be provided for people who will need to put information and use that web site; to advertise this initiative through local and Diaspora Mass Media

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
511732UA51	Institute for Civil Society and Regional Development	Yerevan Armenia	\$5,320.00	For organization of the "Shaping an Environment for Peace, Stability, and Confidence in South Caucasus. The Role of International Security Organizations" regional conference to be held on April 25-26, 2002 in Yerevan, Armenia. The regional conference aims to discuss the following issues: a) the problem of cooperation for regional security adequate to the new regional and global security situation, and the place and role of international security organizations in that situation; b) the proper interface between NATO, PfP (Partnership for Peace) program and regional countries; c) the matters of bilateral relations and security as the most important key aspect of the stability in the region; d) the positive dynamics of mutual relations, the potential cooperation for security in reality and establishment of a truly multilateral structure; e) the question of military presence in the three South Caucasian states. The most significant result should be the elaboration of a complex approach to the issue of stability and security, enforcement of the political dialog between all neighboring countries in the field of security, the resolution of the conflicts and the creation of a new security environment in the South Caucasian region
Sum				\$128,711.00

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
011352UA51	Nina Baghdasaryan	Yerevan Armenia	\$1,400.00	Participation in the Human Dimension Implementation Meeting, Warsaw, Poland,
013702UB61	Grigor Harutyunyan	Yerevan Armenia	\$200.00	Participation in the Regional Forum on Decentralization, Tbilisi, Georgia, May 13-16, 2002
013712UB61	Karo Amyan	Yerevan Armenia	\$200.00	Participation in the Regional Forum on Decentralization, Tbilisi, Georgia, May 13-16, 2002
013722UB61	Murad Harutyunyan	Yerevan Armenia	\$200.00	Participation in the Regional Forum on Decentralization, Tbilisi, Georgia, May 13-16, 2002
013732UB61	Ruben Sinoyan	Yerevan Armenia	\$200.00	Participation in the Regional Forum on Decentralization, Tbilisi, Georgia, May 13-16, 2002
013742UB61	Vahan Movsisyan	Yerevan Armenia	\$50.00	Participation in the Regional Forum on Decentralization, Tbilisi, Georgia, May 13-16, 2002
013752UB61	Araik Hovhanisyan	Yerevan Armenia	\$200.00	Participation in the Regional Forum on Decentralization, Tbilisi, Georgia, May 13-16, 2002
013762UB61	Mkritch Gimishyan	Yerevan Armenia	\$200.00	Participation in the Regional Forum on Decentralization, Tbilisi, Georgia, May 13-16, 2002
013772UB61	Nver Gevorgyan	Yerevan Armenia	\$150.00	Participation in the Regional Forum on Decentralization, Tbilisi, Georgia, May 13-16, 2002
014342UA51	Artak Varzhapetyan	Yerevan Armenia	\$655.00	Participation in the Young Jewish Leadership diplomatic seminar, Izrael, July 21-August 9, 2002
015952UA51	Arman Mkrtumyan	Yerevan Armenia	\$400.00	Participation in the Discussion of Civil Procedure Code for CIS, St. Petersburg, Russia, November 19-20, 2002
Sum				\$3,655.00

Law and Criminal Justice Program

The Law and Criminal Justice Program of the OSIAF – Armenia is aimed at promoting rule of law, ensuring access of vulnerable groups to competent legal aid, providing law students and practitioners with up-to-date legal training, improving conditions in closed institutions and raising awareness of the public and concerned institutions of ongoing legal reforms. Priority areas of the program during the year 2002 were anti-corruption programs, harmonization of the legal framework and practices with European and International Human Rights standards and monitoring of implementation of the commitments undertaken with joining the Council of Europe.

Together with the OSI Justice Initiative (OSIJ) the program continued supporting Legal Clinic at the Law Department of the Yerevan State University (YSU) that provides the law students with a unique opportunity to gain practical skills during their university study. The Clinic also provides training to schoolteachers in Civic Education, Human Rights and State and Rights disciplines.

In conjunction with the Ministry of Foreign Affairs and Helsinki Committee of Netherlands the program supported training of practicing lawyers on Human Rights to familiarize them with the practical aspects of European Convention of Human Rights and procedure for suing in the European Court of Human Rights.

To ensure access of marginalized groups of population to free legal information and services the Bar Association of the Republic of Armenia (BARA) was supported to provide free legal assistance to refugees, elders, poor, women and disabled in Yerevan and three other regions of the country. It is planned that the BARA services will be expanded into prisons to help the convicts to protect their rights.

The center for social rehabilitation of the former prisoners was established in 2002 within the framework of penitentiary reform initiative to conduct trainings in various specializations and lend social-psychological support to the former convicts and their family members. The long-term objectives of the center are reduction in the number of repetitive crimes committed by the former convicts, raising public awareness and interest towards the problems and rights of convicts.

Under the transparency/anti-corruption initiative the Law and Criminal Justice program in cooperation with OSIJ funded the Civil Society Development Union NGO to research and report on the laws and other legal documents pertaining to secondary education to protect against loopholes for possible violations and corruption in the field with decentralization of the system. Resulted findings in the form of recommendations will be forwarded to the corresponding government bodies.

As a part of the anti-corruption initiative the program launched Court Monitoring project with the YSU to train a group of graduate law students to carry out a series of court proceeding monitoring in six courts with subsequent submission of the findings and recommendations to the Council of Courts' Chairmen.

In connection with the forthcoming parliamentary elections 2003, a public awareness project on political parties was funded in 2002 under the same initiative to ensure transparency of the electoral campaigns in terms of funding.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
514212PB91	National League for Democratic Reforms, NGO	Yerevan Armenia	\$18,585.00	For the following purposes: to establish social-rehabilitation center for former prisoners. The Center will organize training sessions for former prisoners on following specializations: computer operator, confectioner, hairdresser, cook, and motorist. Each training will consist of 360 hours. The Center will provide social-psychological and legal support to former prisoners and their families. In the framework of the project the organization will cooperate with Criminal-Executive Department of Ministry of Justice, Ministry of Social Security, Ministry of Education and Science, colonies, BARA, NGOs which operate in this field
517072PBP1	Center for Regional Development/ Transparency International Armenia	Yerevan Armenia	\$11,108.00	For the following purposes: to increase transparency of the political party financing during the parliamentary elections of 2003 and raise public awareness on the parties' campaign funding and expenditures; to monitor the funding and expenditures of the political parties during the pre-election campaign period; to get the political parties cooperate by providing with the information of their campaign budget and to compare the above-mentioned information for the disclosure of any possible discrepancies. The Project findings will be presented during the final presentation. The Project materials will be translated and published for dissemination among all the interested parties
500162PA21	Bar Association of the Republic of Armenia	Yerevan Armenia	\$18,208.00	To organize seminar "Human Rights for Lawyers" in Yerevan, May 24-26, 2002. The aim of the seminar is to present Article 6 of European Convention of Human Rights and procedure of applying to European Court of Human Rights on Article 6 of ECHR. Two foreign and two local experts will work with 30 practical lawyers from Armenia during the
508012PB61	Legal Clinic, Yerevan State University	Yerevan Armenia	\$28,901.00	For the following purposes: to continue and develop students' practical skills, to develop clinical curriculum, to prepare teaching manuals including video films designed for the clinical trainings, to organize training seminars conducted by the YSU clinicists for the clinical teachers and the staff from other universities in Armenia using the materials and the manuals elaborated by the Clinic, to continue and develop "Law for All" clinical program and to promote the participation of the school teachers in the clinical program as well as contribute to their teaching experience by organizing training sessions and seminars at the Clinic on regular basis, to provide legal services to vulnerable groups of population. The Clinic should promote joint educational programs with the Faculty of Law involving non-clinical professors and students into the work of the Clinic to facilitate the process of integration of the Clinical legal program into the University framework, to promote fund-raising activities for seeking co-funding from other donors in the future and to start working on charge basis with other Universities to ensure financial sustainability of the Clinic and continue the regional cooperation with the Clinics for sharing information and
500162PA71	Bar Association of the Republic of Armenia	Yerevan Armenia	\$25,157.00	For: development and expansion of free legal aid services provided within your organization to vulnerable groups of population in Yerevan, Vanadzor, Ararat and Hrazdan, organization of trainings for lawyers working in marzes, implementation of regular monitoring. In the framework of the project 12 consultancies on frequently asked questions will be organized in regions and prisons. These groups include but are not limited to disabled, elderly, children, refugees, pensioners, women, prisoners and former prisoners. The services include both consulting and representation at the court
508262PB61	Helsinki Committee of Armenia	Yerevan Armenia	\$36,288.00	For the following purposes: to ensure heightened public awareness of human rights through preparing and publishing a monthly periodical the "Human Rights Bulletin" (12 months). The Bulletin will introduce the results of monitoring of the implementation of the country's commitments as of a member of the Council of Europe. It will also serve a forum for covering the activities of human rights (HR) organizations and reporting on current issues and problems in the area of the HR in Armenian. The collaboration will be established among all legal and professional lawyers unions, as well as

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
505982PBP1	Civil Society Development Union	Yerevan Armenia	\$19,329.00	the respective committees of the National Assembly, Government, Ministry of Justice and representatives of the legislative organs. The electronic version will be available on www.hra.am <http://www.hra.am> Internet site. The Bulletin will be published in Armenian and English at circulation rate of 500 copies and will be distributed to NGOs, governmental bodies, international organizations, libraries and other interested institutions. In the framework of the project round table by each volume will be organized For the following purposes: analysis and comparison of the Armenian and international legislation and policies on Secondary Education; finding out of the problems that might lead to corrupt practices in the education system; development of policy recommendations to eliminate corruption in the education system and organization of public discussion on this issue; monitoring of financial, methodological and program management of 10 schools; organizing of the seminar for principles of these 10 schools. The results of the analysis will be published and distributed through governmental bodies, National Assembly, schools, Universities and NGOs
500092PBP1	Yerevan State University, Law Department	Yerevan Armenia	\$22,670.00	For the following purposes: to develop methodology, ethical criteria and control mechanisms for court procedure process; to train a group of graduate students to conduct two series of monitoring in two courts of first instance and in Court of Appeal along the methodology and developed questionnaires. The results of the first series of monitoring shall be presented to the Council of the Courts' Chairmen along with recommendations for elimination of observed shortcomings. The second series of monitoring shall be conducted to follow up on implementation of recommendations. The final report shall be produced and debated in the Council of the Courts' Chairmen
Sum				\$180,246.00

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
001772PCB1	Arthur Markaryan	Yerevan Armenia	\$320.00	Participation in Winter School for Law Clinic students, Tver, Russia, March 2-7, 2002
001842PCB1	Lilit Mikayelyan	Yerevan Armenia	\$320.00	Participation in winter school for Law Clinic students, Tver, Russia, March 2-7, 2002
004912PD21	Lusine Hovhannisyan	Yerevan Armenia	\$26,100.00	Organization of an international seminar for professors of Law Clinics from 9 states of CIS. Yerevan, Armenia, May 5-9, 2002
004912PD22	Lusine Hovhanisyan	Yerevan Armenia	\$450.00	Publishing of "Clinic's Teachers Seminar" materials and development and editing video materials, August 22-October 22, 2002
004912PD61	Lusine Hovhanisyan	Yerevan Armenia	\$637.00	Participation in the 5th Annual Colloquium on Clinical Legal Education, Warsaw, Poland, November 14-17, 2002
004962PCE1	Vigen Kocharyan	Yerevan Armenia	\$780.00	Participation in European Forum on Access to Justice, December 5-7, 2002
006752PD51	Karen Andreasyan	Yerevan Armenia	\$1,115.00	Study at the Media Law Advocate Training Program, Oxford University, Great Britain, July 23-August 28, 2002
006822PD11	Greta Mirzoyan	Yerevan Armenia	\$531.00	Participation in Conscripts Rights Seminar, Kishinev, Moldova, May 24-25, 2002
012222PCD1	Arman Khachatryan	Yerevan Armenia	\$80.00	Participation in JTC annual meeting, Tbilisi, Georgia, April 28-30, 2002
012232PCD1	Khachatur Baghdasaryan	Yerevan Armenia	\$80.00	Participation in JTC annual meeting, Tbilisi, Georgia, April 28-30, 2002
012942PD11	Eduard Aghajanyan	Yerevan Armenia	\$531.00	Participation in the Conscripts Rights Seminar, Kishinev, Moldova, May 24-25, 2002
012952PD11	Anahit Hovnanyan	Yerevan Armenia	\$531.00	Participation in Conscripts Rights Seminar, Kishinev, Moldova, May 24-25, 2002
014022PD51	Zaruhi Danielyan	Yerevan Armenia	\$1,115.00	Media Law Advocate Training Program, Oxford University, Great Britain, July 23-August 28, 2002
014032PD51	Ara Ghazaryan	Yerevan Armenia	\$1,115.00	Study at the Media Law Advocate Training Program, Oxford University, Great Britain, July 23-August 28, 2002
017552PD71	Aram Karakhanyan	Yerevan Armenia	\$325.00	Training for Clinic's Teachers, Stavropol, Russia, December 14-21, 2002
Sum				\$34,365.00

Women's Program

The OSIAF-Armenia Women's Program consists of two parts: National and Network Programs.

In 1999 the OSIAF-Armenia National Women's Program became an Institutional Partner (IP) grant program. "TRUST" Social Work and Sociological Research Center (SWSRC) has become an IP for the National program.

The OSIAF-Armenia Women's Program Strategy is based on the following priorities:

1. To promote Gender Education;
2. To conduct Women Leadership Development seminars;
3. To promote women's rights and introduce gender-integrated approaches to political, social, economic, and domestic spheres of Armenian society.

In 2002 the IP continued its work to promote gender socialization, further women's leadership development and gender education. "TRUST" SWSRC continued to provide training sessions for teenagers in high schools and mixed groups of students from different colleges using the methodology for Gender Education developed in 2001. The IP conducted Women Leadership Development training sessions and continued Women's Oral Histories program by preparing the book "Art of Being. Rhythms of 20th Century" for publication and airing 12 radio programs based on the stories gathered during the program. In 2002 "TRUST" SWSRC conducted research among younger group to strengthen the Gender Stereotypes dynamics and focus on the Generation gap, mother-child relations and interaction patterns in modern circumstances. The research project 2002 was called "Daughters/Sons about their mothers".

Together with the Civil Society Program the Women's Program supported three projects on anti-trafficking issues: "Prevention of HIV/AIDS, Prostitutes' Human Rights Protection", "On Legislative Support to Solving Prostitution and Trafficking Problem in the RA", and "Prostitution and Trafficking in the Earthquake Area Cities". With the support of the OSIAF-Armenia the International Bar Union drafted provisions for the Criminal Code of Armenia on Preventing, Suppressing and Punishing Trafficking in Persons. The provisions were assessed by international experts and presented to the Human Rights Commission, state and government bodies and the National Assembly for approval. The above-mentioned projects promote awareness of public and policy-makers encouraging the latter to make further amendments to legislation. As a result of the projects, two Centers, one for providing medical consultations on reduction of risk of HIV/STD infection and social-psychological rehabilitation of women sex-workers in Yerevan and the other for free legal services to the prostitution and trafficking victims, were established. A thousand copies of the booklet on sources and basic prevention methods of the HIV/STD will be published after approval of its camera-ready version.

The following activities have also been carried out under the Network Program.

- Training on "Women's Oral Histories" was conducted by an invited international expert. As a result, "Women's Oral Histories" initiative has been developed and a project supported.
- "Tatev 95" Psychological Support and Consultancy Center implemented the project "16 Days of Activism Against Gender Violence 2002 Media Campaign".
- The book "Women's Human Rights: Step by Steep" was published and distributed.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
506132TB51	Hazarashen, NGO	Yerevan Armenia	\$7,490.00	To conduct a research on the real picture, functioning mechanisms of prostitution and human trafficking in Armenia particularly, in the area of earthquake. Together with "Hope and Help" and International Bar Union NGOs the training session on problems of prostitution and trafficking for interested governmental and non-governmental organizations will be created. The results of the research and recommendations will be presented to governmental and non-governmental organizations for discussion
510362TBA1	International Bar Union	Yerevan Armenia	\$11,485.00	To develop and implement the principles, approaches towards a consistent legal policy in treating the problems of trafficking and prostitution; to raise the concepts that would promote human rights, protection and public security. In the course of project implementation it is suggested to conduct research work and to publish a bulletin comprising the results of the research, to develop

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
505942TBA1	Women's Rights Center, NGO	Yerevan Armenia	\$10,377.00	teaching course for NGO activists, working in the area and educators, to establish a specialized legal aid and consultancy service for victims of trafficking and abused women For the production of the film "Vicious Circle" in accordance with the previously approved script of the film. The film is aimed to address the issue of high migration from Armenia analyzing causes and consequences particularly from the point of view of women's issues. The film shall raise awareness of the negative outcomes as well as reveal urgent problems
505942TBA2	Women's Rights Center, NGO	Yerevan Armenia	\$3,783.00	For the publication of 500 copies of Margaret A. Schuler's "Women's Human Rights Step by Step" book. The publication will be financed upon Women, Law & Development International's approval of camera-ready (lay-out, graphics, etc.) translated version of the book
500852TA51	TRUST Social Work and Sociological Research Center	Yerevan Armenia	\$36,920.00	For the following purposes: to provide gender education in 5 schools, (train 15 teachers and 120 school students), to conduct Women's Leadership seminars (for 100 participants), to continue Women's Oral Histories program by preparing for publication a book, and airing 12 radio programs based on the stories gathered during the program
510392TB81	Hope and Help, NGO	Yerevan Armenia	\$7,358.00	To raise the level of female sex-workers knowledge regarding the HIV/STD transmission and preventive means, as well as knowledge on human and civic rights, legislation of the Republic of Armenia on sex-work issues and legislation of countries of frequent trafficking, to provide medical, psychological and legal counseling to female sex-workers, to expand outreach program with sex-workers in Yerevan and other regions (Shirak, Lori and Syunik), to foster further amendments in the Law of the Republic of Armenia regarding Public Health Policy
510392TB82	"Hope and Help", NGO	Yerevan Armenia	\$9,298.00	For the following purposes: to foster reduction of risk of HIV/STD infection among women sex-workers in Yerevan by increasing awareness of the risks and providing training of trainers for 20 sex-workers regarding sexually transmitted diseases. Medical and Psychological consultations will be provided for sex-workers as well. A thousand copies of the booklet on sources of infections and basic prevention methods of the HIV/STD will be published after approval of its camera-ready version
Sum				\$86,711.00

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
005332TB51	Hasmik Gevorgyan	Yerevan Armenia	\$500.00	Participation in the "Empowering Education", Yalta, Crimea, December 2-7, 2002
012802TB81	Anahit Tevosyan	Yerevan Armenia	\$750.00	Participation in the "Media Workshop on 16 Days Campaigns to Combat Violence Against Women", Budapest, Hungary, July 24-28, 2002
013002TB51	Naira Bauer	Yerevan Armenia	\$600.00	Participation in the "Women's Oral Histories" training, Kyrgyzstan, August 14-16, 2002
013472TB51	Susanna Shakhnazaryan	Goris Armenia	\$4,413.00	To provide information on people deportation during Armenian-Azerbaijani conflict by recording oral histories of women refugees from Kapan, Goris, Sisian and Megri regions, to publish 300 copies of the "Oral Histories" brochure and distribute to NGOs, Government bodies and other interested institutions, February 1-July 31, 2003
013992TB51	Anahit Harutyunyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the Empowering Education Summer Camp, Kazakhstan, July 1-12, 2002
013992TB52	Anahit Harutyunyan	Yerevan Armenia	\$500.00	Participation in the "Empowering Education", Yalta, Crimea, December 2-7, 2002
014002TB51	Laura Grigoryan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the Empowering Education Summer Camp, Kazakhstan, July 1-12, 2002
014012TB51	Natalia Avakyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the Empowering Education Summer Camp, Kazakhstan, July 1-12, 2002
014142TB51	Andrea Peto	Budapest Hungary	\$2,700.00	To conduct the "Women's Oral Histories" training, Yerevan, July 8-11, 2002
Sum				\$11,563.00

Mass Media Program

The goal of the Mass Media Program is to foster independent, objective and pluralistic media in Armenia through establishment of a favorable and progressive legal environment, professional development of journalists and media managers, ensuring their access to new communication technologies and focused assistance to regional media. The program prioritizes support to initiatives ensuring access to information and freedom of information. The program promotes country integration into European and international structures, primarily the Council of Europe, by supporting the process of bringing legislation into line with the international standards in the field of media and ensuring implementation of country commitments in this area.

In 2002 the Mass Media program initiatives were implemented by two institutional partners, the Yerevan Press Club (YPC) and Internews-Armenia.

The project implemented by the YPC included: a) media monitoring during Presidential and Parliamentary elections and reporting on that; b) launching the Department of International Journalism at the State Linguistic University; c) organizing in cooperation with Journalists Union of Armenia (JUA) training course "Journalists in Emergency Situations"; d) development of the "Code of Journalistic Ethics and Professional Conduct" and its adoption by leading media establishments. Under way is also introduction of the institute of "Press Council", which will be formed of the managers of the state-owned, pro-governmental, independent and opposition mass media, representatives of human rights NGOs and lawyers, to mediate and promote self-regulation mechanisms in the field of media.

Along with the above-mentioned activities in 2002 the YPC continued publishing books and manuals on journalism, working on curricula and teaching plans for journalist schools, elaborating and lobbying media-friendly legislation, providing legal consultations to media people and issuing the electronic bulletin "Yerevan Press Club".

Within the framework of the Mass Media Program "Internews"-Armenia, the other IP for the program, initiated a distribution network purposed to enhance access to information, diversify content of the regional media and disseminate local information throughout Armenia by means of modern technologies.

The Internews-Armenia has also been the implementer of the Global Internet Policy Initiative (GIPI) in Armenia. The activities implemented under the GIPI in the country were primarily focused on providing assistance to local authorities and civil society groups in drafting laws and self-regulation mechanisms related to the Information Communication Technologies (ICT) and carrying out relevant activities including, but not limited to:

- ② drafting the law on electronic signature and electronic document;
- ② providing expertise in drafting the law on media (partially related to Internet);
- ② advising on the policy elaboration for regulation of the telecommunications market;
- ② assessment of the National ICT Development Strategy implementation;
- ② assisting national Internet domain registrar in development of dispute resolution policy;
- ② investigation of Internet and telecom market and publication of relevant analytical materials;
- ② initiating public discussion of the issues related to the development of Internet in Armenia;
- ② other activities related to formation of public policy on ICT, Internet and telecommunications

To read more about GIPI in Armenia please visit <http://internet.media.am> web-portal.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
500582MB51	Internews-Armenia	Yerevan Armenia	\$30,110.00	To support the existing media telecommunication network; to develop www.media.am web site through expansion of news, analytic, audio-visual and other necessary information for Mass Media; to support investigative journalists' www.hetq.am web site as an on-line MM; to assist activities of GIPI, which are primarily focused on providing assistance to local authorities and civil society groups in adoption of ICT (information communication technologies) legislation and relevant self-regulation mechanisms; to conduct five-day seminars for journalists of TV stations on technical and journalistic aspects of new technologies in media and seminar-training for journalists of all TV stations on "Working in On Line News Agencies"; to support and for service of "Virtual News Exchange"
500582MB51	Internews-Armenia	Yerevan Armenia	\$17,580.00	For the following purposes: to provide expertise and recommendations on the legislation base in the part related to: Internet, access to information, information security, to organize policy advice in the area of regulation of the telecommunications market, to support legal aid for telecommunication and information market stakeholders, to evaluate the implementation of the National ICT Development Strategy, to assist for simplifying the process of licensure, to study Internet and telecom market and publication of relevant analytical materials, to initiate public discussion of the issues related to the development of Internet in Armenia through round tables, seminars and on-line in www.internet.media.am < http://www.internet.media.am > web page, to assist national Internet domain register in development of dispute resolution policy, to develop alternative methods of conflict resolution in information and communication sphere
Sum				\$47,690.00

EDUCATION PROGRAMS

National Education Program

The goal of the National Education Program is to foster creation of new progressive and favorable education environment that would welcome, assist and serve the needs of learning society. The major components of the National Education Program are development and introduction of model for community schooling, educational content development and support to viable training sites with adequate curricula.

The OSIAF-Armenia pursues its Community School and TeleCenter (TC) development activities bringing in regional expertise and experience, and institutionalizing the models within the Educational Reform Center. Thus, in the framework of the East-East Program an international conference "Community Telecommunication Centers in Schools" in three Armenian sites - Yerevan, Gyumri, Tsaghkadzor held in December 2002. The conference provided an opportunity to raise awareness of local schools about possible ways of implementing new telecommunication technologies in schools and to foster cooperation among school telecommunication centers region-wise. A joint follow-up project "East-East Community Schools" was approved by all participants to the conference to create a virtual forum of community schools in the region through creation of www.easteastschools.net portal.

In addition to the OSIAF-Armenia 34 schools, 7 new schools were recruited through the competition announced in 2002. The Foundation continued to support TC activities in Boarding school for children with hearing problems and started a new project in Yerevan Boarding School # 5. These two projects will foster the integration of disabled and socially vulnerable children into the society.

The Foundation cooperates with the USIS-funded school connectivity project implemented by the "Project Harmony", that provides connectivity and hardware to schools. Along with ensuring scalability and sustainability of the model, this cooperation permits us to focus our resources and efforts on training and content development needs. The Foundation, in the framework of the National Education and Information Programs, supports computer-training programs to the teachers of the schools supported by the OSIAF-Armenia, "Project Harmony" and the World Bank. Moreover, our TC-s have become advanced enough to provide computer training to the school staff and communities.

Networking of Community Schools

In 2002 the OSIAF-Armenia continued to support the Interschool WEB-portal, which serves as a tool for distance learning and life-long education. It is deemed to become a resource for educational content that the Foundation and other donor organizations support, a space where the information on education of the different government bodies are posted, and, most importantly, the portal provides space for exchange and debate to educators and students. It provides against disintegration and school alienation that the decentralization of the system has already brought a by-product. Materials of all our programs (i.e. I*EARN, SBS, WEBCT/Content Development) are available through portal: www.schoolnet.am

Educational Content Development

In 2002 the OSIAF-Armenia continued its education content development initiative. Two modules on Chemistry and Biology for the 9th grade were developed. The programs are available on Internet, at the Portal, and CDs. www.distancelearning.am

Step by Step

In October 2000 SBS and RWCT programs of the OSIAF - Armenia spun off and the newly established "Step by Step Benevolent Foundation" NGO undertook the further implementation of the programs in the capacity of the Institutional Partner (IP) of OSIAF - Armenia. In 2002 the program was continued at all three educational levels: pre-school, elementary and higher education with a focus on addressing the educational needs in the remote parts of Armenia and integration of children with disabilities into regular classrooms.

SBS functions in 131 kindergartens and 109 schools in different regions of the country. In 2002 the number of preschool sites reached 97. Six preschool and five primary model sites were launched in four regions that expanded the program and made for its continuity through ongoing trainings. In September 2002 34 new first-grade, 35 second-grade and 32 third-grade classrooms were opened

throughout the country. One full primary cycle was completed for 10 first generation classrooms graduated from the third grade. The teachers of the corresponding fourth-grade classrooms were trained through transitional training by international experts.

The program activities at the higher educational level in 2002 were marked by the third HED training of 50 educators from universities and the Center for Educational Reforms on curriculum development, observation and recording. The practice of involving university and college students into internship at the SBS sites continued as well.

The Reading and Writing for Critical Thinking (RWCT) direction fitted very neatly into SBS program in the upper school grades. The SBS schoolteachers were engaged in the RWCT trainings conducted by the local experts.

In 2002, fundraising continued to be one of the focus areas with the SBS. A close collaboration began with the Save the Children – Armenia and World Vision –Armenia on development of Education Content Development (ECD) long-term project at preschool level.

I*EARN Program

The OSIAF-Armenia has been supporting I*EARN Program since 2000. The Foundation's Institutional Partner, the Republican Children's Library, has been implementing the Program. It furthers a school network establishment and fills the network with special content. Having gotten familiar to I*EARN children themselves will broad the frame of I*EARN topics and discussion groups. The Library has included the course of I*EARN introduction into its Internet tutorial that widens the community of I*EARN. Up to date 8 schools have been engaged in the project. Despite a very late start (most Foundations started I*EARN much earlier) it gained pace very quickly and is among the projects that managed to get funding beyond our support. Including of the Program into the WEB-portal provides the opportunity for the Program sustainability.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
505952CA51	Teachers Union of Goris	Goris Armenia	\$9,378.00	For: the creation of the Educational WEB-site for Syunik region and three lingual WEB-site for the newspaper "Teacher"
500342CA51	Aparan Physics-Mathematics School	Aparan Armenia	\$6,980.00	For: regional TeleCenter development, organization of services to the local community (Desktop publishing and computer classes for the community, 90 students within 10 months)
507562CA51	"Lusntag", NGO	Sisian, Syunik Armenia	\$6,790.00	For the following purposes: to develop Community Telecommunication Center, and provide computer, Internet and English language training sessions for 100 people (pupils, students and community)
503872CA51	School # 5 after Vahan Teryan	Vanadzor Armenia	\$5,385.00	For the following purposes: to develop School Community Center by: conducting computer training for 64 students, 64 teachers and 64 community members; conducting sewing courses for 12 students and 12 teachers and community members; and publishing School Newsletter using the capacity of Tele-communication Center
503852CA51	School # 1	Metsamor Armenia	\$4,285.00	For the further development of Computer and Aesthetic Education at Metsamor School # 1
516352CA51	School # 170	Yerevan Armenia	\$6,166.00	For the following purposes: to create community telecommunication and IT training needs; to provide computer training for 410 people: 60 students, 200 teachers (teachers from neighboring 5 schools are included as well), and community members
503802CA51	School # 1	Kapan Armenia	\$4,135.00	For: further development of Community School activities; particularly work with the community, provision of the computer and tele-communication services, entertainment activities as well as usage of computer and the Internet resources in educational process with the involvement of subject teachers
516742CA51	Berdavan School	Berdavan, Tavush Armenia	\$7,003.00	For the following purposes: to create community Tele-communication center in the school, that will serve the school and community telecommunication and IT training needs; to provide computer training for students (students of

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
514632CA52	Boarding School # 5	Yerevan Armenia	\$6,585.00	5-10 grades two classes a week), teachers, and community For the following purposes: to create community Tele-communication center in the school, that will serve the school and community t elecommunication and IT training needs; to provide computer training for 160 people (students, teachers, community members). On the second phase of the project two study groups will be created: group for publishing a school newsletter, and an Internet study group to study web design
516162CA51	School # 1	Nor Hachn, Armenia	\$6,503.00	For the following purposes: to create community Tele-communication center in the school, that will serve the school and community telecommucation and IT training needs; to provide computer training training for 324 people: 144 students, 60 teachers (24 from two neighboring schools), and 120
503702CA51	School # 43 after Grigor	Yerevan Armenia	\$3,660.00	For the following purposes: to promote school community center development by: 1) porviding computer training for 120 students, 30 teachers, and 120 community members; 2) creating a community center for life-long Civic education on the basis of School Community Center resources. Civic education will be organized through the I*EARN program civic education forums, discussions on civic issues and conducting case study performances with the involvement of 300 school students and 500 community members
516762CA51	School # 15	Gyumri Armenia	\$7,147.00	For the following purposes: to create community Tele-communication center in the school, that will serve the school and community telecommunication and IT training needs; to provide computer training for 70 teachers, 300 students, 36 members of "Cooperation School-Parents", as well as for
500492CA51	College # 1 after Soghomon Abovyan	Vanadzor Armenia	\$6,175.00	For the following purposes: to provide computer and Internet training for disabled children (4 groups by 4 people) and children from unsecured families (3 groups by 10 people); to provide the children and their parents (24 people) with the knowledge on their rights in democratic state
512852CA51	"Quantum" College	Yerevan Armenia	\$18,266.00	To create electronic modules for teaching History of Armenian Culture, Physics, and Mathematics; to implement these modules in thirty Secondary Schools which are involved in the OSIAF Armenia National Education Program; to train up to one hundred and eighty school teachers (6 teachers from each school) to use these modules
516392CA51	School # 4 after A.S. Pushkin	Vanadzor Armenia	\$7,407.00	For the following purposes: to create community Tele-communication center in the school, that will serve the school and community telecommunication and IT training needs; to provide computer training for 216 people, of which 65 are teacheres and 151 are students, as well as for community members
505932CA51	Boarding School of Children with Hearing Problems	Yerevan Armenia	\$4,995.00	For the following purposes: to develop Tele-communication center activities by providing computer training for 60 teachers, students (2 groups by 5 students a day), and community members
503832CA51	Educational Complex # 1	Gyumri Armenia	\$3,400.00	For the continuation of the previous project and aims to develop school as an intellectual community and TeleCommunication center, preparing of the two-weeks school newspaper
503862CA51	School # 145	Yerevan Armenia	\$4,080.00	For: transformation of socially active School # 145 into Community Tele-Communication and Intellectual Center through the creation of Educational Center "Hope". The transformation process will include education on subject and For the participation of the School Dancers' group (eighteen students, two teachers and the principal) in the festival "Generation of the XXI century" to be held in Moscow, September 16-23, 2002. The Festival is organized for the orphans from CIS
514632CA51	Boarding School # 5	Yerevan Armenia	\$4,370.00	
503842CA51	School # 5 after N. Sisakyan	Ashtarak Armenia	\$4,310.00	For the following purposes: continuation of the activities on providing computer classes, creation of special educational programs, organization of web-design groups, organizing of connoisseur's club, creation of video documents of open lessons, provision the community with the access to the Internet, placement of school library resources into the

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
503812CA51	School # 1	Gavar Armenia	\$4,555.00	school data base For the following purposes: to create Community Telecommunication Center and use it for the improvement of educational process by conducting Computer and Internet Courses; to use the Internet resources in educational process and for community needs. Computer courses will be conducted for 180 students, 40 community members and 20 teachers of
500312CA51	School # 89 after Daniel Varujan	Yerevan Armenia	\$4,010.00	For organizing: training sessions on computer and Internet; English courses for the community members
500462CA51	School # 5	Gyumri Armenia	\$3,995.00	For the training of subject teachers with the Internet educational resources, publishing of school newspaper and creation of educational CD collection
500452CA51	School # 25	Gyumri Armenia	\$3,975.00	For the following purposes: provision of telecommunication services to the local community, and development of school-community relations with the purpose of school transformation into telecommunication center for local community
512892CA51	Basic School of Gyumri Pedagogical Institute	Gyumri Armenia	\$2,560.00	For organizing summer computer school for the Community children and adults (24 people, 24 hours)
503822CA51	School # 1	Ijevan Armenia	\$5,932.00	Organization of computer and Internet training sessions for students and teachers of the School and community, creation of the web page of the School, printing of the newspaper on IT and other school subjects issues
500332CA51	College after Anania Shirakatsi	Yerevan Armenia	\$3,860.00	For the training of subjects teachers with educational Internet resources, methods of approaches to these resources and forms of their usage during the educational process
516012CA51	School # 2	Aragatsavan, Armenia	\$6,690.00	For the following purposes: to create community Telecommunication center in the school, that will serve the school and community telecommunication and IT training needs; to provide computer training for 360 people, of which 40 are teachers and 320 are students, as well as for community members
504722CB11	"Step by Step" Benevolent Foundation	Yerevan Armenia	\$212,700.00	To implement OSIAF Armenia's SBS Program
501512EC11	Republican Children Library after Khnko Aper	Yerevan Armenia	\$15,000.00	For the following purposes: to develop teaching and cultural upbringing methods in the framework of I*EARN Program in Armenia; to create and expand national I*EARN network adequate to the ideology, conception, and structure of the International I*EARN program; to provide propaganda on ideas and principles of I*EARN Program in mass media; to conduct national and international I*EARN video conferences (involving in the program 13 schools, 21 teachers and about 130 students)
Sum				\$390,297.00

Higher Education Support Program

The OSIAF-Armenia Higher Education Support Program (HESP) aims to promote the advancement of higher education within the humanities and social sciences, to integrate international standards and harmonize national educational system with international ones, to develop critical thinking and social capital of faculty and students, to encourage international contacts and incorporate research into higher educational institutions.

The priority areas of the OSIAF-Armenia are:

1. Building up the capacity for higher education policy development.
2. Supporting curriculum development and elaboration of teaching materials in the sphere of humanities, particularly political sciences and sociology, promotion of Higher Education quality.

Education Policy Development supports educational reforms through developing of educational standards in social sciences and other areas, adaptation of credit-based system, development of tools for modern universities educational management. The OSIAF-Armenia has already started support to higher education policy research and programs. In this aspect the OSIAF-Armenia is the first organization that has promoted the adaptation and implementation of credit based system in Armenian Higher Education Institutions.

In 2002 The OSIAF-Armenia supported program at Yerevan State University to improve the management system in educational process and to control the quality of the education at Yerevan State University (YSU).

The introduction of innovative curricula on humanities and social sciences is very significant for the country in preparing cadre for the society. Addressing this need, development of 6 courses was supported: Theory and Practice of Fairy Tale Therapy; Gerontopsychology; Economic History of Armenia; Gender Semiotics of National Culture; Education Administration: Current Approaches and Technologies; Linguistics and Intercultural Communication: New Concept for Higher Professional Education Standardization and Internationalization.

The OSIAF-Armenia also supported Russian-Armenian State University to organize a summer school "Conflict transformation and ways of peace establishment in South Caucasus" from August 10-31, 2003.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
503932AB31	Yerevan State Linguistic University after V. Briusov	Yerevan Armenia	\$15,169.00	To develop unified state educational standards in the area of graduate level linguistic education allowing to promote and maintain common educational area; to develop and introduce educational standards for the major "Linguistics and Intercultural Communication" at the Yerevan State Linguistic University after V. Briusov. In the course of the project a new concept for higher professional education standardization and internationalization will be developed, published and presented for the professional debate to educational community
513252ABC1	Russian-Armenian (Slavonic) State University	Yerevan Armenia	\$20,675.00	For the following purposes: to organize a summer school "Conflict transformation and ways of peace establishment in South Caucasus" from August 10, 2003 to August 31, 2003 (invited lecturers are from Austria, Russia, Georgia and Armenia, and participants are from the NIS and Eastern European countries), to develop and implement new curricula at the Russian-Armenian University, and to publish and distribute materials to other Higher education institutions
500092AA51	Yerevan State University	Yerevan Armenia	\$7,000.00	For the following purposes: to improve the management system in educational process and to control the quality of the education at the Yerevan State University (YSU) through conducting sociological survey on quality and methodology of the education in all departments of the YSU in academic year of 2002-2003, to develop computer evaluation methodology of residual knowledge, and to create a classificatory on subjects and a database of YSU faculty
500092AA41	Yerevan State University	Yerevan Armenia	\$7,105.00	For the development of two new courses: 1) Theory and Practice of Fairy Tale Therapy, and 2) Gerontopsychology. The courses will be probated at the Psychology Training Center at the Yerevan State University (for 20 students) and 40 graduate students of Grigor Zohrap University; 36 hours of
514332AA41	"Center of Research and Business of the Department of Economics of YSU" Fund	Yerevan Armenia	\$5,002.00	For the following purposes: development of the course "Economic History of Armenia" and teaching of that course at the Departments of Economics of Higher Educational Institutions of Armenia. The Foundation requires to submit the content of the course as an interim report before the probation of the course at the University
513252AA41	Russian-Armenian (Slavonic) State University	Yerevan Armenia	\$6,450.00	For the development of the course "Education Administration: Current Approaches and Technologies". The course will be incorporated in the curriculum of the Municipal and State Administration Division of the World Economics Department at the Russian-Armenian State University (total number of hours - 72)
513022AA41	State Pedagogical Institute, Vanadzor	Vanadzor Armenia	\$5,440.00	To develop a course on "Gender Semiotics of National Culture". The course should be incorporated into the curriculum of Vanadzor State Pedagogical Institute once developed
Sum				\$61,401.00

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
006302AB21	Artem Sargsyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the CEU Curriculum Resource Center workshop, Budapest, Hungary, June 22-30, 2002
010022AB21	Artur Atanesyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the CEU Curriculum Resource Center workshop, Budapest, June 22-30, 2002
011742ABD1	Mariam Ohanyan	Yerevan Armenia	\$800.00	Participation in the Summer Schools Course Directors' Orientation, Budapest, Hungary, March
012312AB21	Vahram Martirosyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the CEU Curriculum Resource Center workshop, Budapest, Hungary, June 22-30, 2002
012862AB21	Arman Vardanyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the CEU Curriculum Resource Center workshop, Budapest, Hungary, June 22-30, 2002
013812AB21	Naira Hakobyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the CEU Curriculum Resource Center workshop, Budapest, Hungary, June 22-30, 2002
Sum				\$4,300.00

External Education Programs

The OSIAF-Armenia's External Education Programs have started since 1998. Providing Armenian citizens with opportunities of better access to information, exposure to the Western-type educational system, as well as the possibilities of establishing ties with their colleagues from other countries for cooperation and exchange of experience the program aims to promote development of social sciences and humanities in Armenia, thus fostering the establishment of open democratic society in the country.

In 2002 the OSIAF - Armenia External Education Programs incorporated the following basic directions of activities: 1) scholarships for students; 2) short-term support schemes for university teachers and working experts and research support for grantees working in Armenia.

Scholarship programs provided high quality educational services to the gifted students in various sciences, hence providing opportunities to continue academic career at Central European University (CEU), American University in Bulgaria (AUBG), Soros Supplementary Grants Program (SSGP), and Global Supplementary Grants program (GSGP), Human Rights Center-University of ESSEX.

Short-term support scheme programs, Curriculum Resource Center (CRC), Summer University (CEU SUN), were extremely supportive to Armenian educators in promoting the development of higher education in Armenia, as well as providing research opportunities for scientists.

Total number of individuals have participated in External Education Programs in 2002 is twenty nine

In 2002 the OSIAF-Armenia further developed the External Education Programs by establishing contacts with local universities/institutes that teach humanities and social sciences, promoting the integration of the External Education programs' graduates into the Armenian society by involving them in teaching at local universities in order to raise the impact of this programming area on the changes in the higher educational system of Armenia.

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
006382BB21	Gohar Tadevosyan	Yerevan Armenia	\$1,200.00	Participation in Cambridge Hospitality program, Cambridge, UK, July 15 - August 15, 2002
006392BB21	Gayane Hovhannisyán	Yerevan Armenia	\$1,200.00	Participation in Cambridge Hospitality program, Cambridge, UK, June 30-July 31, 2002
006472BB21	Harutiun Shahumyan	Yerevan Armenia	\$1,200.00	Participation in Cambridge Hospitality program, Cambridge, UK, July 1-31, 2002
007842BBC1	Karen Grigoryan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in course "Environment and Regional Transport Planning", Budapest, Hungary, July 8-19, 2002
008182BBC1	Anush Gasparyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the course "Competition Policy in the Transition", Budapest, Hungary, July 1-19, 2002
008512BBA1	Vahe Kharazyan	Yerevan Armenia	\$150.00	Participation in Interview for CEU Environmental Sciences and Policy, Tbilisi, April 28-29, 2002
008662BBA1	Anush Begoyan	Abovyan Armenia	\$800.00	Study at the Central European University Foundation Political Science MA Program in Budapest, Hungary, September 1, 2002-September 1,
008822BBC1	Emma Shahbazyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the course "People and Nature in Historical Perspective, Budapest, Hungary, July 1-12, 2002
009002BBC1	Armenuhi Tadevosyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the course "Intercultural Citizenship", Budapest, Hungary, July 22- August 2,
009282BBA1	Anahit Khachatryan	Yerevan Armenia	\$800.00	Study at the Central University Foundation Human Rights MA Program, Budapest, Hungary, July 31 2002-July 9
009372BBA1	Marina Aghavelyan	Yerevan Armenia	\$200.00	Participation in the Interview for CEU Environmental Sciences and Policy Interview, Tbilisi, April 28-29, 2002
009582BBC1	Ruzanna Hayrapetyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the course "The United Nations, Civil Society and the Private Sector: Partnership for Sustainable Human Security", Budapest, Hungary, July 15-August 2, 2002

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
009692BBC1	Anahit Poghosyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the course "Cultural Diversities East and West", Budapest, Hungary, July 22- August 2, 2002
009722BBC1	Arpine Kirakosyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the course "Cross-border identities-anarrative approach to migration experiences", Budapest, Hungary, July 22- August
009742BB11	Aida Gevorgyan	Yerevan Armenia	\$650.00	Participation in pre-departure orientation course of the ESSEX University Program, Budapest, Hungary, September 11-17, 2002
009742BB12	Aida Gevorgyan	Yerevan Armenia	\$770.00	Study at the MA degree program in Human Rights, UK, September 1, 2002-September 1, 2003
009762BBC1	Lilit Sargsyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the course "The United Nations, Civil Society and the Private Sector in Global Governance", Budapest, Hungary, July 15-August 2,
009772BBC1	Tatevik Ayvazyan	Vanadzor Armenia	\$700.00	Participation in the course "The Future Role of Cities in a Globalizing World", Budapest, Hungary, July 8-19, 2002
009792BBC1	Hasmik Minasyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the course "Intergovernmental Fiscal Relations", Budapest, Hungary, July 1-12, 2002
009832BBC1	Hasmik Mikayelyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the course "Ethnic Relations and Democratization in Eastern Europe", July 1-12, 2002
009842BBC1	Gayane Mekhakyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the course "Intergovernmental Fiscal Relations", Budapest, Hungary, July 1-12, 2002
009852BBC1	Vazgen Karapetyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the course "Ethnic Relations and Democratization in Eastern Europe", July 1-12, 2002
009872BBC1	Anahit Petrosyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the course "Intergovernmental Fiscal Relations", Budapest, Hungary, July 1-12, 2002
010032BBC1	Emilia Harutyunyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the course "Environment and Regional Transport Planning", Budapest, Hungary, July 8-19, 2002
010542BBC1	Nune Magoyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the course "Competition Policy in the Transition:Theory, Implementation and Challenges", Budapest, Hungary, July 1-19, 2002
011872AB11	Mikayel Zolyan	Yerevan Armenia	\$600.00	Participation in the CEU CRC session on Nationalism studies, Budapest, Hungary, March
011882BBA1	Arthur Hayrumyan	Yerevan Armenia	\$600.00	Participation in the Module 5 of Environmental Sciences & Policy program at he Central European University in Budapest, Hungary, March 31-July 28, 2002
012212BBA1	Artem Kharazyan	Yerevan Armenia	\$150.00	Participation in Interview for CEU Environmental Sciences and Policy Interview, Tbilisi, April 28-29, 2002
013982BBA1	Vahagn Galstyan	Yerevan Armenia	\$800.00	Study at the CEU Foundation Economics MA Program, Budapest, Hungary, September 1, 2002-September 1, 2003
015412AB11	Tigran Balayan	Yerevan Armenia	\$650.00	Participation in CEU CRC session on International Relations and European Studies, Budapest, Hungary, November 4-9, 2002
015672AB11	Marine Ghazaryan	Yerevan Armenia	\$600.00	Participation in the CEU CRC session on Economics, Budapest, Hungary, November 25-30,
015712AB11	Melanya Gharagyozyan	Yerevan Armenia	\$600.00	Participation in the CEU CRC session on Economics, Budapest, Hungary, November 25-30,
018683BBA1	Hasmik Khalapyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Study at the Gender Studies Program at the Central European University, Budapest, Hungary, January 6-July 6, 2003
Sum				\$22,870.00

Information Programs

The Information Program aims to build information society and knowledge-based economy by providing society with access to both electronic and print information, enhancing flow and exchange of information, promoting new educational methods, encouraging life-long education and distance learning, supporting libraries and publishing houses, introducing and enforcing international standards in the legal regulation of information area.

In 2002 the program continued supporting the models of Communal Service versus Personal Access through regional Tele-Centers (TC) established in schools and libraries. In addition to 34 schools already sponsored by the OSIAF-Armenia, 7 more schools were enlisted same year under both Information and National Education Programs.

To address the electronic information and online communication needs of the user community the program sponsored creation of online content. Thus, a virtual chess club (<http://www.hichess.am>) with virtual chess classes and online tournaments and Emergency Channel web portal (<http://www.emergency.am>) containing links to important emergency and crime-related information.

Computer and Internet trainings courses ranging from beginner to advanced levels of operation supported by the Foundation since 2000 continued functioning in 2002. Nearly 110 teachers of secondary schools involved in connectivity projects with the OSIAF-Armenia and Project Harmony were trained in Information Society NGO's (ISOC) and Electronic Publishing Training Centers to become trainers in their home schools upon completion of the course.

The Library Automation Project implemented under the Program entered its networking phase in 2002 owing to the major grant received from the Izmirlyan Foundation. The main efforts under this phase of the project will be directed at providing high-speed fiber-optic link between the country major libraries involved in the project.

The Electronic Information For Libraries Direct (EIFL) initiative, a joint project of the OSIAF – Armenia and EBSCO Publishing, leading provider of reference resources, continued to provide Armenian users with the wealth of information contained in thousands of world periodicals and newswires in humanities, social sciences, education, business and medicine, as well as full-text brochures and reference books. Under the project, the libraries-members to the Library Consortium of Armenia gained access to the five databases of EBSCO Publishing through Internet, CD-ROM or DVD-ROM depending on the technical capacities with each library. In 2002 DVD towers were installed in 4 major libraries for easy, shared offline access to the resources.

The Information Program activities in the field of Internet-related legislation have been intertwined with those of the Mass Media Program. With support of the two programs the Global Internet Policy Initiative (GIPI) introduced in the country in 2001 continued to provide international expertise and practices for development and advocacy of policy changes in the field of information to protect basic information liberties, such as personal data privacy, freedom of expression and communication. To read more about the initiative in Armenia please visit <http://internet.media.am> web-portal.

In the framework of Translation Project 8 publishing houses were awarded grants in 2002 to carry out translation and publication of non-fiction literature titles from the Central European University Press Translation List following the regular competition announced together with the Next Page Foundation. The program also funded organization of All-Armenian Book Fair in Yerevan and participation of country 6 publishing house in the 54th Book Fair in Frankfurt.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
512622HE91	PanArmenian Network, NGO	Yerevan Armenia	\$21,145.00	For publishing of 99 copies of the first number of "am" monthly magazine and 500 copies of 6 numbers and creation of the updated online version of the magazine. In the course of implementation, the "PanArmenian Network", NGO shall cooperate with the following organizations: Association of Investigate Journalists, Triada Studio, Armenian Internet Society, IREX/IATP, Project Harmony, Internews, Armenian National TV, Department of Journalism of the Yerevan State University
500672HG51	State Engineering University of Armenia	Yerevan Armenia	\$7,000.00	For creation of a screen message English - Armenian translation system. Software must be able to translate Windows 95/98 system message and "Help" files into Armenian in real time. The software must be licensed as a freeware and must be available on the web (http://www.schoolnet.am) for free download
516102HC71	Armenian Research Education Networking Association Foundation (ARENA)	Yerevan Armenia	\$4,600.00	For the following purposes: creation of the electromagnetic compatibility project of the satellite communication on-ground station; installation of the VSAT satellite dish in Yerevan, connectivity provided as a result of the VSAT connection should be available for the OSIAF Armenia and its research and educational projects
500672HE91	State Engineering University of Armenia	Yerevan Armenia	\$16,839.00	For ICT training sessions in Yerevan (for 50 teachers), Gyumri (30 teachers) and Kapan (20 teachers). Training should include: basic computer skills - 100 hours, ICT training (WebCT) - 56 hours, web publication - 60 hours, introduction to programming - 20 hours, final testing - 10 hours. Training should be conducted for teachers selected from OSIAF Armenia's schools and schools selected by the Ministry of Education and Science
517812HCD1	Computerized Data Set/Integrated Set of Information Systems (CDS/ISIS) Users Group,	Yerevan Armenia	\$19,290.00	For the following purposes: training of 120 people - 20 Telecenter managers, 20 technicians for servicing equipment, 20 IT trainers to teach community and school students to use information technologies. 20 trainers for distance education based on use of WebCT software and retraining of 20 school network administrators for administration of Win2000 and Linux will be done. Managers, administrators, teachers, service staff, WebCT trainers for servicing 20 Telecenters will be trained. During the project implementation development of the Telecenter network web portal will be done
513822HE91	"Emergency Channel" Information Center	Yerevan Armenia	\$13,185.00	For creation of "Emergency Channel" website. The content of the web site should provide information regarding emergency situations. During the operation the website must cooperate with the following organizations: Ministry of Emergency Situations, Ministry of Internal Affairs, Agency of Nuclear Energy. The website must weekly update information from the Ministry of Emergency Situations, Ministry of Internal Affairs, Agency of Nuclear Energy, Ministry of Health, Yerevan Press Club, ArmlInfo Media Agency, "PanArmenian Network", NGO
504632HE51	Internet Society of Armenia	Yerevan Armenia	\$22,905.00	For continuation of Network administration (Linux/Windows) advanced training courses for 12 groups of trainees. The trainees are the school network managers for the regional TeleCenters established within OSIAF Armenia, USIS and the World Bank programs
510832HC51	Centralized Coordinate of Libraries	Gyumri Armenia	\$16,291.00	For: creation of library in orphanage; creation of cartoon theater for children under 13 years
511692HC31	Fundamental Scientific Library of the National Academy of Sciences of Armenia	Yerevan Armenia	\$12,880.00	Installation of 5 CD-DVD towers in the following 5 libraries, which participate in EIFL Direct Project: National Library of Armenia, Fundamental Library of NAS RA, Republican Scientific Technical Library, Republican Scientific Medical Library, Yerevan State University Library; installation of Fiber optic link between Fundamenal Library of NAS RA and Presidium of NAS RA
511692CC22	Fundamental Scientific Library of the NARA	Yerevan Armenia	\$17,570.00	Creation of ELCA to coordinate acquiring and using of electronic resources delivered by eIFL Direct Project; for marketing and promotion activities; training of member libraries' staff as well as support activities in usage of electronic content; creating website with full information on the activities, regulations, delivered services, with support hotline and feedback module, etc., jointly with members ensure fundraising of eIFL membership fees; monitoring the usage of electronic content at member libraries
500542HA51	National Library of Armenia	Yerevan Armenia	\$165,500.00	For the creation of Union Electronic catalogue of Armenian National Bibliography

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
507112HH1	"Tigran Mets" Publishing House, CJSC	Yerevan Armenia	\$4,860.00	Translation into Armenian and publishing of 1000 copies of David Hume's "An Inquiry Concerning Human Understanding". It is deemed that the remaining amount will be matched by the
515862HG51	"Mitk" Publishing House, Ltd.	Yerevan Armenia	\$4,140.00	For publishing of 1500 copies (200 copies with hard cover and 1300 copies with soft cover) of Turkish-Armenian Dictionary (book format 60 x 84 1/16; 440 pages, 27.5 printing pages)
500872HHE1	"Apollo" Publishing House	Yerevan Armenia	\$4,580.00	For the translation into Armenian and publishing of 1000 copies of Canetti Elias's "Masse und Macht". It is deemed that the remaining amount will be matched by your organization
513832HG51	"Chess Academy" Fund	Yerevan Armenia	\$5,887.00	For the purpose of creation of Armenian Virtual Chess Club Web site. After the development of the web site, a direct link to http://www.schoolnet.am/ site should be established
507532HH1	Encyclopedia-Armenica Co., Ltd.	Yerevan Armenia	\$5,000.00	Translation into Armenian and publishing of 800 copies of Borgman, Christine L.'s "From Gutenberg to the Global Information Infrastructure: Access to Information in the Networked World (Digital Libraries and Electronic Publishing)". It is deemed that the remaining amount will be matched by the
507822HG51	Armenian National Publishers Association	Yerevan Armenia	\$11,740.00	Organization of the second all-Armenian Book fair; preparing and inserting of the Internet-catalogue "Books in Print" on the web site
Sum				\$353,412.00

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
005702HE91	Armen Nazaryan	Yerevan Armenia	\$850.00	Participation at the eRider seminar/workshop in Prishtina Kosovo, Albania, November 24-December 24, 2002
015592HE91	Vahan Yerkeyan	Yerevan Armenia	\$417.00	Participation at the 8th CEENET workshop, July 8-September 30, 2002
015602HE91	Robert Tadevosyan	Yerevan Armenia	\$385.00	Participation at the 8th CEENET workshop, July 8-September 30, 2002
010902HE91	Anna Khachatryan	Yerevan Armenia	\$540.00	Participation at EBSCO workshop for Trainers, Budapest, July 11-October 2, 2002
013802HHJ1	Ani Lalayan	Yerevan Armenia	\$713.00	Participation a EBSCO workshop, Budapest, June 12-15, 2002.
007812HH91	Vahan Khachatryan	Yerevan Armenia	\$570.00	Translation project development meeting in Tbilisi, July 24-26, 2002
007812HHA1	Vahan Khachatryan	Yerevan Armenia	\$200.00	Conducting Publishing Survey in Armenia for
014752HG51	Sokrat Mkrtchyan	Yerevan Armenia	\$1,085.00	Participation at 54 Frankfurt Book Fair
015492HG51	Armen Martirosyan	Yerevan Armenia	\$1,560.00	Participation at 54 Frankfurt Book Fair
015512HG51	Arkadiy Sargsyan	Yerevan Armenia	\$685.00	Participation at 54 Frankfurt Book Fair
015522HG51	Willyan Poghosyan	Yerevan Armenia	\$685.00	Participation at 54 Frankfurt Book Fair
015532HG51	Mekhak Sargsyan	Yerevan Armenia	\$685.00	Participation at 54 Frankfurt Book Fair
016202HG51	Khachik Grigoryan	Yerevan Armenia	\$685.00	Participation at 54 Frankfurt Book Fair
017452HG51	Samvel Gasparyan	Yerevan Armenia	\$685.00	Participation at 54 Frankfurt Book Fair
Sum				\$9,060.00

Arts and Culture Program

The Arts & Culture Program aims at fostering an independent and sustainable art sector in Armenia, facilitating art-related information flow and promoting cultural diversity through dialogue and networking at both national and international levels. To these ends, projects and initiatives introducing information technologies in arts and culture, building capacity of cultural resource centers and integrating vulnerable and marginalized groups into society were given priority by the Program throughout the year 2002.

Employment of information technologies in the field of arts and culture provides available and easy means for presenting traditional and innovative forms of art to the general public through creation of virtual museums/ galleries and application of new art courses in schools. Thus, the Eghegnadzor Museum of Regional Study was awarded a grant by the Arts & Culture Program to transform into the regional telecommunication center and carry out public presentations of art collections of the world best museums using the Internet sources. Likewise, the Program supported projects for creation of the virtual museum of famous Armenian composer Aram Khachaturyan, virtual gallery of children's art works and photo-gallery www.photogroup.am. With support of the Program, Ashtarak school of Fine Arts was connected to Internet to use it in teaching its students computer graphics.

Three cultural resource centers were established and supported under the Arts & Culture Program in 2002 to help collaboration between Armenian artists, sculptors, musicians, composers, cultural administrators, provide marketing and promotion services and advocate for changes in cultural policy.

A number of initiatives aimed at involving the disabled children, prisoners, and ethnic minorities into artistic and cultural activities were supported under both Arts & Culture Program in cooperation with Civil Society Program. Among them were integrated puppet theaters involving children with and without health problems and refugee children initiated throughout the country and the studio of ceramics established at the Abovyan Criminal-executive institution of the RA Ministry of Justice for juveniles and women.

Committed to encouraging cultural dialogue and networking in Armenia, the Arts & Culture Program funded the Symposium of Fine Arts in Koghb, Tavush region and organization of the prospective Interregional Dance Festival that will take place in the summer 2003 in order to activate cultural life in the country regions and strengthen cultural links between them. At the same time, the Arts & Culture Program supported the interested organizations and individuals to arrange and/or participate in regional and international cultural events and short-term internships in respectable cultural establishments within the Cultural Link and Looking Inside Network Programs.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
510712LB61	Armenian Music Information Center	Yerevan Armenia	\$8,636.00	For the following purposes: to create a centralized database of Armenian music and music life. Action plan of the project includes collection of information from musicians and organizations of Armenia, editing of information, translating of information, providing "Information Desk service", publishing "Armenian Music Handbook" (in Armenian and English, 1000 copies), presentation of the publication, publishing the Handbook online, distribution of the Handbook, membership of Armenia of International Association of Music Recourse Centers and other organizations
514902LAF1	"Youth for Achievements" Association	Yerevan Armenia	\$8,412.00	For creation of a virtual gallery representing artworks of most talented pupil of 100 secondary schools across Armenia. The goal of the project is to use capacities provided by new information technologies and www.schoolnet.am interschool portal for creating a virtual world of Armenian child art, which will provide young artists opportunity to demonstrate their artworks, and thus promote development of child art. The following activities are to be carried out within the project: involving Parent Teacher Associations into promotion of child art in schools; creation of a web-site containing virtual child art gallery in Armenian and English; creation of tools enabling feedback regarding artworks; promotion of the created virtual

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
515012LA91	"East-West" Photo Training Center	Yerevan Armenia	\$5,290.00	gallery in the Internet; development of fundraising facility in a form of sponsor advertisement banners system to provide grounds for future sustainability of the project For creation of a virtual photo-gallery at www.photogroup.am - < http://www.photogroup.am >, which will contain: "Pro-photo" - personal web pages of professional photographers; "History Fabric" exhibition - visualization of historic events; "Non-published" exhibition - photo projects unclaimed by the consumers/mass media; "Debut" exhibition - selected photo works by students and young photographers. The site will also have a special section for on-line discussions. The photographs to be placed in virtual exhibitions will be selected by an art council of virtual gallery consisting of five leading photographers and art-critics. Seminars- discussions will be organized upon completion of each exhibition
510682LA51	Armenian Center of the International Union of Puppeteers (UNIMA-ARMENIA)	Yerevan Armenia	\$7,935.00	For creation of puppet theatres for refugee children in Vardenis, Shorzha, Vanadzor and Yerevan. Overall 4 groups each comprised of 20 to 25 children will be formed. Children will be taught to write a scenario, to set up a stage for puppet show performances, to design and create puppets, to handle them, to compose music. A puppet festival with participation of all 4 groups and other children puppet theatres from Yerevan and different regions of Armenia will be organized by the end of the project
504712LB11	Yeghegnadzor Museum of Regional Study	Yeghegnadzor Armenia	\$10,869.00	For the following purposes: to connect the museum to the Internet; to implement new technologies in organization of public presentations of virtual galleries and museums, to create web-sites for three artists from Yeghegnadzor and historic-architectural monuments of the region, to apply new technologies in thematic exhibitions. The project will be realized in cooperation with www.schoolnet.am interschool web-portal and community school telecommunication centers of the region
507262LAF1	"Trtu", NGO	Yerevan Armenia	\$11,640.00	For creation of a studio of decorative applied arts at Criminal-executive institution "Abovyan" of the Ministry of Justice of the Republic of Armenia and organization of ceramic course for 70 (seventy) imprisoned juveniles and women. The classes will be held twice a week 4 hours each. It is planned to organize three exhibitions of project participants ceramic works in museums and cultural centers of Yerevan, as well as in secondary schools. The ceramic works will be sold during the exhibitions, and all the revenue will be transferred to prisoners' bank accounts. Project is to be publicized through organization of press conferences and coverage in mass media
514582LAF1	"Ararm-SP" LLC	Yerevan Armenia	\$12,902.00	For the following purposes: stimulation of cultural dialogue among all ethnic groups living in Armenia through popularization of fairy tales of different ethnic groups. The following activities are planned to be held within the project to achieve the mentioned goal: 1. publication of a book of fairy tales (500 copies); 2. organization of exhibition of fairy tale illustrations made by children from different ethnic groups; 3. creation of an electronic version of the collection on Internet; 4. organization of a fairy tale festival "From Childhood by Birth"
510752LB61	Armenian Association of Film Critics and Cinema Journalists	Yerevan Armenia	\$10,000.00	For the creation and publication of an on-line Internet-magazine "Arvest", focusing on the problems of p culture and cultural policy, which will be placed on the existing web-site: www.arm-cinema.am . The project aims to release and update 5 issues of "Arvest" in Armenian and Russian with short summaries in English for each article. Each issue of the magazine should be consisted of 20 computer pages
513302LAF1	Ashtarak Art School	Ashtarak Armenia	\$6,431.00	For the following purposes: to continue the existing computer graphics course at the school with involvement of new telecommunication technologies in teaching process, as well as to create a virtual exhibition of works of the school students. The following tasks should be carried out in order to achieve the mentioned goal: purchase of the necessary equipment; Internet connection; creation of syllabi; teaching of computer graphics; getting acquainted with modern

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
514712LA71	"Huso Shogh", NGO	Noemberyan, Armenia	\$7,241.00	<p>achievements of fine arts via Internet; creation of the school web site; organization of exhibition; organization of exhibition-sale by the end of the project</p> <p>For the following purposes: to strengthen cultural links among Armenian regions through organization of 10-day "Symposium of Fine Art" at Arts and Culture Center of Village Koghb, Tavush region with participation of 30 artists and sculptors from all regions of Armenia and Yerevan. It is expected to host 2 professionals from each region, 7 artists from Yerevan and 5 from Tavush region. Each participant will gift to Koghb Center of Arts and Culture at least one of his/her art-works which will be created during symposium. Museum of Fine Arts will be established in Village Koghb on the base of received as a gift art-works. Final exhibition of Symposium works will be held in Vanadzor during gala concert of Interregional dance festival, supported by OSI AF – Armenia</p>
510652LB61	"Nor Eon" Creative Center	Yerevan Armenia	\$6,000.00	<p>For the following purposes: to maintain the free movement of the art-related information among Armenian artists by establishing art resource center. During the project 22-art newsletters containing information on the forthcoming international art events will be prepared and periodically disseminated. About 400 Armenian artists will be timely informed of the forthcoming international art events and supported in contacting the event organizers and applying for participation. The created database of 400 Armenian contemporary artists will facilitate the provision of informative-consultative-intermediary services to artists. A new institutional model as the resource center will fully integrate into Armenia's art system</p>
514792LAD1	"Aram Khachaturyan" Cultural-Educational	Yerevan Armenia	\$10,474.00	<p>For the following purposes: to create virtual museum of Aram Khachaturian, which will contain sections with following information: biographical data; list of works; list of students; comments of contemporaries; photo archive; concert posters; personal letters; manuscripts; works in MP3 format; calendar of events dedicated to 100th anniversary of composer. Web-site materials will be selected from composer's archives concentrated at Aram Khachaturian home-museum, Yerevan State Conservatory, "Aram Khachaturian" Cultural-Educational Association. The web-site will be published in three languages - Armenian, English, Russian and will be located at www.khachaturian.am <http://www.khachaturian.am> and www.aramkhachaturian.am <http://www.aramkhachaturian.am>. The site will be registered at leading search engines and international music web-catalogues, and promoted through targeted e-mail distribution and advertising in mass</p>
506682LA91	"ARION" Co. LTD	Yerevan Armenia	\$6,570.00	<p>For organization of puppet theatre for children with special emphasis on integration of children with disabilities. Two integrated groups of 25 students will be formed and taught puppet-making and puppet-playing. Classes will be held twice a week for four months. Mini-performances will be organized during the classes, and the presentation of the final performance at Yerevan State Marionette Theatre will be held by the end of the classes. The theatre will participate in puppet festival to be organized within frames of "We and the Puppets" project supported by OSI AF - Armenia. In cooperation with one of the TV stations a film (40 - 60 min.) demonstrating realization, methodology and the results of the project will be created and broadcasted</p>
507102LB51	"Private Look" Studio, Ltd.	Yerevan Armenia	\$8,960.00	<p>For organization of "Private Look - 2003" International Film Festival/Symposium of Audio-Visual Arts and Independent Producers, taking place in Yerevan, April 18 - 22, 2003. 9 participants from Latvia, Bulgaria, Slovakia, Russia, Kazakhstan, Georgia and Turkey are expected to attend the event. The primary tasks of the project are: discussing the methods of financing of audio-visual arts and self-financing of independent studios; working out the optimum methods of audio-visual production in the market economy conditions; working out legislative field providing equal conditions</p>

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
503302LB61	Antenna, NGO	Yerevan Armenia	\$10,000.00	between independent film-video producers and film-video producers patronized by the State; showing film-video works of participant countries; popularizing independent production and audio-visual experimental production. The event will include the following activities: organization of Round tables, the establishment of the Association of Armenian Independent Film-Video Producers and the first meeting, showing audio-visual programs of participant countries For the following purposes: to create a resource center for the young non-commercial musicians. The objective of the Center is to unite Armenian musicians, record them and create an audio archive, promote them in Armenia, and assist them to create contacts with international agents. Action plan of the project includes recording of Armenian music in the course of the project, creation and presentation of a web-site, organization of three round tables with participation of all interested sides to discuss tasks and activities and two seminars for cultural managers on copyright issues, publication of four issues of bulletin and organization of a festival of non-commercial music
514802LA71	"Gayanna", NGO	Vanadzor Armenia	\$13,090.00	For the following purposes: to strengthen cultural links among northern regions of Armenia and activate the cultural life in these regions through organization of Interregional dance festival. Festival will be held in three stages: selection of participants, interregional competitions in Gyumri, Vanadzor, Ijevan, and gala concert in Vanadzor. Round-table addressing regional cultural policy issues in Armenia will take place within the project. Artworks that will be created during the Symposium in Village Koghb of Tavush region, supported by OSI AF - Armenia, will be exhibited during gala concert
Sum				\$144,450.00

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
011542LB51	Yeva Khachatryan	Yerevan Armenia	\$788.00	Participation in the conference "Professional Standards in Curatorial Practice II - Curating in Transition", Belgrade, Serbia, April 19-26, 2002
005372LB51	Tigran Mkhoyan	Yerevan Armenia	\$651.00	Participation in the meeting "Reviving cultural contacts between Armenia and Estonia", Tallinn, Estonia, November 27-30, 2002
006322LB51	Arman Padaryan	Yerevan Armenia	\$771.00	Participation in the meeting "Reviving cultural contacts between Armenia and Estonia", Tallinn, Estonia, November 27-30, 2002
007062LB51	Arthur Ghukasyan	Yerevan Armenia	\$701.00	Participation in the International Festival Theatre of Modern Plastic Arts and Pantomime - Mimolet 2002, Irkutsk, Russia, August 30-September 8, 2002
009982LB51	Naira Kilichyan	Yerevan Armenia	\$510.00	Participation in the festival "Academy of Dance", Odessa, Ukraine, April 22-27, 2002
010762LB51	Susanna Harutyunyan	Yerevan Armenia	\$483.00	Participation in the Conference on Cultural policy of the States on the Post-Soviet Space, St. Petersburg, Russia, December 2-5, 2002
011912LB51	Nelly Karapetyan	Yerevan Armenia	\$510.00	Participation in the festival "Academy of Dance", Odessa, Ukraine, April 22-27, 2002
011922LB51	Mher Babayan	Yerevan Armenia	\$510.00	Participation in the festival "Academy of Dance", Odessa, Ukraine, April 22-27, 2002
011982LB41	Narek Tovmasyan	Yerevan Armenia	\$2,300.00	Internship at Association New Music, Odessa, Ukraine, August 19-September 8, 2002
012032LB51	Karen Badalyan	Yerevan Armenia	\$510.00	Participation in the festival "Academy of Dance", Odessa, Ukraine, April 22-27, 2002 Friday, March 14, 2003
012082LB51	Alik Arakelyan	Argavand Armenia	\$412.00	Participation in the Baroque & Avantgarde festival, Zaporizhie, Ukraine, April 2-8, 2002
012092LB51	David Abachyan	Gavar Armenia	\$412.00	Participation in the Baroque & Avantgarde festival, Zaporizhie, Ukraine, April 2-8, 2002
012102LB51	Sergey Khachatryan	Argavand Armenia	\$412.00	Participation in the Baroque & Avantgarde festival, Zaporizhie, Ukraine, April 2-8, 2002

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
012142LB41	Harutyun Torosyan	Yerevan Armenia	\$2,300.00	Internship at the Center for Contemporary Arts, Kiev, Ukraine, August 19-September 8, 2002
012152LB41	Anna Panoyan	Yerevan Armenia	\$2,000.00	Internship at KUD France Preseren Trnovo, Ljubljana, Slovenia, August 2-16, 2002
012982LB51	Robert Durunts	Yerevan Armenia	\$1,019.00	Participation in "Roaring Hoofs" festival", Mongolia
012992LB51	Varazdat Hovhannisyan	Yerevan Armenia	\$1,019.00	Participation in the "Roaring Hoofs" festival, Mongolia, June 10-16, 2002
013892LB51	Sergey Danielyan	Yerevan Armenia	\$513.00	Participation in the festival "Improvisational Roundabout", Odessa, Ukraine, June 25-20, 2002
013902LB51	Mikael Vatinyan	Yerevan Armenia	\$513.00	Participation in the festival "Improvisational Roundabout", Odessa, Ukraine, June 15-30, 2002
013912LB51	Arthur Manukyan	Yerevan Armenia	\$513.00	Participation in the festival "Improvisational Roundabout", Odessa, Ukraine, June 15-30, 2002
014302LB51	Zara Sargsyan	Yerevan Armenia	\$684.00	Participation in Art Summer School, Subotica, Yugoslavia, June 1-14, 2002
014312LB51	Vardan Mkrtchyan	Yerevan Armenia	\$684.00	Participation in the Art Summer School, Subotica, Yugoslavia, June 1-14, 2002
014322LB51	Zaruhi Arzumanyan	Yerevan Armenia	\$684.00	Participation in Art Summer School, Subotica, Yugoslavia, June 1-14, 2002
014452LB51	Lucine Davtyan	Yerevan Armenia	\$689.00	Participation in the 3rd International Meetings of Theatrical and Visual Arts Activities "ZDARZENIA", Tczew, Poland, September 6-8, 2002
015892LB61	Roland Abrahamyan	Yerevan Armenia	\$2,200.00	Internship at INTERSTUDIO Institute for Professional Development in Culture, St. Petersburg, Russia, February 1-21, 2003
015902LB61	Armen Sukiasyan	Yerevan Armenia	\$2,200.00	Internship at DAH Theater Research Center, Belgrade, Serbia, March 10-31, 2003
017232LB51	Manvel Baghdasaryan	Yerevan Armenia	\$651.00	Participation in the meeting "Reviving cultural contacts between Armenia and Estonia", Tallinn, Estonia, November 27-30, 2002
017242LB51	Gohar Dilanyan	Yerevan Armenia	\$651.00	Participation in the meeting "Reviving cultural contacts between Armenia and Estonia", Tallinn, Estonia, November 27-30, 2002
017252LB51	David Safaryan	Yerevan Armenia	\$651.00	Participation in the meeting "Reviving cultural contacts between Armenia and Estonia", Tallinn, Estonia, November 27-30, 2002
017262LB51	Aram Isabekyan	Yerevan Armenia	\$651.00	Participation in the meeting "Reviving cultural contacts between Armenia and Estonia", Tallinn, Estonia, November 27-30, 2002
017272LB51	Henrik Smbatyan	Yerevan Armenia	\$651.00	Participation in the meeting "Reviving cultural contacts between Armenia and Estonia", Tallinn, Estonia, November 27-30, 2002
017282LB51	Karen Aghamyan	Yerevan Armenia	\$651.00	Participation in the meeting "Reviving cultural contacts between Armenia and Estonia", Tallinn, Estonia, November 27-30, 2002
017292LB51	Narine Sargsyan	Yerevan Armenia	\$651.00	Participation in the meeting "Reviving cultural contacts between Armenia and Estonia", Tallinn, Estonia, November 27-30, 2002
017302LB51	Hrachik Melikyan	Yerevan Armenia	\$651.00	Participation in the meeting "Reviving cultural contacts between Armenia and Estonia", Tallinn, Estonia, November 27-30, 2002
Sum				\$29,196.00

Public Health Program

In 2002 the OSI AF - Armenia National Public Health Program focused on the Mental Disability Projects to demonstrate alternative ways of addressing the issue. The OSI AF - Armenia's general approach to the Public Health program has been to promote integration of mentally disabled people into society by raising public awareness of issues of the mentally disabled.

The Mental Disability program has been implemented by Institutional Partners (IPs), the "Armenian Mental Health Foundation" NGO and "Khnamk" NGO.

The Day center created by the "Armenian Mental Health Foundation" NGO and Community-based accommodation for mentally disabled people created by "Khnamk" NGO have served as an alternative to big institutions located far away from the communities and have been of strong need. The models have been created to improve the health conditions of the mentally disabled people, prevent the violation of human rights and promote interests of people with mental disabilities in civil society, national and local governments, the donor community and the international human rights movement.

The models provided a range of effective, flexible and personalized services and give the opportunity to the mentally disabled to live with their families in the community, instead of being isolated from it. All services promote social rehabilitation and reintegration into society.

The OSI AF - Armenia has also participated in the OSI Network Public Health Program initiatives that respond to the current needs of the country by disseminating information on competitions announced by the Public Health OSI-New York (PH OSI-NY) and providing logistic and expert support whenever required. In particular, those were:

- ② Two projects supported by the OSI Network Workforce Development Program:
- ② E-Learning Public Health one-year program to develop successful and sustainable web-based course for providing training in PH disciplines for Armenian health workforce;
- ② OSI/Association of Public Schools in the European Region (ASPHER) program to increase the quality of the education and educational opportunities available for Armenian and possibly other CIS health care professionals.
- ② "Support to People Living With HIV/AIDS" project supported by the International Harm Reduction Program has been implemented by "AIDS Prevention Education and Care" NGO to organize information/education activities for family members, to empower People Living With HIV/AIDS (PLWHA) to advocate their rights, and to combat stigma and discrimination, as well as to provide accessibility of free of charge health care services to People Living With HIV/AIDS (PLWHA).
- ② "Pharmaceutical Policy Development in Newly Independent States" developed by the "Drug Utilization Research Group" NGO and supported by the Network Public Health Advocacy Program.

The Foundation participated in the following Network Health Care Initiatives /Medical Grants program by organizing grant competitions:

- ② Medical Salzburg Seminars and Internships Program co-sponsored by the American Austrian Foundation that provided training opportunities to physicians to participate in a weeklong seminar in their specialty in Austria;
- ② Network Health Care Initiatives that provided training opportunities for professionals working in the field;
- ② Seminars organized by the Albert Schweitzer Institute that provided the opportunity to organize national, regional and sub-regional conferences for clinical medical professionals.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
507882JM21	American University of Armenia	Yerevan Armenia	\$20,000.00	For the following purposes: continuing development for School for Health Care Management and Administration (SHCMA) faculty (50% of 4FTE) within the AUA's College of Health sciences to become a national asset through the development and provision of innovative educational offerings in modern medical management and administration concepts for Armenian and regional health care providers; continuing AUA's membership in ASPHER and active participation in the annual conference and the Deans/ Directors meeting; continuing needs assessment for a regional recruitment program to admit annually regional and foreign students into its MPH program; offering by SHCMA "executive" models of delivering educational programs locally and throughout the region; formation of a local professional public health organization; attending specialty courses by local faculty as well as sending junior faculty to European or US Schools for obtaining doctoral degrees in PH and to return to the AUA and be the sustaining faculty for future courses and programs in PH
503512JA51	Mental Health Foundation	Yerevan Armenia	\$26,000.00	For the rehabilitation and reintegration of people with mental disabilities, who will attend the Day center by providing continuity of care after a period of in-patient care; by providing support to the families and relatives of mentally disabled people, by changing the attitude of the community and government officials towards the mentally disabled people; establishment of a network of people interested in mental disabilities issues to influence legislation changes and improve life conditions of people with mental disabilities; establishment of links between NGO sector and the government by raising public awareness on the problems of mentally disabled
504252JA51	"Khnamk", NGO	Yerevan Armenia	\$14,596.00	For the following purposes: to promote full involvement and integration of people with long term psychiatric problems and mental disabilities into community life by individual approach to each of the clients; by providing food and accommodation and by organizing events; to establish a network of people interested in mental disabilities issues; to influence legislation changes and improve life conditions of people with mental disabilities; to establish links between NGO sector and the government by raising public awareness on the problems of mentally disabled
Sum			\$60,596.00	

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
005382JB11	Aram Hakheyanyan	Yerevan Armenia	\$740.00	Training "Legal Support for Harm Reduction Projects", Budapest, Hungary, November 10-13,
006672JH21	Elvira Mirzoyan	Yerevan Armenia	\$1,000.00	European Observatory on Health Care System Summer Course, Dubrovnik, Croatia, August 25-29,
007782JH11	Artak Vardanyan	Yerevan Armenia	\$800.00	Participation in Salzburg Cornell Seminar " Pediatric Hematology/Oncology", Salzburg, Austria, May 17-23, 2002
008912JB11	Artak Musheghyan	Agarak Armenia	\$1,400.00	Participation in the Conference in Milton Keynes, United Kingdom, January 18-20, 2002
008912JB12	Artak Musheghyan	Agarak Armenia	\$600.00	Training "NGO Capacity Building", Kiev, Ukraine, June 11-16, 2002
009422JH11	Karine Adamyan	Yerevan Armenia	\$800.00	Participation in Salzburg Seminar on Infectious Diseases, Salzburg Austria, April 28-May 4, 2002
010132JH11	Tigran Astvatsatryan	Yerevan Armenia	\$800.00	Participation in Salzburg Seminar on Cardiology, Salzburg, Austria, April 1-7, 2002
010142JH11	Ashot Shekoyan	Yerevan Armenia	\$800.00	Participation in Salzburg Seminar on Anaesthesiology, Salzburg, Austria, April 1-7, 2002
010182JH11	Karine Sargsyan	Yerevan Armenia	\$850.00	Participation in Salzburg Philadelphia Seminar on Pediatric Gastroenterology, Salzburg, Austria, July 14-20, 2002
010202JH11	Kristina Khachatryan	Yerevan Armenia	\$800.00	Participation in Salzburg Duke Seminar "Family Medicine", Salzburg, Austria, May 10-16, 2002

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
010232JH11	Goharik Avalyan	Yerevan Armenia	\$800.00	Participation in Salzburg Duke Seminar "Family Medicine", Salzburg, Austria, May 10-16, 2002
010242JH11	Liana Tumasyan	Yerevan Armenia	\$800.00	Participation in Salzburg Seminar, Salzburg, Austria, April 1-7, 2002
010282JH11	Susanna Onanyan	Yerevan Armenia	\$800.00	Participation in Salzburg Seminar on Family Medicine, Salzburg, Austria, May 10-16, 2002
010282JH12	Susanna Onanyan	Yerevan Armenia	\$800.00	Participation in Salzburg Cornell Seminar on Oncology, Salzburg, Austria, December 15-21 2002
010322JH11	Lilit Sarkisyan	Yerevan Armenia	\$800.00	Participation in Salzburg Cornell Seminar "Pediatric Hematology/Oncology, Salzburg, Austria, May 17-23, 2002
010842JH11	Zaruhi Janibekyan	Yerevan Armenia	\$850.00	Participation in Salzburg Philadelphia Seminar on Emergency Care in Pediatrics, Salzburg, Austria, July 14-20, 2002
010962JH21	Nikolay Grigoryan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the "Gender-Based Violence as a Public Health Problem" seminar, Kishinev, Moldova, January 31-February 2, 2002
010972JH21	Nora Mnatsakanyan	Yerevan Armenia	\$700.00	Participation in the "Gender-Based Violence as a Public Health Problem" seminar, Kishinev, Moldova, January 31-February 2, 2002
011092JH11	Ara Ananyan	Yerevan Armenia	\$800.00	Participation in Salzburg Philadelphia Seminar on Pediatric Cardiology, Salzburg, Austria, January 10-16, 2002
011172JH11	Narine Beglaryan	Yerevan Armenia	\$800.00	Participation in Salzburg Cornell Seminar on Women's Health, Salzburg, Austria, October 27-November 2, 2002
011192JH11	Yeva Arakelyan	Yerevan Armenia	\$800.00	Participation in Salzburg Cornell Seminar on Diagnostic Imaging, Salzburg, Austria, October 27-November 2, 2002
011232JH11	Armen Martirosyan	Yerevan Armenia	\$800.00	Participation in Salzburg Cornell Seminar on Urology, Salzburg, Austria, December 15-21, 2002
011252JH11	Katherine Drambyan	Yerevan Armenia	\$800.00	Participation in ENT Salzburg seminar, Salzburg Austria, August 25-31, 2002
011272JH11	Tatyana Stepanyan	Yerevan Armenia	\$850.00	Participation in Salzburg Cornell Seminar on Neurology, Salzburg, Austria, June 9-15, 2002
011552JH11	Nara Nahapetyan	Yerevan Armenia	\$800.00	Alberto Vilar Medical Internship at the Department of Neurology in Vienna, Austria, March 4-29 2002
011652JH11	Hayk Avagyan	Yerevan Armenia	\$800.00	Participation in Salzburg Cornell Seminar on Bone and Joint, Salzburg, Austria, November 10-16, 2002
011952JH11	Hasmik Arzumanyan	Yerevan Armenia	\$850.00	Alberto Vilar Medical Internship at the Department of Obstetrics and Gynaecology at the University Hospital, Vienna, Austria, June 3-July 26, 2002
011962JH11	Vardges Avagyan	Yerevan Armenia	\$850.00	Alberto Vilar Internship at the Department of Urology of the Hospital Krankenhaus, Vienna, Austria, July 1-26, 2002
012782JB11	Zaruhi Postanjyan	Yerevan Armenia	\$740.00	Training "Legal Support for Harm Reduction Projects", Budapest, Hungary, November 10-13,
012872JH11	Yekaterina Isahakyan	Yerevan Armenia	\$850.00	Alberto Vilar Medical Internship at the Department of Diagnostic Imaging at the University Hospital, Vienna, Austria, June 3-28, 2002
013922JC12	Aram Manukyan	Yerevan Armenia	\$2,200.00	Participation in the course "Principles of STD and HIV Research", Seattle, Washington, July 22-August 7,
014372JH11	Kristina Simonyan	Yerevan Armenia	\$800.00	Participation in ENT Salzburg seminar, Salzburg, Austria, August 25-31, 2002
015972JA51	Ararat Vardanyan	Kapan Armenia	\$50.00	Participation in the Round Table on Mental Disability Program, Gudauri, Georgia, November
015992JA51	Karen Nahapetyan	Yerevan Armenia	\$100.00	Participation in the Round Table on Mental Disability Program, Gudauri, Georgia, November
016052JH21	Seda Jamalyan	Yerevan Armenia	\$600.00	Participation in the Regional Conference on Care, Support and Treatment for People Living with HIV/AIDS, Kiev, Ukraine, November 21-23, 2002
016152JH11	Hambardzum Simonyan	Martuni Armenia	\$800.00	Participation in Salzburg Philadelphia Seminar on "Pediatric Cardiology", Salzburg, Austria, December 10-16, 2002
017092JH21	Aram Hakobyan	Yerevan Armenia	\$600.00	Participation in the Regional Conference on Care, Support and Treatment for People Living with HIV/AIDS, Kiev, Ukraine, November 21-23, 2002
017102JH21	Gurgen Porsughyan	Yerevan Armenia	\$600.00	Participation in the Regional Conference on Care, Support and Treatment for People Living with HIV/AIDS, Kiev, Ukraine, November 21-23, 2002
017182JA51	Lusine Sarukhanyan	Yerevan Armenia	\$50.00	Participation in the Round Table on Mental Disability Program, Gudauri, Georgia, November
Sum				\$30,380.00

Partnership Beyond Borders

The East-East Program is a network program called to assist people and their ideas in transcending national borders to collaborate in creating and strengthening conditions of an open society. Initiatives supported under the program involve two or more countries. The program has unique design that allows to add value to what has been achieved by the national programs of the Foundation through facilitating long-term regional and international initiatives, enabling exchange of experience, best practices and lessons learnt by specialists and policy-makers from various fields. In 2002 two hosting projects overlapping with the strategic goals of the Foundation were supported by the program.

To assist the reformations in the educational system of Armenia, the East-East Program in cooperation with the Education Program supported organization of the Community Telecommunication Centers in Schools international conference in three Armenian sites – Yerevan, Gyumri, Tsaghkadzor. The purpose of the conference was to raise the awareness of local schools administrators about possible ways of implementing new telecommunication systems in schools and facilitating cooperation among school telecommunication centers region-wise. The event was attended by 80 teachers, school directors, representatives of the Ministry of Education and Science, NGOs and other concerned organizations, as well as participants from Abkhazia, Bulgaria, Georgia, Lithuania, Russia and Ukraine. Conference participants approved creation of www.easteastschools.net portal to maintain an online forum of community schools following the conference.

The other project supported by the East-East Program was the Common Approaches to Seismic Hazard and Risk Assessment, Decision-Making Processes on Seismic Risk Management that aimed at establishing cooperation in the area of seismic protection between the NIS and Eastern European Countries of high seismic risk. During the conference mechanisms for decision-making in seismic risk management were discussed in terms of knowledge, prevention, precaution, early warning, crisis and post-crisis analysis and rehabilitation.

Under the program organization of the regional conference on Social Partnership in Mental Health has been approved and scheduled for May 1-3, 2003 in Yerevan. The goal of the initiative is to facilitate health reforms taking place in the country through exchange of experience between Armenia, Lithuania, Poland, Estonia, Georgia, Bosnia & Herzegovina, Czech Republic, Bulgaria and Romania in the area of community-based mental health services and building links between NGO sector and government, particularly in providing state funding to NGOs. It is planned to have the materials of the conference translated to Armenian and English and post them on the forum web site.

In general, under the East-East Program a special importance is assigned to the projects and initiatives that are in consistence with the strategic goals of the Foundation. In this regard, participation of local specialists in international projects is especially encouraged, since it allows them to be involved or initiate development processes, form professional networks and carry out joint projects. Follow-ups with the East-East Program grantees reveal many examples of outstanding ideas and initiatives developed by them after attending the program events.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
513492FA31	National Survey for Seismic Protection	Yerevan Armenia	\$10,240.00	For organization of a workshop to establish regional cooperation on seismic protection in NIS and Eastern European countries of high seismic risk, to help set up mechanisms for decision-making processes on seismic risk management in terms knowledge, prevention, precaution, early warning, crisis and post crisis analysis, rehabilitation. The seminar will take place in Tsakhkadzor, October 10 - 20, 2002. Leading experts in seismic risk management, decision-makers and practitioners in Armenia, Bulgaria, Hungary, Georgia, Kazakhstan, Greece, Romania, Russia, Tajikistan, Turkmenistan, Turkey, Uzbekistan, Ukraine are invited
512852FA31	"Quantum" College	Yerevan Armenia	\$11,027.00	For the following purpose: to increase effectiveness of use of telecommunication technologies in community schools, and foster integration of school and other community Internet centers within CIS and Eastern European countries. The project will be implemented in 3 phases. Phases 1 and 3 are to be held virtually, with no area localization. The main "place" of discussions is supposed to be www.schoolnet.am - the site of the Armenian interschool portal. Phase 2 - the main one - is supposed to be held in Armenia from December 9 to 13, 2002. First two days external section sessions will take place at local school telecommunication centers in Yerevan, Gyumri and Vanadzor. Then combined two-day series will take place in Tsakhkadzor. Participants from Romania, Poland, Moldova, Ukraine, Russia, Estonia, Bulgaria, Lithuania, Hungary, Macedonia, Uzbekistan, Georgia and Azerbaijan are expected to attend the
Sum				\$21,267.00

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
005192FA31	Boris Navasardyan	Yerevan Armenia	\$682.00	Participation in the seminar "Transparency and Openness in the Public Sphere", Tallinn, Estonia, May 17-18, 2002
005442FA31	Viktoria Arakelova	Yerevan Armenia	\$1,243.00	Participation in the conference "First Biennial Convention of the Association for the Study of Persianate Societies", Dushanbe, Tajikistan, September 15-17, 2002
005612FA31	Gevork Melkonyan	Gyumri Armenia	\$483.00	Participation in the seminar "Through Electronic Education to Civil Society", Tver, Russia, June 1-9, 2002
005862FA31	Rafael Madoyan	Yerevan Armenia	\$618.00	Participation in the Conference on Innovative Processes and Social Partnership in Education, Novosibirsk, Russia, October 27-November 1, 2002
006532FA31	Grigor Babayan	Yerevan Armenia	\$1,426.00	Participation in the NREN Creation Workshop, Czechia, Poland, Estonia, July 1-10, 2002
006962FA31	Tigran Gevorgyan	Yerevan Armenia	\$110.00	Participation in the Seminar on Democratic Institutions and Civil Society in the Caucasus, Tbilisi, Georgia, July 8-9, 2002
006972FA31	Bagrat Yesayan	Yerevan Armenia	\$110.00	Participation in the Seminar on Democratic Institutions and Civil Society in the Caucasus, Tbilisi, Georgia, July 8-9, 2002
006982FA31	Gegham Manukyan	Yerevan Armenia	\$110.00	Participation in the Seminar on Democratic Institutions and Civil Society in the Caucasus, Tbilisi, Georgia, July 8-9, 2002
006992FA31	Tamara Zalinyan	Yerevan Armenia	\$430.00	Participation in the Seminar on Democratic Institutions and Civil Society in the Caucasus, Tbilisi, Georgia, July 8-9, 2002
007002FA31	Yuri Navoyan	Yerevan Armenia	\$110.00	Participation in the Seminar on Democratic Institutions and Civil Society in the Caucasus, Tbilisi, Georgia, July 8-9, 2002
007022FA31	Vazgen Khachikyan	Yerevan Armenia	\$110.00	Participation in the Seminar on Democratic Institutions and Civil Society in the Caucasus, Tbilisi, Georgia, July 8-9, 2002
007142FA31	Artush Mkrtchyan	Gyumri Armenia	\$150.00	Participation in the Seminar on Marketing Public Policy, Tbilisi, Georgia, June 19-21, 2002
007612FA31	Narine Melikyan	Yerevan Armenia	\$125.00	Participation in the Seminar on Marketing Public Policy, Tbilisi, Georgia, June 19-21, 2002
008322FA31	David Sandukhchyan	Yerevan Armenia	\$682.00	Participation in the seminar "Transparency and Openness in the Public Sphere", Tallinn, Estonia, May 17-18, 2002
010382FA31	Yenok Shatvoryan	Yerevan Armenia	\$895.00	Participation in the seminar "Migration, Security and Basic Human Rights", Bishkek, Kyrgyzstan, February 21-22, 2002
010522FA31	Tamara Hovnanyan	Yerevan Armenia	\$600.00	Participation in the Workshop on Human Rights and Internet, Kiev, Ukraine, January 22-26, 2002
010532FA31	Hamlet Petrosyan	Yerevan Armenia	\$750.00	Participation in the Seminar on Problems of Immigrants and Refugees Integration in European Community, Odessa, Ukraine, February 17-19, 2002

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
010702FA31	Nikolay Babadjanyan	Yerevan Armenia	\$750.00	Participation in the Seminar on Problems of Immigrants and Refugees Integration in European Community, Odessa, Ukraine, February 17-19, 2002
010852FA31	Sofya Shesternenko	Yerevan Armenia	\$600.00	Participation in the workshop "Models of Partnership among NGOs and local authorities in providing social protection to children", Barnaul, Russia, February 25-March 1, 2002
011012FA31	Arevik Saribekyan	Yerevan Armenia	\$767.00	Participation in the Workshop on Monitoring Election Campaign Financing, Riga, Latvia, February 14-16, 2002
011302FA31	Liana Kocharyan	Yerevan Armenia	\$767.00	Participation in the Workshop on Monitoring Election Campaign Financing, Riga, Latvia, February 14-16, 2002
011322FA31	Galina Arakelova	Yerevan Armenia	\$895.00	Participation in the seminar "Migration, Security and Basic Human Rights", Bishkek, Kyrgyzstan, February 21-22, 2002
011522FA31	Samvel Martirosyan	Yerevan Armenia	\$573.00	Participation in the Conference on Prevention of Corruption: What Society Can Do in Monitoring Anti-Corruption Initiatives, St. Petersburg, Russia, October 18-20, 2002
011562FA31	Gayane Shagoyan	Yerevan Armenia	\$855.00	Participation in the conference "Impact of Privatization and Structural Adjustment in the Transition Countries on Economic and Social Position of Women", Subotica, Yugoslavia, February
011972FA31	Gevork Manoukian	Vanadzor Armenia	\$115.00	Participation in the Conference on Human Rights Education in CIS, Likani, Georgia, April 5-7, 2002
012012FA31	Sofya Babayan	Vanadzor Armenia	\$918.00	Participation in the Conference on The Role of Women in the Democratization of the Society, Dushanbe, Tajikistan, June 6-8, 2002
012322FA31	Armine Mkhitarian	Yerevan Armenia	\$585.00	Participation in the Conference on Gender and Youth, Bukhara, Uzbekistan, June 16-19, 2002
012342FA31	Siranush Khachkalyan	Gyumri Armenia	\$585.00	Participation in the Conference on Gender and Youth, Bukhara, Uzbekistan, June 16-19, 2002
012602FA31	Elina Poghosbekyan	Yerevan Armenia	\$682.00	Participation in the seminar "Transparency and Openness in the Public Sphere", Tallinn, Estonia, May 17-18, 2002
012962FA31	Elena Petrosyan	Yerevan Armenia	\$459.00	Participation in the seminar "Through Electronic Education to Civil Society", Tver, Russia, June 1-9, 2002
012972FA31	Levon Grigoryan	Yerevan Armenia	\$483.00	Participation in the seminar "Through Electronic Education to Civil Society", Tver, Russia, June 1-9, 2002
013312FA31	Karen Sargsyan	Yerevan Armenia	\$125.00	Participation in the Seminar on Marketing Public Policy, Tbilisi, Georgia, June 19-21, 2002
013322FA31	Zinaida Tokmadiyan	Yerevan Armenia	\$125.00	Participation in seminar on Marketing Public Policy, Tbilisi, Georgia, June 19-21, 2002
013332FA31	Susanna Khalatyan	Yerevan Armenia	\$125.00	Participation in the Seminar on Marketing Public Policy, Tbilisi, Georgia, June 19-21, 2002
013482FA31	Anna Karakhanyan	Yerevan Armenia	\$433.00	Participation in the Seminar on Distance Education, Tver, Russia, June 7-8, 2002
013512FA31	Karine Hakobyan	Yerevan Armenia	\$918.00	Participation in the Conference on The Role of Women in the Democratization of the Society, Dushanbe, Tajikistan, June 6-8, 2002
013522FA31	Alis Adamyan	Yerevan Armenia	\$918.00	Participation in the Conference on The Role of Women in the Democratization of the Society, Dushanbe, Tajikistan, June 6-8, 2002
013532FA31	Ekaterina Simonyan	Yerevan Armenia	\$918.00	Participation in the Conference on The Role of Women in the Democratization of the Society, Dushanbe, Tajikistan, June 6-8, 2002
013542FA31	Susanna Aslanyan	Yerevan Armenia	\$918.00	Participation in the Conference on The Role of Women in the Democratization of the Society, Dushanbe, Tajikistan, June 6-8, 2002
013552FA31	Ruzanna Yuzbashyan	Yerevan Armenia	\$918.00	Participation in the Conference on The Role of Women in the Democratization of the Society, Dushanbe, Tajikistan, June 6-8, 2002
013872FA31	Stiopa Safaryan	Yerevan Armenia	\$125.00	Participation in the Seminar on Marketing Public Policy, Tbilisi, Georgia, June 19-21, 2002
013882FA31	Tigran Atanesian	Yerevan Armenia	\$575.00	Participation in the Seminar on Marketing Public Policy, Tbilisi, Georgia, June 19-21, 2002
013952FA31	Vardan Kocharyan	Yerevan Armenia	\$1,426.00	Participation in the NREN Creation Workshop, Czechia, Poland, Estonia, July 1-10, 2002
013972FA31	Vahram Ter-Matevosyan	Gyumri Armenia	\$534.00	Participation in the seminar "Bridges for cooperation", Kiev, Ukraine, July 17-22, 2002
014052FA31	Arsen Shoyan	Yerevan Armenia	\$110.00	Participation in the Seminar on Democratic Institutions and Civil Society in the Caucasus, Tbilisi, Georgia, July 8-9, 2002
014062FA31	Tigran Barseghyan	Yerevan Armenia	\$110.00	Participation in the Seminar on Democratic Institutions and Civil Society in the Caucasus, Tbilisi, Georgia, July 8-9, 2002

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
014082FA31	Lilit Asatryan	Yerevan Armenia	\$110.00	Participation in the Seminar on Democratic Institutions and Civil Society in the Caucasus, Tbilisi, Georgia, July 8-9, 2002
014122FA31	Inessa Shishmanyanyan	Yerevan Armenia	\$534.00	Participation in the seminar "Bridges for cooperation", Kiev, Ukraine, July 17-22, 2002
014132FA31	Gevorg Sedrakyan	Yerevan Armenia	\$534.00	Participation in the seminar "Bridges for cooperation", Kiev, Ukraine, July 17-22, 2002
014532FA31	Zhanna Galyan	Yerevan Armenia	\$858.00	Participation in the seminar "Ecotourism: A Tool for Sustainable Development and Environmental Protection in Rural Communities", Astana, Kazakhstan, September 1-5, 2002
015212FA31	Tatevik Margaryan	Yerevan Armenia	\$553.00	Participation in the Seminar on Informal Economy in Post Soviet Space: Possibilities of Study and Regulation, St. Petersburg, Russia, October 31-November 1, 2002
015422FA31	Garnik Asatrian	Yerevan Armenia	\$1,243.00	Participation in the conference "First Biennial Convention of the Association for the Study of Persianate Societies", Dushanbe, Tajikistan, September 15-17, 2002
015742FA31	Varuzhan Hoktanyan	Yerevan Armenia	\$573.00	Participation in the Conference on Prevention of Corruption: What Society Can Do in Monitoring Anti-Corruption Initiatives", St. Petersburg, Russia, October 18-20, 2002
015752FA31	Nune Sarukhyanian	Yerevan Armenia	\$882.00	Participation in the Conference on Alternatives for Reorganizing Agriculture and Environmental Protection Ecological Agriculture, Cluj, Romania, October 25-26, 2002
015842FA31	Masis Sargsyan	Yerevan Armenia	\$618.00	Participation in the Conference on Innovative Processes and Social Partnership in Education, Novosibirsk, Russia, October 27-November 1, 2002
017512FA31	Armen Nersisyan	Yerevan Armenia	\$834.00	Participation in the Forum on Charitable NGOs: Overcoming Dependence on Foreign Funding and Promoting Volunteerism Organizer, Lviv, Ukraine, December 16-20, 2002
Sum				\$32,685.00